

Diagnostiek en behandeling van fractuurgerelateerde infecties (FRI)

INITIATIEF

Nederlandse Vereniging voor Heelkunde

IN SAMENWERKING MET

Nederlandse Internisten Vereniging

Nederlandse Orthopaedische Vereniging

Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie

Nederlandse Vereniging voor Nucleaire Geneeskunde

Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie

Nederlandse Vereniging voor Radiologie

MET ONDERSTEUNING VAN

Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten

FINANCIERING

De richtlijnontwikkeling werd gefinancierd uit de Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten (SKMS)

Colofon

RICHTLIJN DIAGNOSTIEK EN BEHANDELING VAN FRACTUUR- GERELATEERDE INFECTIES
©2018

Nederlandse Vereniging voor Heelkunde
Mercatorlaan 1200, 3528 BL UTRECHT
030 282 33 27
nvvh@heelkunde.nl
www.heelkunde.nl

Alle rechten voorbehouden.

De tekst uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën of enige andere manier, echter uitsluitend na voorafgaande toestemming van de uitgever. Toestemming voor gebruik van tekst(gedeelten) kunt u schriftelijk of per e-mail en uitsluitend bij de uitgever aanvragen. Adres en e-mailadres: zie boven.

Inhoudsopgave

Samenstelling van de werkgroep	4
Samenvatting	5
Algemene inleiding	10
Verantwoording	14
Module 1 Ontstekingsparameters	22
Bijlagen bij module 1.....	27
Module 2 Microbiologisch/pathologisch onderzoek	32
Bijlagen bij module 2.....	43
Module 3 Beeldvormend onderzoek	48
Bijlage bij module 3.....	56
Module 4 Chirurgische behandeling/verwijderen osteosynthesemateriaal	57
Bijlagen bij module 4.....	65
Module 5 Wekedenmanagement	67
Bijlagen bij module 5.....	70
Module 6 Antimicrobiële therapie	72
Bijlagen bij module 6.....	87
Module 7 Organisatie van zorg	93
Bijlage 1 Verslag Focusgroep	96
Bijlage 2 Notulen Invitational conference	101
Bijlage 3 Implementatieplan	106
Bijlage 4 Kennislacunes	109

Samenstelling van de werkgroep

Werkgroep

- Dr. M.F. Termaat, traumachirurg, werkzaam in het Leids Universitair Medisch Centrum te Leiden, NVvH, voorzitter
- Drs. V.M. de Jong, traumachirurg, werkzaam in het Amsterdam Universitair Medische Centra locatie AMC te Amsterdam, NVvH, vicevoorzitter
- Dr. J.A.P. Geurts, orthopedisch chirurg, werkzaam in het Maastricht Universitair Medisch Centrum te Maastricht, NOV
- Dr. A.W.J.M. Glaudemans, nucleair geneeskundige, werkzaam in het Universitair Medisch Centrum Groningen te Groningen, NVNG
- Drs. G.A.M. Govaert, traumachirurg, werkzaam in het Universitair Medisch Centrum te Utrecht, NVvH
- Dr. T. de Jong, plastisch chirurg in opleiding, werkzaam in het Erasmus Medisch Centrum te Rotterdam, NVvP
- Dr. P. Joosse, traumachirurg, werkzaam in het Noordwest ziekenhuisgroep te Alkmaar en Rode Kruis Ziekenhuis te Beverwijk, NVvH
- Drs. J. Overbosch, radioloog, werkzaam in het Universitair Medisch Centrum Groningen te Groningen, NVvR
- Drs. H. Scheper, internist-infectioloog, werkzaam in het Leids Universitair Medisch Centrum te Leiden, NIV
- Dr. I.J.B. Spijkerman, arts-microbioloog, werkzaam in het Amsterdam Universitair Medische Centra locatie AMC te Amsterdam, NVMM

Wij bedanken dr. A. Reuwer, arts-microbioloog in opleiding, werkzaam in het Amphia ziekenhuis te Breda en Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis te Tilburg en dr. P. Crougts, arts-microbioloog in het Erasmus MC te Rotterdam voor hun bijdrage aan de modules Ontstekingsparameters, Microbiologisch/pathologisch onderzoek en Antimicrobiële therapie van deze richtlijn.

Met ondersteuning van:

- Dr. W.A. van Enst, senior-adviseur, Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten
- H. Kooijmans MSc, adviseur, Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten
- D.P. Gutierrez, projectsecretaresse, Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten

Samenvatting

Onderstaande is een samenvatting van de belangrijkste aanbevelingen uit de multidisciplinaire evidencebased klinische richtlijn Diagnostiek en behandeling van fractuur gerelateerde infecties (FRI). Deze richtlijn beperkt zich tot de volwassen patiëntengroep met een FRI van het perifere skelet inclusief bekken. Het betreft vraagstukken op het gebied van acute en chronische infecties, diagnostische mogelijkheden, one- and two-stage chirurgische procedures, wel of niet verwijderen van osteosynthesematerialen, en antimicrobiële overwegingen en therapie. In deze samenvatting ontbreken het wetenschappelijk bewijs en de overwegingen die tot de aanbevelingen geleid hebben. Lezers van deze samenvatting worden voor deze informatie verwezen naar de volledige richtlijn. Deze samenvatting van aanbevelingen staat niet op zichzelf. Bij medische besluitvorming dient rekening te worden gehouden met de omstandigheden en voorkeuren van de patiënt. Behandeling en procedures met betrekking tot de individuele patiënt berusten op wederzijdse communicatie tussen patiënt, arts en andere zorgverleners.

De samenvatting volgt na de commentaarfase.

Module 1

Ontstekingsparameters maken geen deel uit van diagnostische criteria voor FRI.

Ontstekingsparameters die bij aanvang van de behandeling van FRI verhoogd zijn, kunnen gebruikt worden bij het monitoren van de behandeling.

Module 2

Materialen voor microbiologische kweek en de wijzen van afname

Neem de materialen voor microbiologisch onderzoek af onder steriele omstandigheden (tijdens een operatie). Voorkom contaminatie: neem alleen diepe kweken af, gebruik voor elk materiaal apart, schoon instrumentarium en een aparte container.

Kweek geen fisteltrajecten.

Gebruik weefsel of vocht (pus) in een container of spuit als materialen voor microbiologisch onderzoek. Gebruik geen swabs/ kweekstokken.

Neem vijf tot zes materialen af rondom het geïnfecteerde osteosynthesemateriaal.

Neem kweken af aan het begin van de operatie, direct na vrijleggen van het beoogd gebied.

Methoden van kweken en sonicatie

Overweeg homogenisatie van weefsels alvorens deze te enten op kweekmedia.

Gebruik verschillende media ten behoeve van kweek: solide agars, vloeibare aankweekmedia en/of bloedkweekflesse

Incubeer weefselmaterialen (weefsels, vocht, pus) die geënt worden op solide agars volgens de gebruikelijke weefselkweekmethode in het lokale laboratorium (vijf tot zeven dagen).

Incubeer het vloeibare aankweekmedium langer (zeven tot veertien dagen) om traag groeiende bacteriën, zoals *Cutibacterium acnes*, en een mogelijk lagere load na eventueel recent antibioticagebruik niet te missen. Ent - naar gebruikelijke maatstaven - af indien er groei van het aankweekmedium zichtbaar is. Houd er rekening mee dat de duur van incubatie van de solide af-entings-agars voldoende lang moet zijn om eventuele *Cutibacterium acnes* te isoleren.

Incubeer weefselmaterialen (weefsels, vocht, pus) zeven dagen indien bloedkweekflessen als vloeibaar aankweekmedium worden gebruikt.

Module 3

Voor het aantonen of uitsluiten van een infectie:

- Maak bij een klinische verdenking op een FRI ten minste een conventionele röntgenfoto in 2 richtingen (AP en lateraal).
- Verricht aanvullend nucleair onderzoek bij een klinische verdenking op FRI, waarbij het lichamelijk onderzoek en conventioneel röntgenonderzoek geen uitsluitsel geven.
 - o Eerste keus onderzoek (omwille van hogere diagnostische accuratesse en geen beïnvloeding door recente chirurgie): leukocytenscan + SPECT/CT.
 - o Tweede keus onderzoek (bijvoorbeeld omwille van eenvoudigere logistiek): FDG-PET/CT.

Voor het maken van een chirurgisch plan:

- Verricht een CT-scan indien u de fractuur, de consolidatie en het osteosynthesemateriaal wilt beoordelen.
- Verricht een MRI indien u ook de omliggende weke delen wilt beoordelen inclusief de aanwezigheid van onder andere (subcorticale) abscessen, sequestra, involucrae, cloacae en fistelgangen.
- Verricht nucleair onderzoek (keuze onderzoek: zie hierboven) of een MRI (mits geen recente chirurgie) indien u de uitgebreidheid van de infectie wilt beoordelen.

Module 4

Gebruik het stroomschema uit de module 6 Antimicrobiële therapie als leidraad voor de behandeling.

Voer een chirurgisch debridement uit waarbij alle pus, geïnfecteerd en avitaal weefsel en botsequesters verwijderd worden. Fistelkanalen dienen omsneden en geëxcideerd te worden.

Herhaal het debridement op indicatie.

Spoel ruim met fysiologisch zout onder lage druk (low-flow) tot het operatiegebied macroscopische schoon is.

Reinig het osteosynthesemateriaal dat in situ blijft grondig en mechanisch.

Verwijder of vervang instabiel osteosynthesemateriaal. Er kan gekozen worden om de fractuur (tijdelijk of definitief) te stabiliseren met behulp van een externe (ring)fixateur.

Gebruik geen gips als vervanging van verwijderd osteosynthesemateriaal, tenzij in aanvulling op (tijdelijke) antibiotica houdende intramedullaire pennen.

Overweeg een one-stage vervanging in plaats van een two-stage vervanging bij acute FRI met een instabiele osteosynthese of bij chronische FRI op basis van wekedencondities, co-morbiditeit van de patiënt en het type micro-organisme.

Bepaal aan de hand van de duur van de infectie, de mate van consolidatie van de fractuur en het micro-organisme of stabiel osteosynthesemateriaal moet worden verwijderd of niet.

De therapeutische waarde van lokale antibiotica houdende resorbeerbare materialen of kralen is niet aangetoond voor de behandeling van FRI.

Gebruik geen drains.

Gebruik alleen negatieve-druktherapie als kortdurende bedekking bij onvoldoende wekedenbedekking.

Module 5

Bedek een fractuur en blootliggend osteosynthesemateriaal met adequate weke delen.

Kies het type wekedenbedekking op basis van de grootte van het defect, de locatie en donor-site morbiditeit in overleg tussen de behandelaar(s) en de patiënt.

Module 6

Start bij FRI met antibiotica nadat er een grondig debridement/osteosynthesemateriaal verwijdering heeft plaatsgevonden en na afname van adequate kweken, of eerder indien patiënt septisch is.

Start bij (verdenking op) FRI postoperatief empirisch met breedspectrum antibiotische therapie

Voeg bij ernstig zieke patiënten of bij patiënten bij wie op grond van de lokale epidemiologie een hoge kans bestaat op gramnegatieve verwekkers een aminoglycoside toe aan de empirische behandeling.

Ga over op gerichte antibiotische therapie als de kweekuitslag bekend is (zie tabel 6.2).

Continueer de intraveneuze behandeling met antibiotica twee weken, waarna geswitcht kan worden naar orale antibiotica.

Tabel 6.2 Antibiotische behandeling FRI

Leeswijzer: Antibiotica voorschrijvingen kunnen per ziekenhuis verschillen (bijvoorbeeld andere dosering of een andere keus antibioticum). Raadpleeg hiervoor zo nodig uw internist-infectioloog/arts-microbioloog.

Start de volgende gerichte therapie zodra de verwekker bekend is en altijd in overleg met de infectioloog/arts-microbioloog:

Tabel 6.2A: ANTIBIOTISCHE BEHANDELING FRI (zie figuur 6.1)			
Verwekker	Initiële therapie	Orale vervolgbehandeling	Totale duur gerichte therapie
<i>S. aureus</i> (en CNS, indien flucloxacilline gevoelig)	Flucloxacilline minimaal 6 gram/24 uur i.v. ^c	Clindamycine 3dd 600 mg of Cotrimoxazol 2dd960 mg of Flucloxacilline 5dd 1000 mg ^e (alléén na resorptietest ^f)	Na 2 weken ^b kan overgegaan worden op een oraal alternatief op basis van kliniek en antibiogram Totale behandelduur is 12 weken
CNS MRSA	Vancomycine 15 mg/kg 2 dd ^a , aanpassen dosis op grond van dalspiegel	Afhankelijk van antibiogram	
Streptokokken <i>P. acnes</i>	Penicilline G minimaal 6 milj. E./24 uur [#]	Clindamycine 3dd600 mg of Amoxicilline 3dd1000 mg of Feneticilline 5d1000 mg	
<i>E. coli</i>	Cefuroxim 3dd1500mg ^c of ceftriaxon 1dd2 gram	Cotrimoxazol 2dd960mg of Ciprofloxacin 2dd500mg	
<i>P. aeruginosa</i>	Ceftazidim 6 gram / 24 uur ^{c,d}	Ciprofloxacin 2dd750 mg	
<i>Enterococcus faecalis</i>	Amoxicilline minimaal 6 gram/24 uur ^c	Amoxicilline 3dd1000 mg ^e	
<i>Enterococcus faecium</i>	Vancomycine 15 mg/kg 2 dd ^a , aanpassen dosis op grond van dalspiegel	Afhankelijk van antibiogram	
Tabel 6.1B: BIOFILM BEHANDELING BIJ SCHEMA 2 (zie voorwaarden in Legenda van figuur 6.1)			
Verwekker	Initiële therapie	Orale vervolgbehandeling	Totale duur gerichte therapie
<i>S. aureus</i> (en CNS, indien flucloxacilline gevoelig)	Flucloxacilline 6 gram/24 uur i.v. ^c + Rifampicine 2dd450 mg p.o.	Rifampicine 2dd450mg + fluorochinolon ^g	Rifampicine wordt zo snel mogelijk gestart als wond dicht is en gevoeligheid stafylokok bekend is
CNS MRSA	Vancomycine 15 mg/kg 2 dd ^a , aanpassen dosis op grond van spiegels + Rifampicine 2 dd 450 mg p.o.	Rifampicine 2dd450 mg + fluorochinolon ^g	Na 2 weken ^b switch naar oraal alternatief op basis van kliniek en antibiogram
<i>E. coli</i>	Cefuroxim 4.5 gram per 24 uur ^c	Ciprofloxacin 2dd500 mg alternatief: cotrimoxazol 2dd960mg	Totale behandelduur is 12 weken
^a Overweeg bij Vancomycine continue dosering, mede ook gezien het gemak van monitoring voor de toxiciteit ^b Er is nog niet gepubliceerde evidence dat er ook na 1 week intraveneuze therapie al geswitcht kan worden naar orale therapie (zie pagina 80); per centrum kan besloten worden dit al lokaal te implementeren			

^c Bij voorkeur worden deze middelen per continue infuus toegediend (op grond van een theoretisch gunstiger Pk/Pd profiel waarbij 100% van de tijd een effectieve antibioticumconcentratie wordt bereikt; daarnaast maakt continue infusie monitoring door middel van spiegels makkelijker)

^d Deze dosering kan eventueel naar beneden bijgesteld worden in overleg met het Antibiotica-team van het ziekenhuis op grond van de MIC van het micro-organisme en de gemeten ceftazidim serumspiegel

^e Flucloxacilline is gecontra-indiceerd indien er géén resorptiestest is verricht voorafgaand aan de start van flucloxacilline

^f Resorptiestest flucloxacilline:

t=0 min.: dalspiegel afnemen, hierna inname testdosis van 1 gram flucloxacilline met water.

t=45 min.: ¼ uurs waarde afnemen. *t=90 min.:* 1 ½ uurs waarde afnemen, hierna einde test. De patiënt moet 'nuchter' zijn voor de test: dit betekent dat deze vanaf 2 uur voor de test tot 1 uur na de inname van de testdosis geen voedsel of dranken mag gebruiken. Water is wel toegestaan. Overige medicamenten mogen worden ingenomen, dit moet dan wel op de aanvraag genoteerd worden. Exacte tijdstippen van inname en bloedafname op formulier noteren (dus niet de gewenste tijden). Indien patiënt een flucloxacilline perfusor heeft, mag deze tijdens de test gewoon gecontinueerd worden. **Streefconcentratie:** het verschil tussen de dalspiegel (*t=0 min*) en de spiegel op 45 en/of 90 min. moet ten minste 10 mg/L bedragen.

^gDe meest gebruikte combinaties in de literatuur zijn rifampicine en ciprofloxacine of rifampicine en levofloxacine. Zie ook de overwegingen bij 'de rol van rifampicine'

Module 7

Maak laagdrempelig afspraken in uw ROAZ-regio over de behandeling, doorverwijzing en/of terugverwijzing van patiënten met een FRI naar een gespecialiseerd regionaal centrum.

Een gespecialiseerd regionaal centrum dient te beschikken over een inzichtelijk georganiseerd multidisciplinair team met een duidelijk zorgpad en registratiesysteem voor patiënten met een FRI.

Algemene inleiding

Aanleiding voor het maken van de richtlijn

De incidentie van fracturen bij volwassenen (>16 jaar) in Nederland is 1291 per 100.000 inwoners per jaar (data 2012). Eén derde van deze patiënten (400 per 100.000 inwoners) ondergaat een chirurgische stabilisatie van de fractuur (Beerekamp, 2017). De gerapporteerde incidentie van een FRI varieert, gemiddeld tussen de 1 en 5%, in sommige gevallen zelfs 45%. Dit is sterk afhankelijk van factoren zoals diabetes mellitus, roken, de aanwezigheid van open fracturen, contaminatie van de wond en de locatie van de fractuur (fracturen in de onderste extremiteit zijn vaker aangedaan) (Renz, 2017; henkelmann, 2017; Kortram, 2017). Dit betekent dat in Nederland ieder jaar ongeveer 3000 volwassen patiënten met een FRI gediagnosticeerd worden, dit is één patiënt per iedere twee huisartsenpraktijken en ongeveer 20 patiënten per ziekenhuis.

Definitie

In de literatuur worden vele synoniemen gebruikt om infecties ten gevolge van fractuurbehandeling te beschrijven. Vaak, maar niet altijd, is er osteosynthesemateriaal in situ. De gebruikte terminologie (posttraumatische osteomyelitis, chronische osteomyelitis, implantaat gerelateerde infectie et cetera) is divers wat het moeilijk maakt om de incidentie of uitkomsten van behandelmethodes te vergelijken en te registreren. Om deze reden heeft de Arbeitsgemeinschaft für Osteosynthesefragen (AO) samen met de European Bone and Joint Infection Society (EBJIS) en een internationaal expert panel in 2017 een consensus definitie opgesteld. Voortaan worden alle infecties ten gevolge van een (doorgemaakte) fractuur aangeduid als “Fractuur-gerelateerde infecties” (fracture-related infections, FRI). De consensus definitie maakt gebruik van suggestieve en bevestigende criteria. Suggestieve criteria zijn gebaseerd op lokale en systemische symptomen (erytheem, koorts en nieuw ontstane gewrichtseffusie), radiologische kenmerken (loslating van osteosynthesemateriaal, aantasting van cortex), verhoogde ontstekingsparameters en persisterende, toenemende of nieuwe wondlekkage. Bevestigende criteria voor een FRI zijn een fistel, de aanwezigheid van pus, falen van de wond (“wound breakdown”) of een positieve kweekuitslag (minimaal twee diepe weefselkweken met hetzelfde organisme). Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen oppervlakkige of diepe infecties omdat diagnostiek en behandeling voor beide categorieën gelijk is. In de aanwezigheid van recent geplaatst osteosynthesemateriaal is de kans op een oppervlakkig infectie dermate klein dat een diepe infectie altijd moet worden uitgesloten (door middel van negatieve lege artis afgenomen diepe wondkweken).

In veel ziekenhuizen bestaat er geen behandelprotocol voor de behandeling van patiënten met een FRI (Govaert, 2018). Het diagnostische traject wordt gekenmerkt door het feit dat veel verschillende laboratoriumtesten en beeldvormende diagnostiek worden toegepast. Beeldvorming voor het vaststellen van een chronische FRI wordt bemoeilijkt door de aanwezigheid van osteosynthesematerialen, het fractuurgenezingsproces en een subklinisch ziektebeeld. De chirurgische consequenties van de diagnose FRI zijn echter zo groot dat meestal wordt afgewacht, wat vaak leidt tot een langere behandelduur en een moeilijker te behandelen ziektebeeld.

Infectieuze complicaties leiden tot een verlengde opnameduur en een verdubbeling in het aantal heropnames. Bovendien is bekend dat infectieuze complicaties na een osteosynthese resulteren in langere duur van morbiditeit en een slechter functioneel eindresultaat (de Lissovoy, 2009; Metsemakers, 2017; Naumann, 2017; Ovaska, 2013, Whitehouse, 2002). Dit leidt tot een forse stijging van de zorgkosten, tot 650% (de Lissovoy, 2009; Metsemakers, 2017; Whitehouse, 2002).

De behandeling en diagnostiek zijn complex en afhankelijk van meerdere factoren. Bovendien zijn deze de laatste decennia uit wetenschappelijk oogpunt sterk veranderd op basis van nieuwe inzichten. Consensus en uniformiteit van behandeling zijn hierover nog niet bereikt; het niveau van beschikbaar wetenschappelijk bewijs is wisselend en veelal nog steeds afhankelijk van expert opinion.

Deze richtlijn beoogt middels een systematisch evaluatie van de bestaande literatuur zorgprofessionals te ondersteunen in hun klinische besluitvorming en transparantie te bieden naar patiënten en derden. Een belangrijk einddoel is dat behandelaars zich realiseren dat een infectie bij patiënten met een fractuur complex is en een multidisciplinaire behandeling vereist.

Afbakening van de richtlijn

De richtlijn beperkt zich tot de volwassen patiëntengroep met een FRI van het perifere skelet inclusief bekken. Het betreft vraagstukken op het gebied van acute en chronische infecties, diagnostische mogelijkheden, one- and two-stage chirurgische procedures, wel of niet verwijderen van osteosynthesematerialen, en antimicrobiële overwegingen en therapie. In deze richtlijn wordt niet ingegaan op FRIs waarbij een prothese is geïmplant (bijvoorbeeld protheseplaatsing bij een mediale collumfractuur). De preventie van FRIs is evenmin onderdeel van deze richtlijn. Er wordt in deze richtlijn geen onderscheid gemaakt tussen oppervlakkige en diepe infecties, omdat de diagnostiek en behandeling hiervan gelijk zijn.

Definities en begrippen

Begrip	Definitie
Acute infectie	Een fractuur gerelateerde infectie die is ontstaan <u>binnen een periode van zes weken na het optreden van een fractuur</u> (bijvoorbeeld een wondinfectie).
Chronische infectie	Een fractuur gerelateerde infectie die is ontstaan <u>na zes weken na het optreden van een fractuur</u> óf <u>persisteert langer dan de zes weken periode van een acute infectie</u> .
Fractuur gerelateerde infectie (FRI)	In het rapport 'Fracture-related infection: a consensus on definition from an international expert group' worden bevestigende en ondersteunende criteria voor

	'fracture-related infection' benoemd. Binnen de werkgroep is de volgende criteria te gebruiken: <u>Bevestigende criteria:</u> 1. fisteltraject en/of blootliggend osteosynthesemateriaal; 2. purulente wond uitvloed; 3. hetzelfde pathogene micro-organisme wordt geïsoleerd uit twee afzonderlijke materialen*. <u>Ondersteunende criteria:</u> 1. klinische tekenen van infectie (koorts, pijn, lokale roodheid, zwelling, warmte); 2. beeldvormende kenmerken (botlysis, loslating, sequester, non-union, vorming van periost niet op fractuurlocatie); 3. een pathogene micro-organisme wordt geïsoleerd uit één materiaal*; 4. aanhoudende of nieuw begonnen wondlekkage zonder alternatieve verklaring. *Onder materiaal wordt peroperatief afgenomen vocht, weefsel of bot verstaan.
Osteosynthese	Operatieve behandeling van beenderen na een fractuur waarbij fixatie heeft plaatsgevonden met behulp van platen, schroeven, k-draden of pennen. Hierbij zijn het plaatsen van protheses en externe fixatie niet inbegrepen.

Literatuur

- Barei DP, Nork SE, Mills WJ, et al Complications associated with internal fixation of high-energy bicondylar tibial plateau fractures utilizing a two-incision technique. *J Orthop Trauma*. 2004;18:649-57.
- Benirschke SK, Kramer PA. Wound healing complications in closed and open calcaneal fractures. *J Orthop Trauma*. 2004;18:1-6.
- Berríos-Torres SJ, Umscheid CA, Bratzler DW, et al. Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee. Centers for Disease Control and Prevention Guideline for the Prevention of Surgical Site Infection, 2017. *JAMA Surg*. 2017;152(8):784-791. PMID: 28467526.
- Beerekamp MSH, de Muinck Keizer RJO, Schep NWL, et al. Epidemiology of extremity fractures in the Netherlands. *Injury*. 2017;48(7):1355-1362. doi: 10.1016/j.injury.2017.04.047. Epub 2017 Apr 24. PubMed PMID: 28487101.
- Costa ML, Achten J, Parsons NR, et al. Percutaneous fixation with Kirschner wires versus volar locking plate fixation in adults with dorsally displaced fracture of distal radius: randomised controlled trial. *BMJ* 2014;349:g4807.
- Court-Brown CM, Caesar B. Epidemiology of adult fractures: A review. *Injury*. 2006;37:691-7.
- Donaldson LJ, Cook A, Thomson RG. Incidence of fractures in a geographically defined population. *J Epidemiol Community Health*. 1990;44:241-5.
- European Centre for Disease Prevention and Control. Surveillance of surgical site infections in European hospitals – HAISSI protocol. Version 1.02. Stockholm: ECDC; 2012.
- Govaert GAM, Bosch P, Ijma FFA, Glauche J, Jutte PC, Lemans JVC, Wendt KW, Reininga IHF, Glaudemans AWJM. High diagnostic accuracy of white blood cell scintigraphy for fracture related infections: Results of a large retrospective single-center study. *Injury*. 2018 Jun;49(6):1085-1090. doi:10.1016/j.injury.2018.03.018. Epub 2018 Mar 15. PubMed PMID: 29625743.
- Handoll HH, Brorson S. Interventions for treating proximal humeral fractures in adults. *Cochrane Database Syst Rev*. 2015;(11):CD000434. PMID: 26560014.
- Henkelmann R, Frosch KH, Glaab R, et al. Infection following fractures of the proximal tibia - a systematic review of incidence and outcome. *BMC Musculoskelet Disord*. 2017;18(1):481.
- Karantana A, Downing ND, Forward DP, et al. Surgical treatment of distal radial fractures with a volar locking plate versus conventional percutaneous methods: a randomized controlled trial. *J Bone Joint Surg Am*. 2013;95:1737-44.
- Kline AJ, Gruen GS, Pape HC, et al. Early complications following the operative treatment of pilon fractures with and without diabetes. *Foot Ankle Int*. 2009;30:1042-7.
- Lissovoy de G, Fraeman K, Hutchins V, et al. Surgical site infection: incidence and impact on hospital utilization and treatment costs. *Am J Infect Control*. 2009;37(5):387-97. doi: 10.1016/j.ajic.2008.12.010. Epub 2009 Apr 23. PubMed PMID: 19398246.
- Metsemakers WJ, Morgenstern M, McNally MA, et al. Fracture-related infection: A consensus on definition from an international expert group. *Injury*. 2017. PMID: 28867644.

- Naumann MG, Sigurdson U, Utvåg SE, et al. Functional outcomes following surgical-site infections after operative fixation of closed ankle fractures. *Foot Ankle Surg.* 2017;23(4):311-316. PMID: 29202994.
- Ovaska MT, Makinen TJ, Madanat R, et al. Risk factors for deep surgical site infection following operative treatment of ankle fractures. *J Bone Joint Surg Am.* 2013;95:348-53.
- Owens CD, Stoessel K. Surgical site infections: epidemiology, microbiology and prevention. *J Hosp Infect.* 2008;70 Suppl 2:3-10.
- Sahlin Y. Occurrence of fractures in a defined population: a 1-year study. *Injury.* 1990;21:158-60.
- Whitehouse JD, Friedman ND, Kirkland KB, et al. The impact of surgical-site infections following orthopedic surgery at a community hospital and a university hospital: adverse quality of life, excess length of stay, and extra cost. *Infect Control Hosp Epidemiol.* 2002;23:183-9.

Verantwoording

Leeswijzer

Onderstaande tekst wordt na het doorlopen van de commentaar- en autorisatiefase opgenomen in de Richtlijndatabase (www.richtlijndatabase.nl). Verwijzingen naar aanverwante producten zijn in de huidige versie van de richtlijntekst terug te vinden als afzonderlijke hoofdstukken (zie inhoudsopgave bij de richtlijn).

Methodologie richtlijnontwikkeling

Geldigheid

Voor het beoordelen van de actualiteit van deze richtlijn is de werkgroep niet in stand gehouden. Uiterlijk in 2023 bepaalt het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde of de modules van deze richtlijn nog actueel zijn. Op modulair niveau is een onderhoudsplan beschreven. Bij het opstellen van de richtlijn heeft de werkgroep per module een inschatting gemaakt over de maximale termijn waarop herbeoordeling moet plaatsvinden en eventuele aandachtspunten geformuleerd die van belang zijn bij een toekomstige herziening (update). De geldigheid van de richtlijn komt eerder te vervallen indien nieuwe ontwikkelingen aanleiding zijn een herzieningstraject te starten.

De Nederlandse Vereniging voor Heelkunde is regiehouder van deze richtlijn en eerstverantwoordelijke op het gebied van de actualiteitsbeoordeling van de richtlijn. De andere aan deze richtlijn deelnemende wetenschappelijke verenigingen of gebruikers van de richtlijn delen de verantwoordelijkheid en informeren de regiehouder over relevante ontwikkelingen binnen hun vakgebied.

Initiatief

Nederlandse Vereniging voor Heelkunde

Algemene gegevens

De richtlijnontwikkeling werd ondersteund door het Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten (www.kennisinstituut.nl) en werd gefinancierd uit de Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten (SKMS). De financier heeft geen enkele invloed gehad op de inhoud van de richtlijn.

Doel en doelgroep

Doel

Deze richtlijn beoogt een leidraad te geven voor de diagnostiek en behandeling van volwassen patiënten met een fractuur gerelateerde infectie (FRI).

Doelgroep

Deze richtlijn is geschreven voor alle leden van de beroepsgroepen die betrokken zijn bij de zorg voor patiënten met FRIs.

De richtlijn geldt voor patiënten met een acute FRI of met de verdenking op een chronische FRI.

Samenstelling werkgroep

Voor het ontwikkelen van de richtlijn is in 2016 een multidisciplinaire werkgroep ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van alle relevante specialismen die betrokken zijn bij de zorg voor patiënten een FRI te maken hebben (zie hiervoor de samenstelling van de werkgroep).

Belangenverklaringen

De KNMG-code ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstreming is gevolgd. Alle werkgroepleden hebben schriftelijk verklaard of zij in de laatste drie jaar directe financiële belangen (betrekking bij een commercieel bedrijf, persoonlijke financiële belangen, onderzoeksfinanciering) of indirecte belangen (persoonlijke relaties, reputatiemanagement, kennisvalorisatie) hebben gehad. Een overzicht van de belangen van werkgroepleden en het oordeel over het omgaan met eventuele belangen vindt u in onderstaande tabel. De ondertekende belangenverklaringen zijn op te vragen bij het secretariaat van het Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten.

Werkgroep lid	Functie	Nevenfuncties	Gemelde belangen	Ondernomen actie
Geurts	Orthopedisch chirurg	Geen	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Glaudemans	Nucleair geneeskundige	Voorzitter Infection and Inflammation Committee European Association of Nuclear Medicine sinds 2018 daarvoor member, onbetaald	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Govaert	Traumachirurg	Bestuurslid Nederlandse Vereniging voor Traumachirurgie (NVT), onbetaald	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Enst, van	Senior-Adviseur	Geen	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Jong, de V.M.	Traumachirurg	Geen	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Jong, de T.	Plastisch chirurg I.O.	Geen	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Joosse	Traumachirurg	Lid commissie Uitkomst van Zorg (Nederlandse Vereniging voor Traumachirurgie, NVT) onbetaald	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Kooijmans	Adviseur	Geen	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Overbosch	Radioloog	Geen	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen

Reuwer	Arts- microbioloog I.O.	Geen	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Scheper	Internist- infectioloog	Geen	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Spijkerman	Arts- microbioloog	Lid van de Regieraad van de Werkgroep Infectiepreventie (onbetaald)	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen
Termaat	Traumachirurg	Geen	Geen (relevante) gemengde belangen	Geen

Inbreng patiëntenperspectief

Er werd aandacht besteed aan het patiëntenperspectief door een focusgroep. Een verslag hiervan (zie aanverwante producten) is besproken in de werkgroep en de belangrijkste knelpunten zijn verwerkt in de richtlijn.

Implementatie

In de verschillende fasen van de richtlijnontwikkeling is rekening gehouden met de implementatie van de richtlijn (module) en de praktische uitvoerbaarheid van de aanbevelingen. Daarbij is uitdrukkelijk gelet op factoren die de invoering van de richtlijn in de praktijk kunnen bevorderen of belemmeren. Het implementatieplan is te vinden bij de aanverwante producten. De werkgroep heeft tevens interne kwaliteitsindicatoren ontwikkeld om het toepassen van de richtlijn in de praktijk te volgen en te versterken (zie Indicatorontwikkeling).

Werkwijze

AGREE

Deze richtlijn is opgesteld conform de eisen vermeld in het rapport Medisch Specialistische Richtlijnen 2.0 van de adviescommissie Richtlijnen van de Raad Kwaliteit. Dit rapport is gebaseerd op het AGREE II instrument (Appraisal of Guidelines for Research & Evaluation II; Brouwers, 2010), dat een internationaal breed geaccepteerd instrument is. Voor een stap-voor-stap beschrijving hoe een evidencebased richtlijn tot stand komt wordt verwezen naar het stappenplan Ontwikkeling van Medisch Specialistische Richtlijnen van het Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten.

Knelpuntenanalyse

Tijdens de voorbereidende fase inventariseerden de voorzitter van de werkgroep en de adviseurs de knelpunten. Tevens zijn er knelpunten aangedragen door de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde, voorzitter, de Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie, Nederlandse Orthopaedische Vereniging, de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie, Kenniscentrum Wondzorg, Nefemed, de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie en Verpleegkundige & Verzorgende Nederland

via een Invitational conference. Een verslag hiervan is opgenomen onder aanverwante producten.

Uitgangsvragen en uitkomstmaten

Op basis van de uitkomsten van de knelpuntenanalyse zijn door de voorzitter en de adviseur concept-uitgangsvragen opgesteld. Deze zijn met de werkgroep besproken waarna de werkgroep de definitieve uitgangsvragen heeft vastgesteld. Vervolgens inventariseerde de werkgroep per uitgangsvraag welke uitkomstmaten voor de patiënt relevant zijn, waarbij zowel naar gewenste als ongewenste effecten werd gekeken. De werkgroep waardeerde deze uitkomstmaten volgens hun relatieve belang bij de besluitvorming rondom aanbevelingen, als kritiek, belangrijk (maar niet kritiek) en onbelangrijk. Tevens definieerde de werkgroep tenminste voor de kritieke uitkomstmaten welke verschillen zij klinisch (patiënt) relevant vonden.

Strategie voor zoeken en selecteren van literatuur

Er werd eerst oriënterend gezocht naar bestaande buitenlandse richtlijnen Nice en Sign richtlijnen, systematische reviews via Medline (OVID). Vervolgens werd voor de afzonderlijke uitgangsvragen aan de hand van specifieke zoektermen gezocht naar gepubliceerde wetenschappelijke studies in (verschillende) elektronische databases.

De richtlijnen van Centers for Disease Control (CDC) en European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) hebben een definitie beschreven voor chirurgische wondinfecties (Berríos-Torres, 2017), echter deze is niet geschikt voor de patiënten met fracturen. Derhalve is recentelijk door middel van een internationale consensusmeeting een nieuwe definitie vastgesteld voor deze patiëntengroep; Fractuur gerelateerde infectie (Fracture-Related Infection (FRI)) (Metsemakers, 2017). Deze definitie wordt gebruikt in de teksten van de richtlijn. Echter omdat deze definitie zeer recentelijk is geïntroduceerd was deze niet geschikt voor de literatuur zoekopdrachten. Hiervoor zijn beschrijvende MESH-termen gebruikt welke overeenkomen met de zoekresultaten voor een fractuur gerelateerde infectie.

Naast het zoeken in elektronische databases werd aanvullend gezocht naar studies aan de hand van de literatuurlijsten van de geselecteerde artikelen. In eerste instantie werd gezocht naar studies met de hoogste mate van bewijs. De werkgroepleden selecteerden de via de zoekactie gevonden artikelen op basis van vooraf opgestelde selectiecriteria. De geselecteerde artikelen werden gebruikt om de uitgangsvraag te beantwoorden. De databases waarin is gezocht, de zoekstrategie en de gehanteerde selectiecriteria zijn te vinden in de module met desbetreffende uitgangsvraag. De zoekstrategie voor de oriënterende zoekactie en patiëntenperspectief zijn opgenomen onder aanverwante producten.

Kwaliteitsbeoordeling individuele studies

Individuele studies werden systematisch beoordeeld, op basis van op voorhand opgestelde methodologische kwaliteitscriteria, om zo het risico op vertekende studieresultaten (risk of bias) te kunnen inschatten. Deze beoordelingen kunt u vinden in de Risk of Bias (RoB) tabellen. De gebruikte RoB instrumenten zijn gevalideerde instrumenten die worden aanbevolen door de Cochrane Collaboration: AMSTAR – voor systematische reviews; Cochrane – voor gerandomiseerd gecontroleerd onderzoek; ACROBAT-NRS – voor observationeel onderzoek; QUADAS II – voor diagnostisch onderzoek.

Samenvatten van de literatuur

De relevante onderzoeksgegevens van alle geselecteerde artikelen werden overzichtelijk weergegeven in evidence-tabellen. De belangrijkste bevindingen uit de literatuur werden beschreven in de samenvatting van de literatuur. Bij een voldoende aantal studies en overeenkomstigheid (homogeniteit) tussen de studies werden de gegevens ook kwantitatief samengevat (meta-analyse) met behulp van Review Manager 5.

Beoordelen van de kracht van het wetenschappelijke bewijs

A) Voor interventievragen (vragen over therapie of screening)

De kracht van het wetenschappelijke bewijs werd bepaald volgens de GRADE-methode. GRADE staat voor Grading Recommendations Assessment, Development and Evaluation (zie <http://www.gradeworkinggroup.org/>).

GRADE onderscheidt vier gradaties voor de kwaliteit van het wetenschappelijk bewijs: hoog, redelijk, laag en zeer laag. Deze gradaties verwijzen naar de mate van zekerheid die er bestaat over de literatuurconclusie (Schünemann, 2013).

GRADE	Definitie
Hoog	er is hoge zekerheid dat het ware effect van behandeling dichtbij het geschatte effect van behandeling ligt zoals vermeld in de literatuurconclusie;het is zeer onwaarschijnlijk dat de literatuurconclusie verandert wanneer er resultaten van nieuw grootschalig onderzoek aan de literatuuranalyse worden toegevoegd.
Redelijk	er is redelijke zekerheid dat het ware effect van behandeling dichtbij het geschatte effect van behandeling ligt zoals vermeld in de literatuurconclusie;het is mogelijk dat de conclusie verandert wanneer er resultaten van nieuw grootschalig onderzoek aan de literatuuranalyse worden toegevoegd.
Laag	er is lage zekerheid dat het ware effect van behandeling dichtbij het geschatte effect van behandeling ligt zoals vermeld in de literatuurconclusie;er is een reële kans dat de conclusie verandert wanneer er resultaten van nieuw grootschalig onderzoek aan de literatuuranalyse worden toegevoegd.
Zeer laag	er is zeer lage zekerheid dat het ware effect van behandeling dichtbij het geschatte effect van behandeling ligt zoals vermeld in de literatuurconclusie;de literatuurconclusie is zeer onzeker.

B) Voor vragen over diagnostische tests, schade of bijwerkingen, etiologie en prognose

De kracht van het wetenschappelijke bewijs werd eveneens bepaald volgens de GRADE-methode: GRADE-diagnostiek voor diagnostische vragen (Schünemann, 2008) en een generieke GRADE-methode voor vragen over schade of bijwerkingen, etiologie en prognose. In de gehanteerde generieke GRADE-methode werden de basisprincipes van de GRADE-methodiek toegepast: het benoemen en prioriteren van de klinisch (patiënt) relevante uitkomstmaten, een systematische review per uitkomstmaat en een beoordeling van bewijskracht op basis van de vijf GRADE-criteria (startpunt hoog; downgraden voor risk of bias, inconsistentie, indirectheid, imprecisie, en publicatiebias).

Formuleren van de conclusies

Voor elke relevante uitkomstmaat werd het wetenschappelijk bewijs samengevat in een of meerdere literatuurconclusies waarbij het niveau van bewijs werd bepaald volgens de GRADE-methodiek. De werkgroepleden maakten de balans op van elke interventie (overall conclusie). Bij het opmaken van de balans werden de gunstige en ongunstige effecten voor de patiënt afgewogen. De overall bewijskracht wordt bepaald door de laagste bewijskracht gevonden bij een van de kritieke uitkomstmaten. Bij complexe besluitvorming waarin naast de conclusies uit de systematische literatuuranalyse vele

aanvullende argumenten (overwegingen) een rol spelen, werd afgezien van een overall conclusie. In dat geval werden de gunstige en ongunstige effecten van de interventies samen met alle aanvullende argumenten gewogen onder het kopje Overwegingen.

Overwegingen (van bewijs naar aanbeveling)

Om te komen tot een aanbeveling zijn naast (de kwaliteit van) het wetenschappelijke bewijs ook andere aspecten belangrijk en worden meegewogen, zoals de expertise van de werkgroepleden, de waarden en voorkeuren van de patiënt (patient values and preferences), kosten, beschikbaarheid van voorzieningen en organisatorische zaken. Deze aspecten worden, voor zover geen onderdeel van de literatuursamenvatting, vermeld en beoordeeld (gewogen) onder het kopje Overwegingen.

Formuleren van aanbevelingen

De aanbevelingen geven antwoord op de uitgangsvraag en zijn gebaseerd op het beschikbare wetenschappelijke bewijs en de belangrijkste overwegingen, en een weging van de gunstige en ongunstige effecten van de relevante interventies. De kracht van het wetenschappelijk bewijs en het gewicht dat door de werkgroep wordt toegekend aan de overwegingen, bepalen samen de sterkte van de aanbeveling. Conform de GRADE-methodiek sluit een lage bewijskracht van conclusies in de systematische literatuuranalyse een sterke aanbeveling niet a priori uit, en zijn bij een hoge bewijskracht ook zwakke aanbevelingen mogelijk. De sterkte van de aanbeveling wordt altijd bepaald door weging van alle relevante argumenten tezamen.

Randvoorwaarden (Organisatie van zorg)

In de knelpuntenanalyse en bij de ontwikkeling van de richtlijn is expliciet rekening gehouden met de organisatie van zorg: alle aspecten die randvoorwaardelijk zijn voor het verlenen van zorg (zoals coördinatie, communicatie, (financiële) middelen, menskracht en infrastructuur). Randvoorwaarden die relevant zijn voor het beantwoorden van een specifieke uitgangsvraag maken onderdeel uit van de overwegingen bij de bewuste uitgangsvraag.

Indicatorontwikkeling

Gelijktijdig met het ontwikkelen van de conceptrichtlijn werden er interne kwaliteitsindicatoren ontwikkeld om het toepassen van de richtlijn in de praktijk te volgen en te versterken. Meer informatie over de methode van indicatorontwikkeling is op te vragen bij het Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten (secretariaat@kennisinstituut.nl).

Kennislacunes

Tijdens de ontwikkeling van deze richtlijn is systematisch gezocht naar onderzoek waarvan de resultaten bijdragen aan een antwoord op de uitgangsvragen. Bij elke uitgangsvraag is door de werkgroep nagegaan of er (aanvullend) wetenschappelijk onderzoek gewenst is om de uitgangsvraag te kunnen beantwoorden. Een overzicht van de onderwerpen waarvoor (aanvullend) wetenschappelijk van belang wordt geacht, is als aanbeveling in de bijlage Kennislacunes beschreven (onder aanverwante producten).

Commentaar- en autorisatiefase

De conceptrichtlijn wordt aan de betrokken (wetenschappelijke) verenigingen en (patiënt) organisaties voorgelegd ter commentaar. De commentaren worden verzameld

en besproken met de werkgroep. Naar aanleiding van de commentaren zal de conceptrichtlijn aangepast worden en definitief vastgesteld door de werkgroep. Daarna zal de autorisatiefase volgen.

Literatuur

- Berrios-Torres SI, Umscheid CA, Bratzler DW, et al. Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee. Centers for Disease Control and Prevention Guideline for the Prevention of Surgical Site Infection. *JAMA Surg.* 2017;152(8):784-791. PMID: 28467526.
- Brouwers MC, Kho ME, Browman GP, et al. AGREE Next Steps Consortium. AGREE II: advancing guideline development, reporting and evaluation in health care. *CMAJ.* 2010;182(18):E839-42. doi: 10.1503/cmaj.090449. Epub 2010 Jul 5. Review. PubMed PMID: 20603348.
- Medisch Specialistische Richtlijnen 2.0. Adviescommissie Richtlijnen van de Raad Kwaliteit. http://richtlijndatabase.nl/over_deze_site/over_richtlijnontwikkeling.html. 2012.
- Metsemakers WJ, Morgenstern M, McNally MA, et al. Fracture-related infection: A consensus on definition from an international expert group. *Injury.* 2017. PMID: 28867644.
- Schünemann H, Brozek J, Guyatt G, et al. GRADE handbook for grading quality of evidence and strength of recommendations. Updated. The GRADE Working Group, 2013. Available from http://gdt.guidelinedevelopment.org/central_prod/_design/client/handbook/handbook.html. 2013.
- Schünemann HJ, Oxman AD, Brozek J, et al. Grading quality of evidence and strength of recommendations for diagnostic tests and strategies. *BMJ.* 2008;336(7653):1106-10. doi: 10.1136/bmj.39500.677199.AE. Erratum in: *BMJ.* 2008;336(7654). doi: 10.1136/bmj.a139. PubMed PMID: 18483053.
- Ontwikkeling van Medisch Specialistische Richtlijnen: stappenplan. Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten.

Module 1 Ontstekingsparameters

Uitgangsvragen

1. Wat is diagnostische waarde van het bepalen van ontstekingsparameters bij een verdenking op een fractuur gerelateerde infectie (FRI)?
2. Wat is het nut van het bepalen van ontstekingsparameters om het effect van behandeling van een FRI te monitoren?

Inleiding

Voor het stellen van de diagnose FRI kan naast klinische symptomen, beeldvormende technieken en microbiologische diagnostiek, gebruik gemaakt worden van de bepaling van ontstekingsparameters. De meest gebruikte ontstekingsparameters zijn het aantal leukocyten, BSE en CRP in serum. Recent is ook procalcitonine beschikbaar gekomen in een aantal ziekenhuizen. De vraag is: welke waarde hebben deze ontstekingsparameters in het differentiëren tussen wel en geen infectie?

Daarnaast zal het effect van de behandeling van een FRI moeten worden gemonitord. De vraag is: welke waarde hebben ontstekingsparameters in het monitoren van het effect van behandeling?

Zoeken en selecteren

Om de uitgangsvraag te kunnen beantwoorden is er een systematische literatuuranalyse verricht naar de volgende zoekvragen:

1. Welke infectieparameters (bezinking (BSE), C-reactive proteïne (CRP), leucocytose, procalcitonine, interleukines (cytokines) en klinische symptomen voorspellen een FRI?

P: patiënten met een verdenking op een FRI;

I: bezinking (BSE), C-reactive proteïne (CRP), leucocytose, procalcitonine, interleukines (cytokines), klinische symptomen;

C: niet van toepassing;

O: infectie na osteosynthese.

2. Wat is de diagnostische accuratesse van bezinking (BSE), C-reactive proteïne (CRP), het leucocytengetal of het procalcitonine voor het monitoren van het behandeldeffect na een FRI?

P: patiënten met een chirurgische en/of antibiotische behandelde fractuur gerelateerde infectie;

I: bezinking (BSE), C-reactive proteïne (CRP), het leucocytengetal of het procalcitonine;

C: andere infectieparameter of microbiologie of klinische follow-up;

O: diagnosis, wel/geen infectie na FU van één jaar, accuratessematen.

De werkgroep definieerde niet a priori de genoemde uitkomstmaten, maar hanteerde de in de studies gebruikte definities.

Zoeken en selecteren (Methode)

In de database Medline (via OVID) is met relevante zoektermen gezocht naar systematische reviews, RCT's, vergelijkend observationeel en prognostisch onderzoek gericht op de voorspellers van een infectie na osteosynthese. De zoekverantwoording is weergegeven onder het tabblad Verantwoording. De literatuurzoekactie leverde 379 treffers op. Studies werden geselecteerd op grond van de volgende selectiecriteria: de full-tekst artikelen moesten beschikbaar zijn in het Engels of Nederlands; het moest prognostisch onderzoek, primair (origineel) vergelijkend onderzoek of systematische reviews betreffen; en de artikelen moesten onderzoek beschrijven naar patiënten bij wie infectieparameters en/of klinische symptomen werden beschreven die een infectie voorspellen gerelateerd aan osteosynthesemateriaal overeenkomstig de hiervoor gespecificeerde zoekvraag.

Op basis van titel en abstract werden in eerste instantie acht studies voorgeselecteerd. Na raadpleging van de volledige tekst, werden vervolgens zes studies geëxcludeerd (zie exclusietabel onder het tabblad Verantwoording) en twee studies definitief geselecteerd.

Twee onderzoeken zijn opgenomen in de literatuuranalyse. (Gittings, 2016; Yang, 2016). De belangrijkste studiekarakteristieken en resultaten zijn opgenomen in een evidence-tabel. De beoordeling van de individuele studieopzet (risk of bias) is opgenomen in de risk of bias-tabel.

Samenvatting literatuur

Beschrijving studie

In de literatuuranalyse zijn 2 studies opgenomen. Een retrospectieve cohortstudie van Gittings (2016) met 33 patiënten onderzocht patiënten die conversie ondergingen voor totale heuparthroplastiek. In totaal waren er 6 patiënten (18%) met een infectie van de interne fixatieimplantaten en werden CRP en bezinking (BSE) onderzocht als risicofactoren. De gemiddelde leeftijd was 55 jaar en de gemiddelde BMI was 27,7 kg/m² (Gittings, 2016).

Yang (2016), onderzocht in een retrospectieve cohort 184 patiënten (130 mannen en 54 vrouwen) tussen de 16 en 79 jaar. Patiënten met een gestoorde botgenezing (malunion, delayed union of non-union) na een osteosynthese van een fractuur werden geïnccludeerd. Als referentietest werden klinische criteria gebruikt om infectie aan te tonen. Op basis van deze klinische data en follow-up werden patiënten ingedeeld in de infectiegroep (n=96) of controlegroep (n=88). De follow-up periode bedroeg 6 maanden om potentiële infecties in de controlegroep uit te sluiten.

Het primaire doel van de studie was het bepalen van de diagnostische accuratesse van een bot-scintigrafie in het detecteren van infectie bij een gestoorde botgenezing na interne fixatie. Daarnaast werden bij alle patiënten de volgende lab-bepalingen uitgevoerd: BSE, CRP en leukocytengetal waarvan tevens de diagnostische accuratesse gerapporteerd werd.

Resultaten

Bezinking (BSE)

Gittings (2016) vond dat een verhoogde preoperatieve BSE-waardes (>30 mm/h) significant geassocieerd is met een infectie van de interne fixatieimplantaten (OR: 27,7 (95%CI 1,1 tot 705,9); p=0,04). De oppervlakte onder de ROC-curve (Area Under the ROC Curve of AUC) was 0,89 (95% CI 0,78 tot 1,00), de sensitiviteit was 100% en de specificiteit was 85% (Gittings, 2016).

Yang (2016) beschrijft de diagnostische accuratesse van een BSE-bepaling met een sensitiviteit van 47,9%, specificiteit van 81,8% en een oppervlakte onder de ROC-curve van 0,69 in het detecteren van infectie.

CRP

Verhoogde preoperatieve CRP-waardes (>1 mg/dL) waren niet significant geassocieerd met een infectie van de interne fixatieimplantaten (OR 3,5 (95%CI 0,2 tot 51,2); p= 0,37). De AUC was 0,89 (95% CI 0,78 tot 1,00), de sensitiviteit voor een verhoogde CRP-waarde van >0,7 mg/dL was 100% en de specificiteit was 81% (Gittings, 2016).

Yang (2016) beschrijft de diagnostische accuratesse van een CRP-bepaling met een sensitiviteit van 68,8%, specificiteit van 81,8% en een oppervlakte onder de ROC-curve van 0,77 in het detecteren van infectie.

Leukocytengetal

Yang (2016) beschrijft de diagnostische accuratesse van het leukocytengetal met een sensitiviteit van 37,5%, specificiteit van 84,1% en een oppervlakte onder de ROC-curve van 0,67 in het detecteren van infectie bij gestoorde botgenezing na osteosynthese en het detecteren van infectie bij malunion of nonunion fractures na interne fixatie.

Procalcitonine

Er was geen literatuur beschikbaar over procalcitonine bepalingen voor evaluatie van de diagnostische accuratesse van infectie bij patiënten met een chirurgische en/of antibiotische behandelde FRI infectie.

Bewijskracht van de literatuur

BSE

De bewijskracht voor accuratesse van BSE is gestart als 'hoog'. Echter, gezien de beperkingen in de studieopzet waaronder het ontbreken van een goede referentietest en de aanzienlijke inconsistentie in resultaten tussen de studies, is de bewijskracht met drie niveaus verlaagd naar 'zeer laag'.

CRP

De bewijskracht voor accuratesse van CRP is gestart als 'hoog'. De bewijskracht is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de onderzoeksopzet (niet-representatieve steekproef), de aanzienlijke inconsistentie in resultaten tussen de studies en het geringe aantal patiënten (imprecisie).

Leukocytengetal

De bewijskracht voor accuratesse is gestart als 'hoog'. De bewijskracht leukocyten is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de onderzoeksopzet (referentietest) en

het geringe aantal patiënten (imprecisie). Het niveau van de bewijskracht komt uit op GRADE 'zeer laag'.

Conclusies

BSE

Zeer laag GRADE	Het is onduidelijk wat de diagnostische waarde is van een verhoogde bloedbezinkingsnelheid (BSE >30 mm/h) bij het diagnosticeren van FRI. <i>Bronnen (Gittings, 2016; Yang 2016)</i>

CRP

Zeer laag GRADE	Het is onduidelijk wat de diagnostische waarde is van een verhoogde CRP-waarde (>1 mg/dL) bij het diagnosticeren van FRI. <i>Bronnen (Gittings, 2016; Yang 2016)</i>

Leukocytengetal

Zeer laag GRADE	Het is onduidelijk wat de diagnostische waarde is van het leukocytengetal bij het diagnosticeren van FRI. <i>Bronnen (Yang, 2016)</i>

Overwegingen

Al in de 1ste eeuw voor Christus beschreef Celsus (circa 25 voor Chr.) de klassieke klinische verschijnselen van een ontsteking: dolor, calor, tumor en rubor. In de 19de eeuw voegde de patholoog Rudolf Virchow een 5de ontstekingskenmerk toe: functio laesa. Deze ontstekingsverschijnselen zijn een reactie op schade van weefsels.

Verhoogde inflammatieparameters in de vroege postoperatieve periode kunnen uiting zijn van zowel een normale inflammatoire respons gerelateerd aan de weefselschade ten gevolge van de fractuur, het bijkomende genezingsproces en de verrichte chirurgische procedure als van infectie. Derhalve is de werkgroep van mening dat de waarde van inflammatieparameters beperkt is om te differentiëren tussen wel of geen FRI. Bovendien is het klinisch beeld van een vroege FRI meestal wel duidelijk.

Echter, in de klinische praktijk worden inflammatieparameters als BSE, CRP en leukocytengetal vaak bepaald als onderdeel van het standaard bloedonderzoek bij patiënten met klachten die kunnen passen bij een infectie. In de gewrichtsprothese-infectieliteratuur zijn er potentiële afkapwaarden voor inflammatieparameters beschreven om in de postoperatieve periode te kunnen differentiëren tussen wel of geen infectie (Tande, 2014). De werkgroep is van mening dat er te weinig onderbouwing is om diezelfde afkapwaarden te kunnen toepassen bij een verdenking op een vroege FRI.

Een verhoogde waarde van CRP en BSE is opgenomen als ondersteunend bewijs voor de diagnose gewrichtsprotheseinfectie in verschillende richtlijnen (Parvizi, 2011). De werkgroep is van mening dat bij een verdenking op een FRI een (discrepante) verhoging van de inflammatieparameters in de richting van een infectie wijst, mits eventuele andere oorzaken - zoals een ander focus of auto-immuunziekten - uitgesloten zijn. Lage inflammatieparameters verlagen de a priori kans op een infectie, maar sluiten een infectie niet uit. Immers, in veel gevallen van een FRI zijn er, in tegenstelling tot een wekedeleninfectie, alleen lokale ontstekingsverschijnselen, welke gepaard gaan met een geringe systemische reactie. Klinische symptomen zoals koorts en ernstige sepsis worden in feite maar weinig gezien.

Er is geen literatuur geïdentificeerd waarin de diagnostische accuratesse van inflammatieparameters voor het monitoren van het behandelresultaat na een FRI onderzocht is. Klinische symptomen en eventueel beeldvorming zijn leidend in het bepalen of de behandeling voldoende effectief is. Daarnaast is de werkgroep van mening dat inflammatieparameters een rol kunnen spelen. Een daling van inflammatieparameters (danwel een lagere waarde) kan wijzen op een gunstig effect. Een stijging van inflammatieparameters (ofwel onverwacht hoge inflammatieparameters ten opzichte van de postoperatieve termijn) kan wijzen op een onvoldoende gecontroleerde FRI. Daarom acht de werkgroep het bepalen van inflammatieparameters zinvol (zie module Antimicrobiële therapie) voor het evalueren van de respons op de behandeling van een FRI.

Aanbevelingen

Ontstekingsparameters maken geen deel uit van diagnostische criteria voor FRI.

Ontstekingsparameters die bij aanvang van de behandeling van FRI verhoogd zijn, kunnen gebruikt worden bij het monitoren van de behandeling.

Literatuur

- Gittings DJ, Courtney PM, Ashley BS, et al. Diagnosing Infection in Patients Undergoing Conversion of Prior Internal Fixation to Total Hip Arthroplasty. *J Arthroplasty*. 2017;32(1):241-245. doi:10.1016/j.arth.2016.06.047. Epub 2016 Jul 6. PubMed PMID: 27503694.
- Parvizi J, Jacovides C, Zmistowski B, et al. Definition of periprosthetic joint infection: is there a consensus? *Clin Orthop Relat Res*. 2011;469(11):3022-30. PubMed PMID: 21751038.
- Tande AJ, Patel R. Prosthetic joint infection. *Clin Microbiol Rev*. 2014;27(2):302-45. PubMed PMID: 24696437.
- Yang F, Yang Z, Feng J, et al. Three phase bone scintigraphy with (99m)Tc-MDP and serological indices in detecting infection after internal fixation in malunion or nonunion traumatic fractures. *Hellenic J Nucl Med*. 2016;19(2):130-4.

Bijlagen bij module 1

Evidence-tabellen

Study reference	Study characteristics	Patient characteristics	Prognostic factor(s)	Follow-up	Outcome measures and effect size	Comments
Gittings, 2017	Type of study: retrospective cohort study Setting: Single hospital Country: USA Source of funding: Not reported One or more of the authors of this paper have disclosed potential or pertinent conflicts of interest, which may include receipt of payment, either direct or indirect, institutional support, or association with an entity in the biomedical field which may be perceived to have potential conflict of interest with this work.	Inclusion criteria: Patients who under-went conversion of prior internal fixation to THA (total hip arthroplasty) Exclusion criteria: if they did not have prior implants at the time of surgery, were less than 18 years old, or did not have complete laboratory data for infection. N=33 Mean age: 55 Sex: 52% male Mean BMI: 27.7 Type of prior surgery: Intramedullary nail n=9 (26%) Acetabular ORIF n=8 (23%) SCFE n=2 (6%) Proximal femur ORIF n=6 (17%) Percutaneous screws n=10 (28%)	CRP rate (normal range 0-0.8 mg/dl) ESR rate (normal range 0-20mm/h) Elevated CRP >1 mg/dL Elevated ESR >30 mm/h	Mean follow-up of 1 year (range 2-30 months). One patient was lost to follow-up at 2 months. All other patients in were monitored for a minimum of 3 months for earlyonset prosthetic joint infection	Infected: n=6 (18%) Mean preoperative ESR = 41.6 mm/h Mean preoperative CRP = 2.0 mg/dL Noninfected n=27 (72%) Mean preoperative ESR = 19.3 mm/h Mean preoperative CRP = 1.3 mg/dL Both infected vs non-infected p<0.01 Multivariate analysis: Elevated ESR >30mm/h OR:27.7 (95%CI 1.1-705.9); p=0.04 Elevated CRP >1 mg/dl OR 3.5 (95%CI 0.2-51.2); p= 0.37 ESR: AUC: 0.89 (95% CI 0.78-1.00) CRP: AUC: 0.89 (95% CI 0.78-1.00) CRP > 0.7 mg/dL Sensitivity:100% Specificity: 81%	

					ESR > 30 mm/hr Sensitivity:100% Specificity: 85% Elevated CRP or ESR Sensitivity:100% Specificity: 77% Elevated CRP and ESR Sensitivity:83% Specificity: 88%	
Yang, 2016	Type of study¹: retrospective study Setting: hospital Country: China Conflicts of interest: none	Inclusion criteria: internal fixation surgery after traumatic fracture, clinical manifestation of fracture malunion, non-union or delayed union after internal fixation, no further healing tendency within 3 mo, clear visible fracture line, or excessive anterior or posterior tilt combined with shortening of the long bone, or bone end hardening or signs of bone end atrophy by X-rays or fake joint shown in X-ray. Exclusion criteria: patients who underwent joint replacement after traumatic fracture, patients who received debridement or antibiotic therapy before diagnosis of bone infection, if the bolus injection failed and blood flow phase unavailable. N=184 Infection group: n=96 Control group: n=88	Describe index test: ESR CRP White blood cell count Cut-off point(s): Not reported.	Describe reference test²: Clinical diagnosis Cut-off point(s): not reported. Based on follow-up results and clinical data, patients were divided into the infection and control group.	Time between the index test and reference test: unclear. Follow-up period: 6 months to eliminate potential infection in the control group. For how many participants were no complete outcome data available? Not reported	Outcome measures and effect size (include 95%CI and p-value if available)³: <u>ESR (bezinking BSE)</u> Sensitivity: 47.9% Specificity: 81.8% Accuracy: 64.1% Area ROC: 0.690 <u>CRP</u> Sensitivity: 68.8% Specificity: 81.8%

¹ In geval van een case-control design moeten de patiëntkarakteristieken per groep (cases en controls) worden uitgewerkt. NB; case control studies zullen de accuratesse overschatten (Lijmer et al., 1999)

² De referentiestandaard is de test waarmee definitief wordt aangetoond of iemand al dan niet ziek is. Idealiter is de referentiestandaard de Gouden standaard (100% sensitief en 100% specifiek). Let op! dit is niet de "comparison test/index 2".

³ Beschrijf de statistische parameters voor de vergelijking van de indextest(en) met de referentietest, en voor de vergelijking tussen de indextesten onderling (als er twee of meer indextesten worden vergeleken).

		Median age: 39yrs, inclusion in age range of 16-79 yrs Sex, M:F, N: 130 : 54				Accuracy: 75.0% Area ROC: 0.772 <u>White blood cell count</u> Sensitivity: 37.5% Specificity: 84.1% Accuracy: 59.8% Area ROC: 0.667

Table of quality assessment – prognostic studies

(The criteria used in this checklist are adapted from: Altman DG (2001). Systematic reviews of evaluations of prognostic variables. In: Egger M, Smith GD, Altman DG (eds.). Systematic reviews in health care. London: BMJ Books; Laupacis A; Wells G; Richardson WS; Tugwell P (1994). Users' guides to the medical literature. How to use an article about prognosis. Evidencebased Medicine Working Group. JAMA,272:234-7

Study reference (first author, year of publication)	Was there a representative and well-defined sample of patients at a similar point in the course of the disease? (yes/no/unclear)	Was follow-up sufficiently long and complete? (yes/no/unclear)	Was the outcome of interest defined and adequately measured? (yes/no/unclear)	Was the prognostic factor of interest defined and adequately measured? (yes/no/unclear)	Was loss to follow-up / incomplete outcome data described and acceptable? (yes/no/unclear)	Was there statistical adjustment for all important prognostic factors? (yes/no/unclear)	Level of evidence
Gittings, 2017	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Unclear	B

A1: Meta-analysis of at least 2 independent studies of level A2.

A2: Prospective inception cohort* (patients enrolled at same point in disease course), adequate study size and follow-up (≥80%), adequate control for confounding and no selective loss to follow-up.

B: Prospective cohort* but not fulfilling all criteria for category-A2, retrospective cohort study or, case-control study, or cross-sectional study.

C: Non-comparative study.

* untreated controls from a RCT can also be considered as a cohort.

Risk of bias assessment diagnostic accuracy studies (QUADAS II, 2011)

Study reference	Patient selection	Index test	Reference standard	Flow and timing	Comments with respect to applicability
Yang, 2016	<u>Was a consecutive or random sample of patients enrolled?</u> Yes <u>Was a case-control design avoided?</u> No <u>Did the study avoid inappropriate exclusions?</u> No	<u>Were the index test results interpreted without knowledge of the results of the reference standard?</u> Unclear <u>If a threshold was used, was it pre-specified?</u> Unclear	<u>Is the reference standard likely to correctly classify the target condition?</u> No <u>Were the reference standard results interpreted without knowledge of the results of the index test?</u> Unclear	<u>Was there an appropriate interval between index test(s) and reference standard?</u> Unclear <u>Did all patients receive a reference standard?</u> Yes <u>Did patients receive the same reference standard?</u> Unclear <u>Were all patients included in the analysis?</u> Yes	<u>Are there concerns that the included patients do not match the review question?</u> No <u>Are there concerns that the index test, its conduct, or interpretation differ from the review question?</u> Unclear <u>Are there concerns that the target condition as defined by the reference standard does not match the review question?</u> No
	CONCLUSION: Could the selection of patients have introduced bias? RISK: HIGH	CONCLUSION: Could the conduct or interpretation of the index test have introduced bias? RISK: UNCLEAR	CONCLUSION: Could the reference standard, its conduct, or its interpretation have introduced bias? RISK: HIGH	CONCLUSION Could the patient flow have introduced bias? RISK: UNCLEAR	

Zoekverantwoording

Database	Zoektermen	Totaal
Medline (OVID)	1 exp Fracture Fixation, Internal/ or Orthopedic Procedures/ae or exp "Fractures, Bone"/su or exp internal fixators/ (bone nails/ or bone plates/ or bone screws/ or bone wires/ or suture anchors (98625)	379
Engels	2 ((internal adj3 fixat*) or nails or plates or screws or wire or anchor* or pin or pins or ("Fracture Fixat*" adj2 Internal) or osteosynthesis) or (fracture* and (surg* or operati*)).ti,ab,kf. (243457)	
	3 1 or 2 (287521)	
	4 Surgical Wound Infection/ or "Cross Infection"/ or "Infection Control"/ (93246)	
	5 Osteomyelitis/ (18903)	
	6 (Osteomyelitis or infect* or (wound adj3 complication*)).ti,ab,kf. (1499248)	
	7 bacterial infections/ or exp gram-negative bacterial infections/ or exp gram-positive bacterial infections/ or Soft Tissue Infections/ (780545)	
	8 4 or 5 or 6 or 7 (2020185)	
	9 3 and 8 (28996)	
	12 Blood Sedimentation/ (11222)	
	13 C-Reactive Protein/ (38034)	
	14 Leukocytosis/ (5228)	
	15 exp Interleukins/ (209684)	
	16 exp Cytokines/ (609280)	
	17 exp blood cell count/ or exp reticulocyte count/ (130666)	
	18 ("erythrocyte sedimentation rate*" or C-reactive protein or CRP or leucocytosis or "leucocyte count*" or procalcitonin* or pro-calcitonin* or interleukin* or cytokine* or sediment*).ti,ab,kf. (546354)	
	19 12 or 13 or 14 or 15 or 16 or 17 or 18 (1002317)	
	20 9 and 19 (887)	
	21 limit 20 to english language (803)	
	22 exp "Sensitivity and Specificity"/ or (Sensitiv* or Specific*).ti,ab. or (predict* or ROC-curve or receiver-operator*).ti,ab. or (likelihood or LR*).ti,ab. or exp Diagnostic Errors/ or (inter-observer or intra-observer or interobserver or intraobserver or validity or kappa or reliability).ti,ab. or reproducibility.ti,ab. or (test adj2 (re-test or retest)).ti,ab. or "Reproducibility of Results"/ or accuracy.ti,ab. or Diagnosis, Differential/ or Validation Studies.pt. (5426120)	
	23 21 and 22 (298)	
	24 Epidemiologic studies/ or case control studies/ or exp cohort studies/ or Controlled Before-After Studies/ or Case control.tw. or (cohort adj (study or studies)).tw. or Cohort analy\$.tw. or (Follow up adj (study or studies)).tw. or (observational adj (study or studies)).tw. or Longitudinal.tw. or Retrospective*.tw. or prospective*.tw. or consecutive*.tw. or Cross sectional.tw. or Cross-sectional studies/ or historically controlled study/ or interrupted time series analysis/ (2761080)	
	25 21 and 24 (171)	
	26 Prognosis/ or (prognos* or predict*).ti,ab,kf. or diagnosis.fs. or diagnos*.ti,ab,kf. (4759015)	
	27 21 and 26 (172)	
	28 23 or 25 or 27 (455)	
	29 28 not (animals/ not humans/) (386)	
	30 remove duplicates from 29 (379)	

Exclusietabel

Tabel Exclusie na het lezen van het volledige artikel

Auteur en jaartal	Redenen van exclusie
Stucken, 2013	FRI patiënten niet apart beschreven en geanalyseerd
Uckay, 2010	< 10 cases van infecties na osteosynthese
Sturdee, 2004	Letter to the editor. Reactie op studie Scherer
Moussa, 1997	Niet-vergelijkend. Betreft een case-series van 21 patienten
Law, 1993	<10 cases. Niet vergelijkend
Puskarich, 1990	Onvoldoende specifiek voor PICO

Module 2 Microbiologisch/pathologisch onderzoek

Uitgangsvraag

Wat is het optimale microbiologische onderzoek voor het vaststellen van een fractuur gerelateerde infectie(FRI)?

Inleiding

Voor het diagnosticeren van een FRI geldt microbiologisch onderzoek als de gouden standaard. Er is geen eenduidigheid over het meest optimale microbiologische onderzoek voor het vaststellen van FRI. Het is onduidelijk welk materiaal en hoeveel materiaal er afgenomen moet worden. Daarbij is het niet eenduidig of histopathologisch onderzoek een bijdrage levert aan de diagnostiek bij een verdenking van een FRI en aan welke voorwaarden histopathologisch onderzoek moet voldoen. In deze module wordt er aandacht besteed aan onderstaande vragen:

1. Welke materialen moeten worden afgenomen voor microbiologisch onderzoek? Bijvoorbeeld weefsel (tissue), pus, gewrichtsvocht, uitstrijk (swabs), van welke locaties.
2. Hoe moeten de materialen voor microbiologisch onderzoek worden afgenomen? Bijvoorbeeld onder steriele omstandigheden (peroperatief), zonder contact met een chronische wond, elk materiaal met een aparte afnameset, transporttijd naar het laboratorium.
3. Hoeveel materialen moeten worden ingestuurd voor microbiologisch onderzoek?
4. Welke microbiologische methode levert de beste resultaten op en hoe wordt onderscheid gemaakt tussen pathogenen en contaminanten? Bijvoorbeeld kweek (welke vaste voedingsbodems, duur van incubatie, gebruik van vloeibare aankweek of bloedkweek flessen), sonificatie, PCR.
5. Heeft histopathologisch onderzoek meerwaarde in de diagnostiek van een FRI? Aan welke voorwaarden moet deze diagnostiek voldoen?

Zoeken en selecteren

Om de uitgangsvraag te kunnen beantwoorden is er een systematische literatuuranalyse verricht naar de volgende zoekvragen:

Wat zijn de (on)gunstige effecten van kweken als microbiologisch of pathologisch onderzoek bij een verdenking op een FRI?

- P: patiënten met (een verdenking op) een FRI;
I: kweken;
C: andersoortig microbiologisch of pathologisch onderzoek, kliniek (klinische diagnose);
O: accuratessematen, herstel.

Wat zijn de (on)gunstige effecten van sonificatie als microbiologisch of pathologisch onderzoek bij een verdenking op een FRI?

- P: patiënten met (een verdenking op) een FRI;
- I: sonificatie;
- C: andersoortig microbiologisch of pathologisch onderzoek, kliniek (klinische diagnose);
- O: accuratessematen, herstel.

Wat zijn de (on)gunstige effecten van PCR als microbiologisch of pathologisch onderzoek bij een verdenking op een FRI?

- P: patiënten met (een verdenking op) een FRI;
- I: PCR;
- C: andersoortig microbiologisch of pathologisch onderzoek, kliniek (klinische diagnose);
- O: accuratessematen, herstel.

Wat zijn de (on)gunstige effecten van grampreparaat als microbiologisch of pathologisch onderzoek bij een verdenking op een FRI?

- P: patiënten met (een verdenking op) een FRI;
- I: grampreparaat;
- C: andersoortig microbiologisch of pathologisch onderzoek, kliniek (klinische diagnose);
- O: accuratessematen, herstel.

Zoeken en selecteren (Methode)

In de database Medline (via OVID) is met relevante zoektermen gezocht naar systematische reviews, RCT's en observationeel vergelijkend onderzoek naar microbiologische onderzoek voor het vaststellen van een fractuur gerelateerde infectie. De zoekverantwoording is weergegeven onder het tabblad Verantwoording. De literatuurzoekactie leverde 1404 treffers op. Studies werden geselecteerd op grond van de volgende selectiecriteria: de full-tekst artikelen moesten beschikbaar zijn in het Engels; alleen primair (origineel) vergelijkend onderzoek of systematische reviews werden geselecteerd; en de artikelen moesten onderzoek beschrijven naar patiënten bij wie microbiologisch of pathologisch onderzoek is uitgevoerd bij een verdenking op een FRI overeenkomstig de hiervoor gespecificeerde zoekvragen.

Op basis van titel en abstract werden in eerste instantie zeven studies voorgeselecteerd. Na raadpleging van de volledige tekst werden vervolgens vijf studies geëxcludeerd (zie exclusietabel onder het tabblad Verantwoording) en twee studies definitief geselecteerd.

Twee onderzoeken zijn opgenomen in de literatuuranalyse (Yano, 2014; Omar, 2016). De belangrijkste studiekarakteristieken en resultaten zijn opgenomen in de evidence-tabellen. De beoordeling van de individuele studieopzet (risk of bias) is opgenomen in de risk of bias-tabellen.

Samenvatting literatuur

Beschrijving studies

Yano (2014) onderzocht de diagnostische accuratesse van sonificatie en conventionele weefselkweken van peri-implantaat weefselkweken voor het diagnosticeren van infecties bij gedeeltelijke of complete verwijdering van interne fixatiehulpmiddelen bij fracturen. Dit was een prospectieve cohortstudie met 180 patiënten. 125 (69,4%) patiënten hadden een FRI. Als referentietest werden de volgende criteria gebruikt: open wond met blootstelling van bot/ fractuur of osteosynthese materiaal met pus en/of peroperatief purulent weefsel en/of een fisteltraject en/of acute inflammatie gedetecteerd met histopathologie. De gemiddelde leeftijd van geïnfecteerde patiënten was 41 jaar en 62,4% was man, de gemiddelde leeftijd van niet-geïnfecteerde patiënten was 37 jaar en 49% was man. Er werden alleen kweken meegenomen met ≥ 1 samples. In deze studie werden ook resultaten voor sensitiviteit gepresenteerd van patiënten die tot minder dan 14 dagen voor verwijdering van het osteosynthese-materiaal (met afname van kweken) nog antibiotica kregen (Yano, 2014). De gebruikte afkapwaarde voor sonificatievloeistofkweken was 50 kolonievormende eenheden per plaat. Voor de subgroep van patiënten die in de 14 dagen voor afname van kweken behandeld waren met antibiotica, werd elke vorm van groei als relevant beschouwd.

Omar (2016) onderzocht de diagnostische accuratesse van 16S RNA PCR op een wattenstok en weefselkweken voor het diagnosticeren van infecties in een prospectieve studie met 62 patiënten die een revisieoperatie ondergingen voor een fixatiehulpmiddel bij een fractuur. In totaal hadden 51 (82,3%) patiënten een FRI. Per patiënt werden er 3 weefsels afgenomen, echter het aantal afgenomen uitstrijken met behulp van een wattenstok wordt niet vermeld. Ook wordt de gebruikte kweekmethode niet beschreven. Als referentietest werden de volgende criteria gebruikt: fisteltraject of open wond en/of purulentie en/of ten minste 2 van 3 positieve kweken voor hetzelfde micro-organisme). De gemiddelde leeftijd van geïnfecteerde patiënten was $60 \pm 20,8$ jaar en 53% was man, de gemiddelde leeftijd van niet-geïnfecteerde patiënten was $58 \pm 12,2$ jaar en 33% was man.

Resultaten

Diagnostische accuratesse van kweken van sonificatievloeistof versus peri-prothetische weefsels (Yano, 2014).

Sensitiviteit (Yano, 2014)

Voor het diagnosticeren van een FRI was de sensitiviteit voor sonificatie 90,4% (95% CI 83,9 tot 94,4), dit was significant hoger dan voor de weefselkweken 56,8% (95% CI 47,6 tot 65,3) ($P < 0,001$). In een subgroep van 39 (31%) geïnfecteerde patiënten die antibiotica ontvingen, was de sensitiviteit 82,1% met sonificatie en significant lager met weefselkweken 38,4%, $p < 0,001$ (Yano, 2014).

Bewijskracht van de literatuur (Yano, 2014)

Diagnostische studies waarin de patiënten met verdenking op de aandoening zowel de indextest als de referentietest ondergaan, starten als hoge kwaliteit van bewijs. De bewijskracht voor de uitkomstmaat sensitiviteit sonificatievloeistofkweken versus weefselkweken is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de onderzoeksopzet (referentietest en niet onafhankelijke indextest) en het geringe aantal patiënten (imprecisie). Het niveau van de bewijskracht komt uit op GRADE 'zeer laag'.

Specificiteit (Yano, 2014)

Voor het diagnosticeren van een FRI was de specificiteit voor sonificatie 90,9% (95% CI 80,4 tot 96). Dit verschilde niet significant met de specificiteit voor weefselkweken 96,4% (95% CI 87,7 tot 99,6), $p=0,45$ (Yano, 2014).

Bewijskracht van de literatuur (Yano 2014)

Diagnostische studies waarin de patiënten met verdenking op de aandoening zowel de indextest als de referentietest ondergaan, starten als hoge kwaliteit van bewijs. De bewijskracht voor de uitkomstmaat specificiteit bij sonificatie-vloeistofkweken versus weefselkweken is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de onderzoeksopzet (referentietest en niet onafhankelijke indextest) en het geringe aantal patiënten (imprecisie). Het niveau van de bewijskracht komt uit op GRADE 'zeer laag'.

Positief voorspellende waarde (Yano, 2014)

Voor het diagnosticeren van een FRI was de positief voorspellende waarde van sonificatie 95,8 (95%CI 90,6 tot 98,2). Dit was niet significant verschillend van de positief voorspellende waarde voor de kweekculturen 97,3 (95% CI 90,7 tot 99,2).

Bewijskracht van de literatuur (Yano, 2014)

Diagnostische studies waarin de patiënten met verdenking op de aandoening zowel de indextest als de referentietest ondergaan starten als hoge kwaliteit van bewijs. De bewijskracht voor de uitkomstmaat positief voorspellende waarde bij sonificatie versus weefselkweken is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de onderzoeksopzet (referentietest en niet onafhankelijke indextest) en het geringe aantal patiënten (imprecisie). Het niveau van de bewijskracht komt uit op GRADE 'zeer laag'.

Negatief voorspellende waarde (Yano, 2014)

Voor het diagnosticeren van een FRI was de negatief voorspellende waarde van sonificatie 80,6 (95% CI 68,2 tot 87,7), dit was significant hoger dan de negatief voorspellende waarde voor de weefselkweken 49,7% (95% CI 41,7 tot 60,1), $p<0,05$.

Bewijskracht van de literatuur (Yano, 2014)

Diagnostische studies waarin de patiënten met verdenking op de aandoening zowel de indextest als de referentietest ondergaan, starten als hoge kwaliteit van bewijs. De bewijskracht voor de uitkomstmaat negatief voorspellende waarde bij sonificatie versus weefselkweken is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de onderzoeksopzet (referentietest en niet onafhankelijke indextest) en het geringe aantal patiënten (imprecisie). Het niveau van de bewijskracht komt uit op GRADE 'zeer laag'.

Diagnostische accuratesse 16S RNA PCR versus weefselkweken (Omar, 2016)

Sensitiviteit (Omar, 2016)

Voor het diagnosticeren van een FRI was de sensitiviteit voor 16S RNA PCR 69% (95% CI 54 tot 80) en voor de weefselkweken 92% (95% CI 81 tot 98) (Omar, 2016).

Bewijskracht van de literatuur (Omar, 2016)

Diagnostische studies waarin de patiënten met verdenking op de aandoening zowel de indextest als de referentietest ondergaan, starten als hoge kwaliteit van bewijs. De bewijskracht voor de uitkomstmaat sensitiviteit bij 16S RNA PCR versus weefselkweken is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de onderzoeksopzet (referentietest en niet onafhankelijke indextest), het geringe aantal patiënten (imprecisie) en onduidelijkheid over het aantal afgenomen swabs per patiënt. Het niveau van de bewijskracht komt uit op GRADE 'zeer laag'.

Specificiteit (Omar, 2016)

Voor het diagnosticeren van een FRI was de specificiteit voor 16S RNA PCR 82% (95% CI 45 tot 100) en voor de weefselkweken 64% (95% CI 29 tot 89) (Omar, 2016).

Bewijskracht van de literatuur (Omar, 2016)

Diagnostische studies waarin de patiënten met verdenking op de aandoening zowel de indextest als de referentietest ondergaan, starten als hoge kwaliteit van bewijs. De bewijskracht voor de uitkomstmaat specificiteit bij 16S RNA PCR versus weefselkweken is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de onderzoeksopzet (referentietest en niet onafhankelijke indextest), het geringe aantal patiënten (imprecisie) en onduidelijkheid over het aantal afgenomen swabs per patiënt. Het niveau van de bewijskracht komt uit op GRADE 'zeer laag'.

Het oppervlakte onder de ROC-curve (Omar, 2016)

Voor het diagnosticeren van een FRI was de AUC voor 16S RNA PCR 0,66 (95% CI 0,46 tot 0,80). Dit was significant lager dan de AUC voor de weefselkweken, die 0,89 bedroeg (95% CI 0,67 tot 0,96), $p=0.03$ (Omar, 2016).

Bewijskracht van de literatuur (Omar 2016)

Diagnostische studies waarin de patiënten met verdenking op de aandoening zowel de indextest als de referentietest ondergaan, starten als hoge kwaliteit van bewijs. De bewijskracht voor de uitkomstmaat AUC bij 16S RNA PCR versus weefselkweken is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de onderzoeksopzet (referentietest en niet onafhankelijke indextest), het geringe aantal patiënten (imprecisie) en onduidelijkheid over het aantal afgenomen swabs per patiënt. Het niveau van de bewijskracht komt uit op GRADE 'zeer laag'.

Conclusies

Zeer laag GRADE	Het is zeer onzeker dat de sensitiviteit voor het diagnosticeren van FRI significant hoger is voor sonificatie-vloeistofkweken dan voor weefselkweken. Het verschil in sensitiviteit is groter in de subgroep van patiënten die tot aan 14 dagen voorafgaand aan de afname van kweken behandeld waren met antibiotica. <i>Bronnen (Yano, 2014)</i>

Zeer laag GRADE	Het is zeer onzeker dat er geen significant verschil is in specificiteit voor het diagnosticeren van een FRI tussen weefselkweken en sonificatie-vloeistofkweken. <i>Bronnen (Yano, 2014)</i>
Zeer laag GRADE	Het is zeer onzeker dat er geen significant verschil in positief voorspellende waarde is voor het diagnosticeren van een FRI tussen weefselkweken en sonificatie-vloeistofkweken. <i>Bronnen (Yano, 2014)</i>
Zeer laag GRADE	Het is zeer onzeker dat de negatief voorspellende waarde voor het diagnosticeren van een FRI door middel van sonificatie-vloeistofkweken significant hoger is dan voor weefselkweken. <i>Bronnen (Yano, 2014)</i>
Zeer laag GRADE	Het is zeer onzeker dat de sensitiviteit voor het diagnosticeren van een FRI significant hoger is voor weefselkweken dan voor 16S RNA PCR op een wattenstok. <i>Bronnen (Omar, 2016)</i>
Zeer laag GRADE	Het is zeer onzeker dat er geen significant verschil is in specificiteit voor het diagnosticeren van een FRI voor weefselkweken versus 16S RNA PCR op een wattenstok. <i>Bronnen (Omar, 2016)</i>
Zeer laag GRADE	Het is zeer onzeker dat het discriminerend vermogen voor het diagnosticeren van een FRI significant hoger is voor weefselkweken dan voor 16S RNA PCR op een wattenstok. <i>Bronnen (Omar, 2016)</i>

Overwegingen

Omdat de bewijskracht voor de waarde van microbiologisch onderzoek voor de diagnose een FRI beperkt is, draagt de werkgroep kennis vanuit patiënten met een gewrichtsprothese-infecties ('PJI'), waarbij ook kunstmateriaal wordt ingebracht in bot, aan ter overweging (Tande, 2014).

1. Welke materialen moeten worden afgenomen voor microbiologisch onderzoek? Bijvoorbeeld weefsel (tissue), pus, gewrichtsvocht, uitstrijk (swabs), van welke locaties.

De Infectious Diseases Society of America (IDSA), International Consensus Meeting (ICM) en de Musculoskeletal Infection Society (MSIS) doen aanbevelingen over het soort materialen dat afgenomen moet worden voor microbiologisch onderzoek (Parvizi, 2011; Parvizi, 2013; Osmon, 2013). Alle drie de definities gaan ervan uit dat de diagnose gesteld moet worden op basis van peri-prothetisch weefsel of vocht. De microbiologische opbrengst van oppervlakkige kweken komen slechts gedeeltelijk overeen met diepe peroperatieve kweken bij een diepe infectie: er worden micro-organismen gemist door een oppervlakkige uitstrijk, en er worden meer micro-organismen gekweekt dan in de kweken van peroperatieve materialen (Backes, 2018). Recent is een consensusdefinitie gepubliceerd (Metsemakers, 2017). Deze definitie werd opgesteld met steun van de Arbeitsgemeinschaft für Osteosynthesefragen Foundation (AO). Hierin staat dat het afnemen van oppervlakkige uitstrijken (swabs) ten behoeve van kweek onacceptabel is en dat infectie alleen kan worden vastgesteld door diepe (dat wil zeggen: onder het niveau van de huid en alleen van het geïnfecteerde gebied in/rondom fractuur en implantaat) weefselkweken af te nemen.

2. Hoe moeten de materialen voor microbiologisch onderzoek worden afgenomen?

De werkgroep is van mening dat de vereiste weefselkweken onder steriele omstandigheden dienen te worden afgenomen. Kweken dienen bij voorkeur aan het begin van de operatie, direct na vrijleggen van het beoogd gebied te worden afgenomen. Afname van weefsel geschiedt rondom het osteosynthesemateriaal wat optisch geïnfecteerd oogt en zonder contact te maken met een chronische wond. Fisteltrajecten worden niet gekweekt in verband met de lage correlatie met de uiteindelijke verwekker (Backes, 2018; MacKowiak, 1978; Zuluaga, 2002). Voor elke kweekafname dient apart, schoon instrumentarium te worden gebruikt en elk afzonderlijk materiaal dient in een aparte container te worden geplaatst, waarop patiënteninformatie, aard en herkomst van het materiaal worden vermeld. Uiteraard moet een zo kort mogelijke transporttijd naar het laboratorium worden nagestreefd.

3. Hoeveel materialen moeten worden ingestuurd voor microbiologisch onderzoek?

De IDSA, de ICM en de MSIS doen aanbevelingen over het aantal peri-prothetische materialen (vocht/weefsel) dat afgenomen moet worden voor microbiologisch onderzoek (Parvizi, 2011; Parvizi, 2013; Osmon, 2013). Alle drie de definities gaan ervan uit dat de diagnose gesteld moet worden op basis van een minimum van drie peri-prothetische materialen (weefsels of vocht) en een maximum van vijf tot zes materialen. Dit is gebaseerd op een prospectieve studie waaruit een uitstekende combinatie van sensitiviteit en specificiteit verkregen werd met vijf tot zes peri-prothetische materialen, wanneer een criterium van twee of meer positieve materialen met dezelfde verwekker als reëel kweekresultaat werd gehanteerd (Atkins, 1998). Bij deze studie werd gekweekt door middel van agars en vloeibare aankweekmedias. Recente studies laten zien dat bij gebruik van bloedkweekflessen als kweekmedium de grootste diagnostische nauwkeurigheid verkregen wordt bij analyse van drie peri-prothetische weefsels. (Peel, 2016; Minassian, 2014).

Materialen te ontvangen voor sonificatie: alle vormen van osteosynthesemateriaal kunnen gesoniceerd worden, mits deze passen in de speciale steriele containers voor sonificatie. Het OSM moet na uitname op de OK direct en onder steriele omstandigheden in de container geplaatst worden. De container moet direct naar het laboratorium gebracht worden.

4. Welke microbiologische methode levert de beste resultaten op en hoe wordt onderscheid gemaakt tussen verwekkers en contaminanten? Bijvoorbeeld kweek (welke vaste voedingsbodems, duur van incubatie, gebruik van vloeibare aankweek of bloedkweekflessen), sonificatie, PCR.

Peri-prothetische weefsels worden doorgaans gekweekt op agars en invloeibare aankweekmedia. Sonificatie kan mogelijk de gevoeligheid verbeteren, met name bij patiënten met chronische infecties en bij patiënten die recent met antibiotica behandeld zijn (Trampuz, 2007; Holinka, 2011; Puig-Verdié, 2013), maar de werkgroep acht de toegevoegde waarde van sonificatie-vloeistofkweken boven weefselkweken niet bewezen (Cazanave, 2013). Vooraanstaande studies laten een uitstekende specificiteit voor sonificatie zien (Trampuz, 2007; Cazanave, 2013; Gomez, 2012), alhoewel er ook data zijn die dit niet ondersteunen (Janz, 2013). Het is onduidelijk hoe de gehanteerde afkapwaarde voor het toeschrijven van significantie aan groei van sonificatievloeistofkweken de testeigenschappen beïnvloedt. Samengevat is de toegevoegde waarde van sonificatie ten opzichte van de standaard kweekmethoden onduidelijk.

Verscheidene methoden voor weefselhomogenisatie zijn beschikbaar. De werkgroep is niet op de hoogte van het bestaan van studies waarin de toegevoegde waarde van het homogeniseren van weefsel op zich is onderzocht. Recente studies tonen aan dat inoculatie van peri-prothetisch weefsel in bloedkweekflessen een hogere sensitiviteit heeft ten opzichte van conventionele weefselkweken, met behoud van specificiteit. (Peel, 2016). Helaas is er geen subgroepanalyse gedaan naar patiënten die recent antibiotica gebruikten. Opvallend genoeg zijn er geen studies waarin de diagnostische prestatie van kweek van sonificatievloeistof wordt vergeleken met kweken van gehomogeniseerd peri-prothetisch weefsel in bloedkweekflessen.

Een langere incubatieduur wordt nodig geacht om traag groeiende verwekkers van FRIs te kunnen kweken, zoals *Cutibacterium acnes*. Anaerobe laag-virulente micro-organismen (onder andere *Cutibacterium acnes*) zijn beschreven als verwekker van chronische low-grade FRIs (Lebowitz, 2017). Veertien dagen incubatie van vloeibare aankweekmedia draagt bij aan het isoleren van *Cutibacterium acnes* (Butler-Wu, 2011; Schäfer, 2008). Het is onduidelijk of een zogenaamd anaeroob of aeroob aankweekmedium het meest geschikt is. Een combinatie van beide verhoogt uiteraard de sensitiviteit (Butler-Wu, 2011). Nadeel van een langere incubatieduur is dat het aantal fout-positieve bevindingen onvermijdelijk stijgt (Butler-Wu, 2011). In geval van low-grade micro-organismen is het noodzakelijk om onderscheid te maken tussen verwekker of contaminant. Hiertoe kan men nagaan of ook uit andere materialen die zijn afgenomen rondom het osteosynthesemateriaal van dezelfde patiënt hetzelfde micro-organisme geïsoleerd wordt. Vervolgens worden de microbiologische bevindingen gestaafd aan de definitie van FRI zoals genoemd in de inleiding van deze richtlijn.

Het af-enten van vloeibare aankweekmedia (op solide agars) op basis van groei die met het blote oog zichtbaar is, impliceert een zekere mate van subjectiviteit. Daarnaast is de duur van incubatie van solide agars waarop aankweekmedia zijn afgeënt van belang voor de opbrengst van de kweek. Deze duur wordt veelal niet genoemd in studies (Butler-Wu, 2011; Schäfer, 2008). Sonificatie vloeistof geeft in het algemeen een snellere diagnose dan weefselkweek op solide agars en vloeibare aankweekmedia, hoewel mogelijk nog steeds tot twee weken incubatie nodig is om alle anaerobe verwekkers te detecteren (Portillo, 2014). Wanneer peri-prothetisch weefsel in bloedkweekflessen wordt geënt is een incubatieduur van zeven dagen afdoende (Peel, 2016; Minassian, 2014). Een nadeel van het gebruik van bloedkweekflesjes is dat weefsel eerst gehomogeniseerd moet worden. Voor het kweken van bot zijn bloedkweekflesjes dus niet geschikt.

Het gebruik van PCR-technologie voor het stellen van de diagnose gewrichtsprothese-infectie heeft het aannemelijke voordeel van een hogere gevoeligheid dan van een conventionele kweek bij patiënten die eerder antimicrobiële middelen hebben gebruikt (Bémer, 2014). Hetzelfde geldt wanneer moeilijk kweekbare micro-organismen verwacht worden (zoals *Cutibacterium acnes* of *Brucella melitensis*) (Lévy, 2012). PCR op sonificatie-vloeistof is een mogelijkheid, maar het is de vraag of dit de gevoeligheid van kweken overstijgt; de betreffende studies zijn niet eenduidig (Cazanave, 2013; Gomez, 2012). Er zijn geen studies gepubliceerd waarin de resultaten van PCR op peri-prothetische materialen wordt vergeleken met PCR op sonificatievloeistof.

5. Heeft histopathologisch onderzoek meerwaarde in de diagnostiek van een FRI? Aan welke voorwaarden moet deze diagnostiek voldoen?

In de literatuur wordt histopathologie van weefsels of gewrichtspunctaten genoemd als diagnostisch middel voor het aantonen dan wel uitsluiten van een prothesegeassocieerde infectie. Hierbij wordt met name gekeken naar het aantal leukocyten en het percentage neutrofiele granulocyten.

Er bestaat een grote variatie tussen verschillende beoordelaars en tussen de verschillende locaties van de weefselmonsters. Het is daarom onduidelijk wat de toegevoegde waarde is van pathologisch onderzoek in het diagnosticeren van FRIs en aan welke voorwaarden er moet worden voldaan.

Aanbevelingen

Materialen voor microbiologische kweek en de wijzen van afname

Neem de materialen voor microbiologisch onderzoek af onder steriele omstandigheden (tijdens een operatie). Voorkom contaminatie: neem alleen diepe kweken af, gebruik voor elk materiaal apart, schoon instrumentarium en een aparte container.

Kweek geen fisteltrajecten.

Gebruik weefsel of vocht (pus) in een container of spuit als materialen voor microbiologisch onderzoek. Gebruik geen swabs/ kweekstokken.

Neem vijf tot zes materialen af rondom het gecontamineerde osteosynthesemateriaal.

Neem kweken af aan het begin van de operatie, direct na vrijleggen van het beoogd gebied.

Methoden van kweken en sonicatie

Overweeg homogenisatie van weefsels alvorens deze te enten op kweekmedia.

Gebruik verschillende media ten behoeve van kweek: solide agars, vloeibare aankweekmedia en/of bloedkweekflessen.

Incubeer weefselmaterialen (weefsels, vocht, pus) die geënt worden op solide agars volgens de gebruikelijke weefselkweekmethode in het lokale laboratorium (vijf tot zeven dagen).

Incubeer het vloeibare aankweekmedium langer (zeven tot veertien dagen) om traag groeiende bacteriën, zoals *Cutibacterium acnes*, en een mogelijk lagere load na eventueel recent antibioticagebruik niet te missen. Ent - naar gebruikelijke maatstaven - af indien er groei van het aankweekmedium zichtbaar is. Houd er rekening mee dat de duur van incubatie van de solide af-entings-agars voldoende lang moet zijn om eventuele *Cutibacterium acnes* te isoleren.

Incubeer weefselmaterialen (weefsels, vocht, pus) zeven dagen indien bloedkweekflessen als vloeibaar aankweekmedium worden gebruikt.

Literatuur

- Atkins BL, Athanasou N, Deeks JJ, et al. Prospective evaluation of criteria for microbiological diagnosis of prosthetic-joint infection at revision arthroplasty. The OSIRIS Collaborative Study Group. *J Clin Microbiol.* 1998;36(10):2932-9. PubMed PMID: 9738046; PubMed Central PMCID: PMC105090.
- Backes M, Spijkerman IJ, de Muinck-Keizer RO, et al. Determination of Pathogens in Postoperative Wound Infection After Surgically Reduced Calcaneal Fractures and Implications for Prophylaxis and Treatment. *J Foot Ankle Surg.* 2018;57(1):100-103. PubMed PMID: 29268894. Bémer P, Plouzeau C, Tande D, et al. Centre de Référence des Infections Ostéo-articulaires du Grand Ouest (CRIOGO) Study Team. Evaluation of 16S rRNA gene PCR sensitivity and specificity for diagnosis of prosthetic joint infection: a prospective multicenter cross-sectional study. *J Clin Microbiol.* 2014;52(10):3583-9. doi: 10.1128/JCM.01459-14. Epub 2014 Jul 23. PubMed PMID: 25056331.
- Butler-Wu SM, Burns EM, Pottinger PS, et al. Optimization of periprosthetic culture for diagnosis of *Propionibacterium acnes* prosthetic joint infection. *J Clin Microbiol.* 2011;49(7):2490-5. doi: 10.1128/JCM.00450-11. Epub 2011 May 4. PubMed PMID: 21543562; PubMed Central PMCID: PMC3147880.
- Cazanave C, Greenwood-Quaintance KE, Hanssen AD, et al. Rapid molecular microbiologic diagnosis of prosthetic joint infection. *J Clin Microbiol.* 2013;51(7):2280-7. doi: 10.1128/JCM.00335-13. Epub 2013 May 8. PubMed PMID: 23658273; PubMed Central PMCID: PMC3697690.
- Holinka J, Bauer L, Hirschl AM, Graninger W, Windhager R, Presterl E. Sonication cultures of explanted components as an add-on test to routinely conducted microbiological diagnostics improve pathogen detection. *J Orthop Res.* 2011 Apr;29(4):617-22. doi: 10.1002/jor.21286. Epub 2010 Dec 7. PubMed PMID: 21337398.
- Gomez E, Cazanave C, Cunningham SA, et al. Sonication cultures of explanted components as an add-on test to routinely conducted microbiological diagnostics improve pathogen detection. *J Orthop Res.* 2011;29(4):617-22. doi: 10.1002/jor.21286. Epub 2010 Dec 7. PubMed PMID: 21337398.
- Mackowiak PA, Jones SR, Smith JW. Diagnostic value of sinus-tract cultures in chronic osteomyelitis. *JAMA.* 1978;239(26):2772-5. PubMed PMID: 349185.
- Janz V, Wassilew GI, Hasart O, et al. Evaluation of sonicate fluid cultures in comparison to histological analysis of the periprosthetic membrane for the detection of periprosthetic joint infection. *Int Orthop.* 2013;37(5):931-6. doi: 10.1007/s00264-013-1853-1. Epub 2013 Mar 24. PubMed PMID: 23525549.
- Lebowitz D, Kressmann B, Gjonj S, et al. Clinical features of anaerobic orthopaedic infections. *Infect Dis (Lond).* 2017 Feb;49(2):137-140. Epub 2016 Aug 31. PubMed PMID: 27581503.

- Lévy PY, Fenollar F. The role of molecular diagnostics in implant-associated bone and joint infection. *Clin Microbiol Infect.* 2012;18(12):1168-75. doi: 10.1111/1469-0691.12020. Review. PubMed PMID: 23148447.
- Metsemakers WJ, Morgenstern M, McNally MA, et al. Fracture-related infection: A consensus on definition from an international expert group. *Injury.* 2017 Aug 24. PMID: 28867644.
- Minassian AM, Newnham R, Kalimeris E, et al. Use of an automated blood culture system (BD BACTEC™) for diagnosis of prosthetic joint infections: easy and fast. *BMC Infect Dis.* 2014;14:233. doi: 10.1186/1471-2334-14-233. PubMed PMID: 24885168; PubMed Central PMCID: PMC4101863.
- Omar M, Suero EM, Liodakis E, et al. Diagnostic performance of swab PCR as an alternative to tissue culture methods for diagnosing infections associated with fracture fixation devices. *Injury.* 2016;47(7):1421-6. doi:10.1016/j.injury.2016.04.038. Epub 2016 Apr 28. PubMed PMID: 27181839.
- Osmon DR, Berbari EF, Berendt AR, et al. Diagnosis and management of prosthetic joint infection: clinical practice guidelines by the Infectious Diseases Society of America. *Clin Infect Dis.* 2013;56(1):e1-e25. doi: 10.1093/cid/cis803. Epub 2012 Dec 6. PubMed PMID: 23223583.
- Parvizi J, Gehrke T, Chen AF. Proceedings of the International Consensus on Periprosthetic Joint Infection. *Bone Joint J.* 2013;95-B(11):1450-2. doi: 10.1302/0301-620X.95B11.33135. PubMed PMID: 24151261.
- Parvizi J, Jacovides C, Zmistowski B, et al. Definition of periprosthetic joint infection: is there a consensus? *Clin Orthop Relat Res.* 2011;469(11):3022-30. doi: 10.1007/s11999-011-1971-2. PubMed PMID: 21751038; PubMed Central PMCID: PMC3183198.
- Peel TN, Dylla BL, Hughes JG, et al. Improved Diagnosis of Prosthetic Joint Infection by Culturing Periprosthetic Tissue Specimens in Blood Culture Bottles. *MBio.* 2016;7(1):e01776-15. doi: 10.1128/mBio.01776-15. PubMed PMID: 26733067; PubMed Central PMCID: PMC4725002.
- Peel TN, Spelman T, Dylla BL, et al. Optimal Periprosthetic Tissue Specimen Number for Diagnosis of Prosthetic Joint Infection. *J Clin Microbiol.* 2016;55(1):234-243. doi: 10.1128/JCM.01914-16. Print 2017 Jan. PubMed PMID: 27807152; PubMed Central PMCID: PMC5228235.
- Portillo ME, Salvadó M, Alier A, et al. Advantages of sonication fluid culture for the diagnosis of prosthetic joint infection. *J Infect.* 2014;69(1):35-41. doi: 10.1016/j.jinf.2014.03.002. Epub 2014 Mar 12. PubMed PMID: 24631778.
- Puig-Verdié L, Alentorn-Geli E, González-Cuevas A, et al. Implant sonication increases the diagnostic accuracy of infection in patients with delayed, but not early, orthopaedic implant failure. *Bone Joint J.* 2013;95-B(2):244-9. doi: 10.1302/0301-620X.95B2.30486. PubMed PMID: 23365036.
- Schäfer P, Fink B, Sandow D, et al. Prolonged bacterial culture to identify late periprosthetic joint infection: a promising strategy. *Clin Infect Dis.* 2008;47(11):1403-9. doi: 10.1086/592973. PubMed PMID: 18937579.
- Tande AJ, Patel R. Prosthetic joint infection. *Clin Microbiol Rev.* 2014;27(2):302-45. doi: 10.1128/CMR.00111-13. Review. PubMed PMID: 24696437; PubMed Central PMCID: PMC3993098.
- Trampuz A, Piper KE, Jacobson MJ, et al. Sonication of removed hip and knee prostheses for diagnosis of infection. *N Engl J Med.* 2007;357(7):654-63. PubMed PMID: 17699815.
- Uhl JR, Hanssen AD, Karau MJ, et al. Prosthetic joint infection diagnosis using broad-range PCR of biofilms dislodged from knee and hip arthroplasty surfaces using sonication. *J Clin Microbiol.* 2012;50(11):3501-8. doi: 10.1128/JCM.00834-12. Epub 2012 Aug 15. PubMed PMID: 22895042; PubMed Central PMCID: PMC3486250.
- Yano MH, Klautau GB, da Silva CB, et al. Improved diagnosis of infection associated with osteosynthesis by use of sonication of fracture fixation implants. *J Clin Microbiol.* 2014;52(12):4176-82. doi: 10.1128/JCM.02140-14. Epub 2014 Sep 17. PubMed PMID: 25232155; PubMed Central PMCID: PMC4313283.
- Zuluaga AF, Galvis W, Jaimes F, et al. Lack of microbiological concordance between bone and non-bone specimens in chronic osteomyelitis: an observational study. *BMC Infect Dis.* 2002;2:8. PubMed PMID: 12015818; PubMed Central PMCID: PMC115844.

Bijlagen bij module 2

Evidence-tabellen

Study reference	Study characteristics	Patient characteristics	Index test (test of interest)	Reference test	Follow-up	Outcome measures and effect size	Comments
Yano, 2014	Type of study ³ : Prospective cohort study Setting: Single hospital Country: Brazil Conflicts of interest: None reported. Supported by the Fundação de Amparo à Pesquisa do Estado de São Paulo (FAPESP)	Inclusion criteria: Complete or partial removal of internal fracture fixation devices, incl. plates, screws, spinal implants, and intra-medullary nail Exclusion criteria: when <2 peri-prosthetic tissues were cultured; the osteosynthesis did not fit within a specified plastic container; contamination during implant removal, transportation, or processing	Describe index test: Sonificatie fluid culture Cut-off point(s): 50 CFU/plate was considered positive Comparator test ⁴ : Conventional peri-implant tissue culture (≥1 Peri-prosthetic tissue sample was collected). Low-virulence microorganisms (coagulase-negative staphylococci, Corynebacterium spp., Chryseobacterium spp., and Bacillus spp.) were considered pathogens when the same organism was identified in at least two different tissue samples or	Describe reference test ⁵ : Osteosynthesis infection was defined if at least one of the following criteria was present: (1) open wound exposing fractured bone and/ or (2) osteosynthesis devices with gross evidence of purulence; intraoperative tissue with visible purulence, as determined by the surgeon; presence of a draining fistula communicating with the internal implant; and/or	Time between the index test en reference test: None, all pre- or intraoperatively For how many participants were no complete outcome data available? N=0 (0%)	Sensitivity Sonificatie fluid: 90.4 (113/125) 95%CI 83.9-94.4 Specificity Sonificatie fluid: 90.9 (50/55) 95%CI 80.4-96 PPV Sonificatie fluid: 95.8 (113/118) 95%CI 90.6-98.2 NPV Sonificatie fluid: 80.6 (50/62) 95%CI 68.2-87.7 Sensitivity tissue culture: 56.8 (71/125) 95%CI 47.6-65.3 Specificity tissue culture: 96.4 (53/55) 95%CI 87.7-99.6 PPV tissue culture:	Minimaal 2 biopten wijkt af van 'standaard' 3-5 biopten.

¹ In geval van een case-control design moeten de patiëntkarakteristieken per groep (cases en controls) worden uitgewerkt. NB; case control studies zullen de accuratesse overschatten (Lijmer et al., 1999)

² Comparator test is vergelijkbaar met de C uit de PICO van een interventievraag. Er kunnen ook meerdere tests worden vergeleken. Voeg die toe als comparator test 2 etc. Let op: de comparator test kan nooit de referentiestandaard zijn.

³ De referentiestandaard is de test waarmee definitief wordt aangetoond of iemand al dan niet ziek is. Idealiter is de referentiestandaard de Gouden standaard (100% sensitief en 100% specifiek). Let op! dit is niet de "comparison test/index 2".

⁴ Beschrijf de statistische parameters voor de vergelijking van de indextest(en) met de referentietest, en voor de vergelijking tussen de indextesten onderling (als er twee of meer indextesten worden vergeleken).

		N=125 subjects with osteo-synthesis-associated infection (FRI) N=55 subjects with non-infected osteo-synthesis (NIO) Prevalence: 69.4% Mean age: FRI: 41 NIO: 37 Sex: % M FRI: 62.4% NIO: 49.0%	when at least one additional (culture-independent) criterion for FRI was also fulfilled.	(3) acute inflammation in intra-operative osteosynthesis tissue detected by histo-pathology.		97.3 (71/73) 95%CI 90.7–99.2 NPV tissue culture: 49.7 (53/107) 95%CI 41.7–60.1 Sensitivity sonification vs tissue culture: P<0.001 Specificity sonification vs tissue culture: P=0.45 Sensitivity among infected cases receiving antibiotics within 14 days prior to the surgical debridement and removal of the implants : Sonificatie fluid: 82.1 Tissue culture: 38.4 (P<0.001).	
Omar, 2016	Type of study: Prospective cohort study Setting: Hospital Country: Germany Conflicts of interest: None reported	Inclusion criteria: Subjects who underwent revision surgery of fracture fixation devices (intramedullary fixation devices or plate osteosynthesis of various locations) Exclusion criteria: None reported N=62 Prevalence: 82.3%	Describe index test: 16S rRNA PCR. Swabs were collected from the implant-tissue surface. Pathogen presence was indicated by detection of PCR products of approx. 500bp in length. Comparator test: Tissue cultures; 3 tissue samples were taken from the implant-tissue surface during the operation.	Describe reference test: (1) sinus tract or open wound in communication with the implant (2) purulence was encountered intraoperatively (3) At least 2/3 tissue cultures tested positive for the same pathogen	Time between the index test en reference test: None, all pre- or intraoperatively For how many participants were no complete outcome data available? N=0 (0%)	Swab PCR (95% CI) Sensitivity: 0.69 (0.54-0.80) Specificity: 0.82 (0.45-1.00) AUC=0.66 (0.46-0.80) Tissue culture Sensitivity: 0.92 (0.81-0.98) Specificity: 0.64 (0.29-0.89) AUC=0.89, 95% CI 0.67-0.96 For AUC difference is significant (p=0.033)	Deel van referentietest overlapt met comparator test (kweek) De manier van monster-verwerking en van kweken is niet gespecificeerd. Er wordt niet beschreven hoe om wordt gegaan met de discrepante resultaten

		Mean age \pm SD: Infected: 60 \pm 20.8 Non-infected: 58 \pm 12.2 Sex: % M Infected: 53% Non-infected: 33%				For sensitivity and specificity no statistical tests were performed/presented.	(verschillende FRIs) tussen PCR en kweek.

Risk of bias assessment diagnostic accuracy studies (QUADAS II, 2011)

Study reference	Patient selection	Index test	Reference standard	Flow and timing	Comments with respect to applicability
Yano, 2014	<u>Was a consecutive or random sample of patients enrolled?</u> Yes <u>Was a case-control design avoided?</u> Yes <u>Did the study avoid inappropriate exclusions?</u> Yes	<u>Were the index test results interpreted without knowledge of the results of the reference standard?</u> No <u>If a threshold was used, was it pre-specified?</u> NA	<u>Is the reference standard likely to correctly classify the target condition?</u> No <u>Were the reference standard results interpreted without knowledge of the results of the index test?</u> Unclear	<u>Was there an appropriate interval between index test(s) and reference standard?</u> Yes <u>Did all patients receive a reference standard?</u> Yes <u>Did patients receive the same reference standard?</u> No <u>Were all patients included in the analysis?</u> Yes	<u>Are there concerns that the included patients do not match the review question?</u> No <u>Are there concerns that the index test, its conduct, or interpretation differ from the review question?</u> No <u>Are there concerns that the target condition as defined by the reference standard does not match the review question?</u> No
Omar, 2016	<u>Was a consecutive or random sample of patients enrolled?</u> Yes <u>Was a case-control design avoided?</u> Yes	<u>Were the index test results interpreted without knowledge of the results of the reference standard?</u> No	<u>Is the reference standard likely to correctly classify the target condition?</u> No <u>Were the reference standard results interpreted without</u>	<u>Was there an appropriate interval between index test(s) and reference standard?</u> Yes <u>Did all patients receive a reference standard?</u>	<u>Are there concerns that the included patients do not match the review question?</u> No <u>Are there concerns that the index test, its conduct, or</u>

	<u>Did the study avoid inappropriate exclusions?</u> Yes	<u>If a threshold was used, was it pre-specified?</u> NA	<u>knowledge of the results of the index test?</u> No	Yes <u>Did patients receive the same reference standard?</u> Yes <u>Were all patients included in the analysis?</u> Yes	<u>interpretation differ from the review question?</u> No <u>Are there concerns that the target condition as defined by the reference standard does not match the review question?</u> No
	CONCLUSION: Could the selection of patients have introduced bias? RISK: LOW	CONCLUSION: Could the conduct or interpretation of the index test have introduced bias? RISK: HIGH	CONCLUSION: Could the reference standard, its conduct, or its interpretation have introduced bias? RISK: HIGH	CONCLUSION Could the patient flow have introduced bias? RISK: LOW	

Zoekverantwoording

Database	Zoektermen	Totaal
Medline	1 exp Fracture Fixation, Internal/ or Orthopedic Procedures/ae or exp "Fractures, Bone"/su or exp internal fixators/ (bone nails/ or bone plates/ or bone screws/ or bone wires/ or suture anchors) (101661) 2 ((internal adj3 fixat*) or nails or plates or screws or wire or anchor* or pin or pins or ("Fracture Fixat*" adj2 Internal) or osteosynthesis) or (fracture* and (surg* or operati*)).ti,ab,kf. (257675) 3 1 or 2 (303477) 4 Surgical Wound Infection/ or "Cross Infection"/ or "Infection Control"/ (96874) 5 Osteomyelitis/ (19622) 6 (Osteomyelitis or infect* or (wound adj3 complication*)).ti,ab,kf. (1616802) 7 bacterial infections/ or exp gram-negative bacterial infections/ or exp gram-positive bacterial infections/ or Soft Tissue Infections/ (821526) 8 4 or 5 or 6 or 7 (2160054) 9 3 and 8 (30670) 10 exp Culture Techniques/ (195919) 11 exp Culture Media/ (154922) 12 9 and 11 (561) 13 exp Polymerase Chain Reaction/ (458919) 14 Sonificatie/ (4957) 15 9 and 14 (16) 16 (patholog* or histopatholo*).ti,ab. (841550) 17 (culture* or microbiolog* or sonificatie or polymerase chain reaction or PCR or punctate or enrichment broth* or swab*).ti,ab. (1524156) 18 10 or 11 or 13 or 14 or 17 (1878500) 19 9 and 18 (4606) 20 exp "Sensitivity and Specificity"/ or (Sensitiv* or Specific*).ti,ab. or (predict* or ROC-curve or receiver-operator*).ti,ab. or (likelihood or LR*).ti,ab. or exp Diagnostic Errors/ or (inter-observer or intra-observer or interobserver or intraobserver or validity or kappa or reliability).ti,ab. or reproducibility.ti,ab. or (test adj2 (re-test or retest)).ti,ab. or "Reproducibility of Results"/ or accuracy.ti,ab. or Diagnosis, Differential/ or Validation Studies.pt. (5875103) 21 19 and 20 (1636) 22 limit 21 to english language (1537) 23 remove duplicates from 22 (1404)	1404

Exclusietabel

Tabel Exclusie na het lezen van het volledige artikel

Auteur en jaartal	Redenen van exclusie
Borens, 2013	≤10 patiënten met osteosynthese, geen losse resultaten gepresenteerd voor patiënten met osteosynthese
Holinka, 2011	≤10 patiënten met osteosynthese, geen losse resultaten gepresenteerd voor patiënten met osteosynthese
Nishitani, 2015	≤10 patiënten met osteosynthese, geen losse resultaten gepresenteerd voor patiënten met osteosynthese
Esteban, 2013	Niet vergelijkende studie, beantwoordt niet de PICO-vraag
Lee, 1997	Niet-vergelijkende prognostische studie

Module 3 Beeldvormend onderzoek

Uitgangsvraag

Welke beeldvormende techniek dient gebruikt te worden bij het diagnosticeren van fractuur gerelateerde infecties (FRI)?

Inleiding

Essentieel voor de juiste behandeling van een FRI is een prompte en accurate diagnose. Diagnostische medische beeldvorming speelt hierbij een belangrijke rol, zowel om vast te stellen of er sprake is van een FRI als om de uitgebreidheid hiervan te bepalen. Daarnaast kan het voor de behandelend orthopedisch chirurg/traumachirurg belangrijk zijn om specifieke anatomische vragen beantwoord te krijgen, zoals de aan- of afwezigheid van fistulae, sequestra, cloacae en abscessen. In de praktijk worden op dit moment diverse diagnostische beeldvormende strategieën toegepast (Govaert, 2017a).

Bij elke patiënt wordt in het algemeen een oriënterend conventioneel röntgenonderzoek uitgevoerd, vaak gevolgd door ofwel radiologisch ofwel nucleair onderzoek.

In deze module wordt aandacht besteed aan de volgende deelvragen:

1. Welke beeldvormende techniek heeft de hoogste diagnostische accuratesse om een FRI aan te tonen?
- 2: Welke beeldvormende techniek heeft de trauma-/orthopedisch chirurg nodig om in geval van een FRI een adequaat plan voor de operatie op te stellen?

Zoeken en selecteren

Om de uitgangsvraag te kunnen beantwoorden is er een systematische literatuuranalyse verricht naar de volgende zoekvraag:

Wat is de diagnostische accuratesse van verschillende diagnostische modaliteiten (CT, MRI, FDG-PET, leukocytenscan)?

- P: patiënten met (een verdenking op) een FRI;
I: röntgendiagnostiek/CT/MRI/FDG-PET/leukocytenscan;
C: andersoortig(e) beeldvormende techniek/ diagnostisch onderzoek;
O: accuratessematen; sensitiviteit, specificiteit.

Zoeken en selecteren (methode)

Door de werkgroep is besloten geen systematische zoekactie uit te voeren voor deze uitgangsvraag. Er is gebruikgemaakt van een recent (2017) gepubliceerde systematische review naar de accuratesse van beeldvormende technieken voor perifere posttraumatische osteomyelitis (Govaert, 2017b). In deze review zijn alleen patiënten met een FRI meegenomen. Deze studie voldoet aan de door de werkgroep opgestelde PICO's om de uitgangsvraag te beantwoorden.

Samenvatting literatuur

Beschrijving studies

De review van Govaert (2017) voerde een literatuuronderzoek uit via de databases Embase en Pubmed, van 2000 tot 2016. Studies werden overwogen voor inclusie als ze gericht waren op patiënten met een verdenking op een FRI en waarbij de accuratesse van één of meer van de volgende beeldvormende diagnostische onderzoeken was onderzocht: magnetic resonance imaging (MRI), three-phase bone scintigraphy (TPBS), white blood cell (WBC) of antigranulocyte antibody (AGA) scintigraphy, fluorodeoxyglucose positron emission tomography (FDG-PET) en een gewone computertomografie (CT). De botscan als screenend onderzoek wordt niet als zinvol beschouwd vanwege de het hoge percentage fout-positieve uitslagen (hoge sensitiviteit 89 tot 100%, lage specificiteit 0 tot 10%).

De literatuursearch leverde 3358 studies op, waarvan 10 studies zijn geïncludeerd in deze review. 4 hiervan waren prospectieve vergelijkende studies, 6 studies waren retrospectief.

Als gouden standaard van het beeldvormend onderzoek is door de studies gebruikgemaakt van microbiologisch of klinisch onderzoek. Studies werden geïncludeerd als ten minste tien patiënten waren meegenomen in de analyse.

Resultaten CT-scan

In de review van Govaert (2017) is één studie opgenomen (Goebel, 2007) die de accuratesse van een CT-scan onderzocht in vergelijking en vergeleek met microbiologisch onderzoek bij 22 patiënten met (een verdenking op) een FRI.

De technische aspecten van de CT-scan zijn niet beschreven. De sensitiviteit was 0,47 (95%BI 0,23 tot 0,72) en de specificiteit was 0,60 (95% BI 0,15 tot 0,95).

Bewijskracht van de literatuur

De bewijskracht voor de uitkomstmaat accuratessematen voor de CT-scan is met drie niveaus verlaagd gezien beperkingen in de onderzoeksopzet (risk of bias, observationeel vergelijkend onderzoek en de methode van de CT-scan is niet beschreven) en het geringe aantal patiënten (imprecisie).

Resultaten MRI

In de review van Govaert (2017) zijn twee vergelijkende studies geïncludeerd (Goebel, 2007; Kaim, 2000).

Goebel (2007) voerde een MRI uit bij 18 patiënten met een verdenking op FRIs en vergeleek dit met een microbiologisch onderzoek. De sensitiviteit was 0,82 (95% BI 0,48 tot 0,98) en de specificiteit was 0,43 (95% BI 0,10 tot 0,82).

De studie van Kaim (2000) onderzocht retrospectief de accuratesse van MRI ten opzichte van microbiologisch onderzoek in een zeer selectieve patiëntengroep (de onderzoekspopulatie bestond alleen uit patiënten met een langdurig bestaande FRI zonder osteosynthese materiaal in situ. De sensitiviteit was 1,00 (95% BI 0,66 tot 1,00) en de specificiteit was 0,60 (95% BI 0,26 tot 0,82).

Bewijskracht van de literatuur

De bewijskracht voor de uitkomstmaat diagnostische accuratesse voor MRI is met drie niveaus verlaagd gezien beperkingen in de onderzoeksopzet (risk of bias vanwege een retrospectieve studie en zeer selectieve patiëntengroep) en het geringe aantal patiënten (imprecisie).

Resultaten leukocytenscan (The WBC scintigraphy and AGA scintigraphy studies)

In de review van Govaert (2017) zijn twee prospectieve studies (Horger, 2003; Meller, 2002) en drie retrospectieve studies (Ballani, 2007; Glaudemans, 2013; Kaim, 2000) opgenomen waarin een leukocytenscan is vergeleken met microbiologisch of klinisch onderzoek (zes maanden na follow-up).

Ballani (2007) vond een sensitiviteit van 1,00 (95% BI 0,59 tot 1,00) en een specificiteit van 0,67 (95% BI 0,09 tot 0,99). Glaudemans vond een sensitiviteit van 1,00 en een specificiteit van 0,97. Het 95% betrouwbaarheidsinterval werd niet gepresenteerd. Horger (2003) vond een sensitiviteit van 1,00 (95% BI 0,83 tot 1,00) en een specificiteit van 0,89 (95% BI 0,52 tot 1,00). Kaim (2000) vond een sensitiviteit van 0,78 (95% BI 0,40 tot 0,97) en een specificiteit van 0,40 (95% BI 0,12 tot 0,74). Meller (2002) vond een sensitiviteit van 0,50 (95% BI 0,07 tot 0,93) en een specificiteit van 0,88 (95% BI 0,64 tot 0,99).

Bewijskracht van de literatuur

De bewijskracht voor de uitkomstmaat accuratessematen voor de leukocytenscan is met drie niveaus verlaagd gezien beperkingen in de onderzoeksopzet (risk of bias vanwege retrospectieve studies en zeer selectieve patiëntengroep (Kaim, 2000) en het geringe aantal patiënten (imprecisie).

Resultaten FDG-PET-scan

In de review van Govaert (2017) werden de volgende studies opgenomen waarin de FDG-PET-scan is vergeleken met microbiologisch onderzoek:

Goebel (2007); onderzocht prospectief 48 patiënten met een verdenking op FRIs met FDG-PET-scan vergeleek dit met microbiologisch onderzoek. Deze studie vond een sensitiviteit van 0,92 (0,78 tot 0,98) en een specificiteit van 0,69 (0,39 tot 0,91).

Hartmann (2006); onderzocht prospectief 33 patiënten met een verdenking op factuurgerelateerde infecties met FDG-PET/CT-scan en vergeleek dit met microbiologisch onderzoek. Deze studie vond een sensitiviteit van 1,00 (0,40 tot 1,00) en een specificiteit van (0,60 tot 0,98).

Meller (2002); onderzocht prospectief 30 patiënten met een verdenking op FRIs met FDG-PET/CT-scan en vergeleek dit met microbiologisch onderzoek. Deze studie vond een sensitiviteit van 1,00 (0,40 tot 1,00) en een specificiteit van 0,88 (0,64 tot 0,99).

Schiesser (2003); onderzocht prospectief 17 patiënten met een verdenking op FRIs met FDG-PET/CT-scan en vergeleek dit met microbiologisch onderzoek. Deze studie vond een sensitiviteit van 1,00 (0,40 tot 1,00) en een specificiteit van 0,88 (0,64 tot 0,99).

Shemesh (2015); onderzocht retrospectief 10 patiënten met een verdenking op FRIs in het onderbeen met FDG-PET/CT-scan en vergeleek dit met microbiologisch onderzoek. Deze studie vond een sensitiviteit van 0,86 (0,42 tot 1,00) en een specificiteit van 1,00 (0,29 tot 1,00).

Wenter (2016); onderzocht retrospectief 84 patiënten met een FDG-PET-scan en 131 patiënten met een verdenking op FRIs met een FDG-PET/CT-scan en vergeleek dit met microbiologisch onderzoek. Deze studie vond een sensitiviteit van 0,83 en een specificiteit van 0,51 bij de FDG-PET-scan en sensitiviteit van 0,88 en een specificiteit van 0,76 bij de FDG-PET/CT-scan in (95% betrouwbaarheidsinterval werd niet gepresenteerd).

Bewijskracht van de literatuur

De bewijskracht voor de uitkomstmaat accuratessematen voor FDG-PET-scan is met drie niveaus verlaagd gezien beperkingen in de onderzoeksopzet (risk of bias vanwege een aantal retrospectieve studies en zeer selectieve patiëntengroepen) en het geringe aantal patiënten (imprecisie).

Conclusies

Accuratesse (sensitiviteit/specifiteit) van CT-scan

Ze er laag GRADE	Er is zeer laag bewijs over de diagnostische accuratesse (sensitiviteit/specifiteit) van CT-scan voor het diagnosticeren van FRIs. <i>Bronnen (Govaert, 2017)</i>

Accuratesse (sensitiviteit/specifiteit) van MRI-scan

Ze er laag GRADE	Er is zeer laag bewijs over de diagnostische accuratesse (sensitiviteit/specifiteit) van MRI-scan voor het diagnosticeren van FRIs. <i>Bronnen (Govaert, 2017)</i>

Accuratesse (sensitiviteit/specifiteit) van FDG-PET/CT-scan

Ze er laag GRADE	Er is zeer laag bewijs over de diagnostische accuratesse (sensitiviteit/specifiteit) van FDG-PET/CT voor het diagnosticeren van FRIs. <i>Bronnen (Govaert, 2017)</i>

Overwegingen

Uit het best beschikbare bewijs van de afgelopen zestien jaar (Govaert, 2017) blijkt dat de leukocytenscan (of antigranulocytenscan, AGA-scan) gecombineerd met de SPECT/CT en de FDG-PET/CT de hoogste diagnostische accuratesse heeft. Helaas is er geen hard wetenschappelijk bewijs om voor of de leukocytenscan of voor de FDG-PET/CT te kiezen. De werkgroep geeft de voorkeur aan de leukocytenscan+ SPECT/CT vanwege de hogere sensitiviteit en specificiteit ten opzichte van de CT, MRI en FDG-PET/CT (Govaert, 2017). Bovendien is aangetoond dat het tijdsinterval tussen operatie en scan bij de leukocytenscan geen gevolgen heeft voor de diagnostische accuratesse (Govaert, 2018). Omwille van logistieke overwegingen (1 scanmoment) kan ook voor de FDG-PET/CT gekozen worden.

Ondanks de hogere accuratesse van nucleaire technieken kunnen de radiologische beeldvormende technieken (MRI en CT-scan) ook een belangrijke rol spelen, met name om de chirurgische strategie te bepalen. De in de review gevonden diagnostische accuratesse voor de verschillende modaliteiten is als volgt:

- WBC (or AGA) scintigrafie + SPECT/CT: sensitiviteit 100%, specificiteit varieert tussen 89 -97%;
- FDG-PET/CT: sensitiviteit varieert tussen 86 en 94%, specificiteit tussen 76% en 100%;
- MRI: sensitiviteit varieert tussen 82 en 100%, specificiteit tussen 43 en 60%;
- CT: sensitiviteit 47%, specificiteit 60%.

Het heeft niet altijd de voorkeur om de beeldvormende techniek met de hoogste diagnostische accuratesse te kiezen, soms is het belangrijker om een techniek te kiezen die juist de uitgebreidheid van de infectie en de anatomische kenmerken in beeld brengt. Dit is bijvoorbeeld het geval indien er een evidente infectie is, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van een fistel of blootliggend materiaal. Hieronder worden de kenmerken van de verschillende modaliteiten besproken.

Röntgendiagnostiek:

Bij een patiënt met klinische verdenking op een FRI dient te worden gestart met een conventioneel röntgenonderzoek in twee richtingen (AP en lateraal) waarbij het van belang is dat het volledige osteosynthesemateriaal is afgebeeld in deze twee richtingen en dat hier ook op gecentreerd is vanwege de divergentie van de stralingsbundel.

Bij het beoordelen van de röntgenfoto in het geval van een klinische verdenking op een FRI dient goed gelet te worden op lucentie rondom het osteosynthesemateriaal op de overgang met het bot. In tegenstelling tot aseptische loslating is bij infectie de lucentie vaak slecht afgrensbaar en is er vaak relatief snelle progressie zichtbaar op opeenvolgende opnamen. Ook is er vaker periostreactie zichtbaar. De conventionele röntgenfoto is bovendien het eerste onderzoek van keuze om de stand van de fractuur, de mate van consolidatie, de stabiliteit van de osteosynthese en eventueel materiaal falen te beoordelen.

Computed Tomografie (CT):

Voor het aantonen of uitsluiten van een FRI is de rol van CT beperkt. De aanvullende waarde zit met name in het bepalen van de behandelstrategie bij patiënten met een FRI. Zo is CT een nuttige aanvulling bij het beoordelen van de mate van consolidatie van de fractuur, de stand van de fractuur inclusief eventuele rotatie tussen de fractuurdelen en

van de integriteit van het aanwezige osteosynthesemateriaal. Daarnaast kunnen eventuele caviteiten en soms ook sequesters worden aangetoond.

Mocht er een vrije lap nodig zijn voor adequate wekedelenbedekking door de plastisch chirurg, dan kan een CT-angiografie vervaardigd worden voor de vaatanatomie.

Bij het vervaardigen van een CT dient rekening gehouden te worden met zogenaamde 'scattering' door het osteosynthesemateriaal. De meeste moderne CT-scanners hebben beschikking over algoritmen voor metaalartefact-suppressie, onder andere gebaseerd op iteratieve reconstructie in plaats van filtered back-projectie. Eventueel kunnen de scanparameters (kV, mAs, pitch) worden aangepast, dit heeft echter wel negatieve gevolgen voor de stralingsdosis voor de patiënt.

Magnetic Resonance Imaging (MRI):

Behoudens het bot zijn op een MRI ook de omliggende weke delen goed beoordeelbaar. De MRI is dan ook geschikt om de aanwezigheid van onder andere (subcorticale) abcessen, sequestra, involucrae, cloacae en fistelgangen vast te stellen.

Voordeel van MRI is de relatief hoge sensitiviteit voor het aantonen van infecties, de mogelijkheid om de omliggende weke delen te beoordelen en het gebrek aan ioniserende straling. Men dient er echter op bedacht te zijn dat door de veranderingen in het beenmerg als gevolg van de fractuur, door recente operatie en artefacten door eventueel aanwezig osteosynthesemateriaal de kans bestaat op een foute uitslag. Expertise met betrekking tot FRI bij de betreffende radioloog is derhalve noodzakelijk.

Indien voor de wekedelenbedekking van de wond een vrije lap geplaatst moet worden, kan met behulp van magnetic resonance angiography (MRA) de vasculaire anatomie van de lap in kaart gebracht worden.

Indien gekozen wordt om een MRI te verrichten, dient er gebruikgemaakt te worden van een zogenaamde MARS-protocol (Metal-Artifact Reduction Sequence), waarbij er T1-gewogen opnamen voor en na intraveneus gadolinium en een watergevoelige sequentie met vetsuppressie (bijvoorbeeld STIR) vervaardigd dienen te worden.

Nucleair onderzoek:

Indien gekozen wordt voor een leukocytenscan, dient dit te gebeuren volgens de beschikbare Nederlandse richtlijnen (Glaudemans, 2016). Bij voorkeur wordt gebruikgemaakt van ^{99m}Tc-HMPAO gelabelde leukocyten en worden er ten minste twee opnamen gemaakt (2 tot 4 uur en 20 tot 24 uur na de toediening) met acquisitietijden gecorrigeerd voor het verval van het radionuclide. Toename in intensiteit of grootte in de tijd van de leukocytenstapeling (visueel en/of semi-kwantitatief) betekent dat er een infectie is. Voordeel van de leucocytenscan is dat de betrouwbaarheid niet negatief wordt beïnvloed door recente chirurgie (Govaert, 2018).

Indien een centrum niet de beschikking heeft over een laboratorium om zelf de leukocyten te labelen, of wanneer de logistiek prevaleert boven de diagnostische accuratesse, kan er als alternatief gebruik worden gemaakt van de FDG-PET/CT.

Indien er gekozen wordt voor FDG-PET/CT als beeldvormend onderzoek dient de patiëntenvoorbereiding en acquisitie van de scan plaats te vinden volgens de beschikbare

Nederlandse en Europese richtlijnen. Het is een nadeel dat er op dit moment geen duidelijke interpretatiecriteria bestaan om een FDG-PET-scan positief te verklaren voor een FRI.

Aanbevelingen

Voor het aantonen of uitsluiten van een infectie:

- Maak bij een klinische verdenking op een fractuur-gerelateerde infectie ten minste een conventionele röntgenfoto in 2 richtingen (AP en lateraal).
- Verricht aanvullend nucleair onderzoek bij een klinische verdenking op een fractuur-gerelateerde infectie, waarbij het lichamelijk onderzoek en conventioneel röntgenonderzoek geen uitsluitel geven.
 - o Eerste keus onderzoek (omwille van hogere diagnostische accuratesse en geen beïnvloeding door recente chirurgie): leukocytenscan + SPECT/CT.
 - o Tweede keus onderzoek (bijvoorbeeld omwille van eenvoudigere logistiek): FDG-PET/CT.

Voor het maken van een chirurgisch plan:

- Verricht een CT-scan indien u de stand van de fractuur, de consolidatie en de positie en integriteit van het osteosynthesemateriaal wilt beoordelen.
- Verricht een MRI indien u ook de omliggende weke delen wilt beoordelen inclusief de aanwezigheid van onder andere (subcorticale) abscessen, sequestra, involucrae, cloacae en fistelgangen.
- Verricht nucleair onderzoek (keuze onderzoek: zie hierboven) of een MRI (mits geen recente chirurgie) indien u de uitgebreidheid van de infectie wilt beoordelen.

Literatuur

- Ballani NS, Al-Huda FA, Khan HA, et al. The value of quantitative uptake of (99 m)Tc-MDP and (99 m)Tc-HMPAO white blood cells in detecting osteomyelitis in violated peripheral bones. *Journal of nuclear medicine technology*. 2007;35(2):91–5.
- EANM/SNMMI guideline for 18F-FDG use in inflammation and infection. Jamar F, Buscombe J, Chiti A, Christian PE, Delbeke D, Donohoe KJ, Israel O, Martin-Comin J, Signore A. *J Nucl Med* 2013;54:647-658.
- Glaudemans AW, de Vries EF, Vermeulen LE, et al. A large retrospective single-centre study to define the best image acquisition protocols and interpretation criteria for white blood cell scintigraphy with (9)(9)mTc-HMPAO-labelled leucocytes in musculoskeletal infections. *European journal of nuclear medicine and molecular imaging*. 2013;40(11):1760–9.
- Goebel M, Rosa F, Tatsch K, et al. Diagnosis of chronic osteitis of the bones in the extremities. Relative value of F-18 FDG-PET. *Der Unfallchirurg*. 2007;110(10): 859–66).
- Govaert GAM, Bosch P, Ijpma FFA, et al. High diagnostic accuracy of white blood cell scintigraphy for fracture related infections: Results of a large retrospective single-center study. *Injury*. 2018. pii: S0020-1383(18)30130-X. doi: 10.1016/j.injury.2018.03.018. (Epub ahead of print) PubMed PMID: 29625743.
- Govaert GA, Glaudemans AW, Ploegmakers JJ, et al. Diagnostic strategies for posttraumatic osteomyelitis: a survey amongst Dutch medical specialists demonstrates the need for a consensus protocol. *Eur J Trauma Emerg Surg*. 2017. PubMed PMID: 28331952.
- Govaert GA, Ijpma FF, McNally M, et al. Accuracy of diagnostic imaging modalities for peripheral post-traumatic osteomyelitis - a systematic review of the recent literature. *Eur J Nucl Med Mol Imaging*. 2017B;44(8):1393-1407. PMID: 28451827.
- Guidelines for Leucocyte Scintigraphy. Glaudemans AWJM. *Procedure guidelines Nuclear Medicine 2016*, Dutch Society of Nuclear Medicine, p.169-175, ISBN 978-90-78876-09-0.
- Guidelines for 18F-FDG PET/CT in Inflammation and Infection Detection. *Procedure guidelines Nuclear Medicine 2016*, Dutch Society of Nuclear Medicine, p.185-188, ISBN 978-90-78876-09-0.
- Hartmann A, Eid K, Dora C, et al. Diagnostic value of 18 F-FDG PET/CT in trauma patients with suspected chronic osteomyelitis. *European journal of nuclear medicine and molecular imaging*. 2007;34(5):704–14.

- Horger M, Eschmann SM, PfannenberG C, et al. The value of SPET/CT in chronic osteomyelitis. *European journal of nuclear medicine and molecular imaging*. 2003;30(12):1665–73.
- Kaim A, Ledermann HP, Bongartz G, et al. Chronic post-traumatic osteomyelitis of the lower extremity: comparison of magnetic resonance imaging and combined bone scintigraphy / immunoscintigraphy with radiolabelled monoclonal antigranulocyte antibodies. *Skeletal Radiol*. 2000;29(7):378–86.
- Meller J, Koster G, Liersch T, et al. Chronic bacterial osteomyelitis: prospective comparison of (18)F FDG imaging with a dual-head coincidence camera and (111)In labelled autologous leucocyte scintigraphy. *European journal of nuclear medicine and molecular imaging*. 2002;29(1):53–60.
- Schiesser M, Stumpe KD, Trentz O, et al. Detection of metallic implant-associated infections with FDG PET in patients with trauma: correlation with microbiologic results. *Radiology*. 2003;226(2):391–8.
- Shemesh S, Kosashvili Y, Groshar D, et al. The value of 18-FDG PET/CT in the diagnosis and management of implant-related infections of the tibia: a case series. *Injury*. 2015;46(7):1377–82.
- Wenter V, Muller JP, Albert NL, et al. The diagnostic value of ((18)F)FDG PET for the detection of chronic osteomyelitis and implant-associated infection. *European journal of nuclear medicine and molecular imaging*. 2016;43(4):749–61.

Bijlage bij module 3

Evidence-tabel

Zie studie Govaert (2017).

Risk of bias assessment

Zie studie Govaert (2017)

Module 4 Chirurgische behandeling/verwijderen osteosynthesemateriaal

Uitgangsvragen

1. Wat is de optimale chirurgische behandeling bij patiënten met een fractuur gerelateerde infectie (FRI)?
2. Wanneer is er een noodzaak om het osteosynthesemateriaal bij patiënten met een FRI te verwijderen?

Inleiding

De pijlers waarop de chirurgische behandeling bij een FRI rusten zijn debridement, stabiliteit en wekedelen management. Het is echter onvoldoende duidelijk vanuit de literatuur wat de optimale timing, volgorde en uitvoering is van deze chirurgische pijlers. Een inadequate of onvolledige chirurgische behandeling zal leiden tot uitbreiding van het infectieproces en/of verlenging van de behandeling. Dit kan resulteren in verminderde functionele uitkomsten, vervroegde artrose of uiteindelijke amputatie van het ledemaat. Daarbij is er onduidelijkheid over wanneer de noodzaak bestaat om het osteosynthesemateriaal te verwijderen. Onder welke condities kan een fractuur worden beschermd tegen de infectie, zodat het osteosynthesemateriaal in situ kan blijven tot consolidatie, en in welke gevallen moet het osteosynthesemateriaal worden verwijderd, gewisseld of vervangen door een alternatief?

Zoeken en selecteren

Om de uitgangsvraag te kunnen beantwoorden is er een systematische literatuuranalyse verricht naar de volgende zoekvragen:

1. Wat zijn de (on)gunstige effecten van debridement ten opzichte van andere chirurgische behandelopties na een FRI?

P: patiënten met FRI;

I: debridement;

C: andersoortige chirurgische behandelingen;

O: fractuurgenezing, tijd tot fractuurgenezing, behoud osteosynthesemateriaal, infectie, wekedelenbehoud, aantal (re-)operaties, amputatie, functionele uitkomst, sepsis, osteoartritis, kwaliteit van leven.

2. Wat zijn de (on)gunstige effecten van necrotectomie ten opzichte van andere chirurgische behandelopties na een FRI?

P: patiënten met een FRI;

I: necrotectomie;

C: andersoortige chirurgische behandelingen;

O: fractuurgenezing, tijd tot fractuurgenezing, behoud osteosynthesemateriaal, infectie, wekedelenbehoud, aantal (re-)operaties, amputatie, functionele uitkomst, sepsis, osteoartritis, kwaliteit van leven.

3. Wat zijn de (on)gunstige effecten van drainage ten opzichte van andere chirurgische behandelopties na een FRI?

P: patiënten met een FRI;

I: drainage;

C: andersoortige chirurgische behandelingen;

O: fractuurgenezing, tijd tot fractuurgenezing, behoud osteosynthesemateriaal, infectie, wekedelenbehoud, aantal (re-)operaties, amputatie, functionele uitkomst, sepsis, osteoarthritis, kwaliteit van leven.

4. Wat zijn de (on)gunstige effecten van lavage ten opzichte van andere chirurgische behandelopties na een FRI?

P: patiënten met een FRI;

I: lavage;

C: andersoortige chirurgische behandelingen;

O: fractuurgenezing, tijd tot fractuurgenezing, behoud osteosynthesemateriaal, infectie, wekedelenbehoud, aantal (re-)operaties, amputatie, functionele uitkomst, sepsis, osteoarthritis, kwaliteit van leven.

5a. Wat zijn de (on)gunstige effecten van verwijdering van osteosynthesemateriaal ten opzichte van andere chirurgische behandelopties bij een patiënt met een FRI?

P: patiënten met een FRI;

I: verwijdering van osteosynthese materiaal;

C: andersoortige chirurgische behandelingen;

O: fractuurgenezing, tijd tot fractuurgenezing, behoud osteosynthesemateriaal, infectie, wekedelenbehoud, aantal (re-)operaties, amputatie, functionele uitkomst, sepsis, osteoarthritis, kwaliteit van leven.

5b. Wat zijn de (on)gunstige effecten van gipsbehandeling ten opzichte van andere chirurgische stabilisatie na het verwijderen van osteosynthesemateriaal bij patiënten met een FRI?

P: patiënten met een FRI;

I: gipsbehandeling;

C: andersoortige chirurgische stabilisatie;

O: fractuurgenezing, tijd tot fractuurgenezing, infectie, wekedelenbehoud, aantal (re-)operaties, amputatie, functionele uitkomst, sepsis, osteoarthritis, kwaliteit van leven.

6. Wat zijn de (on)gunstige effecten van een one-stage/ two-stage behandeling ten opzichte van andere chirurgische behandelopties na een FRI?

P: patiënten met een FRI;

I: one-stage/two-stage;

C: andersoortige chirurgische behandelingen;

O: fractuurgenezing, tijd tot fractuurgenezing, behoud osteosynthesemateriaal, infectie, wekedelenbehoud, aantal (re-)operaties, amputatie, functionele uitkomst, sepsis, osteoarthritis, kwaliteit van leven.

7. Wat zijn de (on)gunstige effecten van lokale antibiotica ten opzichte van andere chirurgische behandelopties na een FRI?

P: patiënten met een FRI;

I: chirurgische behandeling met achterlaten van lokale antibiotica;

C: andersoortige chirurgische behandelingen zonder achterlaten van lokale antibiotica;

O: fractuurgenezing, tijd tot fractuurgenezing, behoud osteosynthesemateriaal, infectie, wekedelenbehoud, aantal (re-)operaties, amputatie, functionele uitkomst, sepsis, osteoarthritis, kwaliteit van leven.

8. Wat zijn de (on)gunstige effecten van negatieve-druktherapie (niet als preventie) ten opzichte van andere chirurgische behandelopties na een FRI?

P: patiënten met FRI;

I: chirurgische behandeling met negatieve-druktherapie (niet als preventie);

C: andersoortige chirurgische behandelingen zonder negatieve-druktherapie (niet als preventie);

O: fractuurgenezing, tijd tot fractuurgenezing, behoud osteosynthesemateriaal, infectie, wekedelenbehoud, aantal (re-)operaties, amputatie, functionele uitkomst, sepsis, osteoarthritis, kwaliteit van leven.

Zoeken en selecteren (Methode)

In de databases Medline (via OVID) en Embase (via Embase.com) is in november 2016 met relevante zoektermen gezocht naar systematische reviews (SR), gerandomiseerde klinische onderzoeken (RCT's) en ander vergelijkend onderzoek (bijvoorbeeld case control, cohortonderzoek) zonder beperking op publicatiedatum. De zoekverantwoording is weergegeven onder het tabblad Verantwoording. De literatuurzoekactie leverde 1732 treffers op. Studies werden geselecteerd op grond van de volgende selectiecriteria: de full-tekst artikelen moesten beschikbaar zijn in het Engels; alleen primair (origineel) vergelijkend onderzoek of systematische reviews werden geselecteerd; en de artikelen moesten onderzoek beschrijven naar patiënten met een FRI waarbij er sprake was van een vergelijking tussen twee chirurgische technieken zoals in de hiervoor gespecificeerde zoekvragen. In de artikelen moest tenminste een van de gedefinieerde uitkomstmaten worden gerapporteerd.

Op basis van titel en abstract werden in eerste instantie 64 studies voorgeselecteerd. Een tweede selectie door een tweede beoordelaar op basis van titel en abstract resulteerde in een selectie van 13 studies. Na raadpleging van de volledige tekst werden vervolgens alle studies geëxcludeerd (zie exclusietabel onder het tabblad Verantwoording) en geen studies definitief geselecteerd.

Er werden geen onderzoeken opgenomen in de literatuuranalyse en derhalve zijn er geen studiekarakteristieken en resultaten opgenomen in de evidence-tabellen en risk of bias-tabellen.

Samenvatting literatuur

Niet van toepassing. Er werden geen studies geselecteerd.

Overwegingen

De optimale chirurgische behandeling van een FRI is complex en afhankelijk van de aard en omvang van de infectie. Is er sprake van osteomyelitis? Is er sprake van een botdefect? Hoe verloopt de botgenezing? Is er een stabiele osteosynthese? Hoe is de kwaliteit van de weke delen?

De optimale behandeling moet worden beschouwd als die behandeling die leidt tot volledige botgenezing en behandeling van de infectie met een gesloten huid binnen een zo kort mogelijke periode met optimaal behoud van vorm en functie.

Na een systematische literatuuranalyse konden geen studies worden geselecteerd met voldoende bewijskracht om de vooraf gestelde uitgangsvragen te beantwoorden. De literatuur betreffende gewrichtsprothese-infecties (Periprosthetic Joint Infections, PJI) en spondylodese valt buiten het bestek van deze richtlijn. Echter, op empirische gronden en naar analogie van PJI zijn er aanbevelingen geformuleerd welke de werkgroep ter overweging wil aandragen (Pro Implant, 2017).

Debridement/necrotectomie bij FRI

Chirurgisch debridement van FRI bestaat uit het omsnijden van fisteltrajecten, excideren van necrotische wondranden, het draineren van pus, het verwijderen van necrotisch weefsel en bot, en, op indicatie, van het verwijderen van osteosynthesemateriaal. Avitaal spierweefsel is grijs of donkergekleurd en contraheert niet bij knijpen met een pincet of bij gebruik van diathermie. Patentblauw kan gebruikt worden om een fisteltraject aan te kleuren en zodoende volledig te kunnen excideren. Hematomen moeten geëvacueerd worden omdat dit een goede voedingsbodem is voor bacteriën. Osteosynthesemateriaal dat in situ blijft moet grondig mechanisch gereinigd worden om de biofilm te verwijderen. Het debridement dient niet beperkt te worden uitgevoerd uit angst voor bot- of weefselverlies (Mouzopoulos, 2011; Trampuz, 2006). Het debridement moet op indicatie herhaald worden.

Lavage bij FRI

Verschillende studies beschrijven het gebruik van lavage na het uitvoeren van een chirurgisch debridement. De wijze waarop de lavage (vloeistof of wijze van toediening) wordt uitgevoerd, wordt niet uitvoerig beschreven; Trebse (2005) benoemt dat het operatiegebied 'meticulously' moet worden gespoeld, Mouzopoulos (2011) spoelt met zout in een hoeveelheid tot 10 liter, Lin (2013) spoelt met 6 tot 9 liter steriel water. De manier waarop gespoeld wordt, zonder druk, met lage of hogedruk, wordt niet nader omschreven. Hogedruk lavage heeft geen meerwaarde over lagedruk lavage (Munoz-Mahamud, 2011). In deze studies waren met name patiënten met PJI geïnccludeerd, slechts 9 van de 79 patiënten hadden een FRI. In de FLOW-studie (FLOW-investigators, 2015) is het effect van pulsed lavage en verschillende vloeistoffen onderzocht bij de behandeling van open fractures. Spoelen met heel lage druk (met de fles) wordt aanbevolen als een goedkoop en acceptabel alternatief voor het duurdere pulsed lavage. In de groep die met zeepoplossing werd gespoeld waren meer heroperaties dan in de groep die met zout werd gespoeld. De resultaten van de FLOW-studie kunnen niet direct

worden geëxtrapoleerd naar patiënten met FRI. Daarnaast beschrijft een studie door Ovaska in 2016 dat hoge druk lavage bij wash-out van open fractures een risicofactor is voor het ontstaan van infecties in vergelijking met hoog volume lage druk lavage (24 versus 9%, $p = 0.04$).

Op grond van de literatuur is er geen aanbeveling te maken over de uitvoering van lavage bij FRI. De werkgroep adviseert om na het debridement ruim te spoelen met fysiologisch zout onder lage druk, waarbij het aangeraden wordt met circa 3 tot 6 liter te spoelen tot een macroscopisch schoon operatiegebied bereikt is. De hoeveelheid vloeistof moet daarbij in verhouding staan tot de grootte van het gewricht of wondoppervlak.

Behoud dan wel verwijderen van osteosynthesemateriaal bij FRI

Op grond van de beschikbare literatuur lijkt het gerechtvaardigd om bij een FRI binnen zes weken na operatie het materiaal te behouden, mits er sprake is van een stabiele osteosynthese en goede wekedelenbedekking (zie stroomschema uit module 6 Antimicrobiële therapie).

In een kleine serie van 24 patiënten met een langdurig geïnfecteerd implantaat, welke werden behandeld met een chirurgisch debridement en 3 maanden antibiotica, konden alle 4 patiënten met osteosynthesemateriaal dit behouden en hadden een goede uitkomst. De overige patiënten ($n=20$) hadden geïnfecteerde prothesen. In de studie van Aytac (2014) waarbij een drain werd achtergelaten na het chirurgisch debridement teneinde een gecontroleerd fistel te creëren had 89% ($n=59$) een succesvolle uitkomst met behoud van het osteosynthesemateriaal.

In een retrospectief cohort (Lin, 2013) van 61 fractuur gerelateerde infecties binnen 4 maanden na het plaatsen van het osteosynthesemateriaal werden risicofactoren bepaald voor het falen van een strategie bestaande uit eenmalig chirurgisch debridement, behoud van materiaal en antibiotische therapie. Onafhankelijke voorspellers voor falen van de behandeling waren Orthopaedic Trauma Association (OTA) classificatie B en C-fracturen (OR 2,5; 95% BI 1,1 tot 5,7) en verhoogd CRP bij heropname. Bij 75% van de patiënten met OTA-classificatie A-fracturen ($n=20$) was de behandeling succesvol.

Tschudin-Sutter (2016) beschrijft een succespercentage van 91% (110/122) voor FRI-behandeling waarbij het implantaat behouden blijft na chirurgisch debridement en langdurige antibiotica. Het behandelalgoritme dat in deze studie gevalideerd werd, hanteerde strikte inclusiecriteria. Alleen patiënten met een FRI binnen 3 weken na operatie, een stabiele osteosynthese, goede weke delen, en een niet-resistente verwekker konden worden geïnccludeerd.

Instabiel osteosynthesemateriaal dient verwijderd dan wel vervangen te worden. Er kan gekozen worden om de fractuur (tijdelijk of definitief) te stabiliseren met behulp van een externe (ring)fixateur. Een tijdelijke stabilisatie met gips heeft niet de voorkeur maar kan aanvullend worden toegepast, bijvoorbeeld in combinatie met een antibiotica-houdende intramedullaire pen.

Bij stabiel osteosynthesemateriaal wordt het beleid ten aanzien van het al dan niet verwijderen van het materiaal bepaald door de uitgebreidheid en duur van de infectie, de mate van consolidatie van de fractuur en het micro-organisme.

Two-stage versus one-stage behandeling

Het ontbreekt in de literatuur aan vergelijkende studies voor two-stage versus one-stage behandeling bij FRIs. Voor de two-stage procedure ontbreken ook retrospectieve cohorten. Naar mening van de werkgroep moet de keuze voor one-stage of two-stage behandeling worden gemaakt op basis van de stabiliteit van de osteosynthese en de kwaliteit van de weke delen. Bij verwijdering van het osteosynthesemateriaal kan worden gekozen voor een externe fixateur of intramedullaire pennen gemaakt van antibiotica cement als tijdelijke stabilisatie. De definitieve osteosynthese, zo nodig in combinatie met een botgrafting, kan worden uitgevoerd na een antibioticavrije periode waarin er geen aanwijzingen zijn voor persisterende infectie (Leduc, 2007) (Struijs, 2007) (zie stroomschema).

Het gebruik van lokale antibiotica

Het gebruik van lokale antibiotica (veelal op gentamicine gebaseerde resorbeerbare materialen of niet oplosbare antibiotica houdende cementkralen) na een chirurgisch debridement wordt niet ondersteund of afgewezen vanuit de literatuur. Er zijn echter ook geen negatieve effecten bekend op de fractuurgenezing. Antibiotica houdende collageenvliezen hebben als potentieel nadeel dat ze vervloeien en wondlekkage kunnen veroorzaken. Tevens geven deze hun antibiotica zeer snel vrij, in de eerste uren na implantatie, daar waar een verlengde afgifte aan hoge dosis de voorkeur zou hebben. Antibiotica houdende kralen hebben als nadeel dat ze operatief verwijderd moeten worden. In het specifieke geval van een cavitaire botdefect kunnen lokale antibiotica worden toegepast (McNally, 2016; Lindfors, 2017). Overweeg dan een resorbeerbaar carrier materiaal.

Toepassing van drains bij FRI

Enkele studies adviseren het korter of langer gebruik van (vacuüm) drains na een chirurgisch debridement in het kader van FRI. Voorwaarde hierbij is dat de weke delen gesloten kunnen worden. Trebse (2005) beschrijft het gebruik van een drain die na 4 dagen verwijderd wordt. Slechts een minderheid van de patiënten in deze studie had een FRI (4 van de 24 patiënten), de overige een PJI. Aytac (2014) en collega's beschrijven een strategie waarbij in aanvulling op het debridement en antibiotische behandeling een drain wordt achtergelaten met de bedoeling een gecontroleerde fistel te creëren. Het osteosynthesemateriaal werd in situ gelaten. Bij de meerderheid van de patiënten, 53 van de 59, trad consolidatie van de fractuur op na gemiddeld 14,7 (+/-13,4) maanden.

De werkgroep is echter van mening dat er op grond van het ontbreken van vergelijkende studies naar het langdurig toepassen van drains geen plaats is voor het gebruik hiervan. De overweging is dat gebruik van lichaamsvreemd materiaal in de wond in principe vermeden moet worden. Ook het kortdurend gebruik van drains wordt ontraden.

Wondbehandeling

Het gebruik van negatieve-druktherapie bij patiënten met een FRI wordt alleen aangeraden als tijdelijke bedekking (enkele dagen) bij onvoldoende wekedelenbedekking

na een adequaat chirurgisch debridement. Bijvoorbeeld ter overbrugging naar een huidspierlap of verwijzing naar een gespecialiseerd centrum.

Aanbevelingen

Gebruik het stroomschema uit de module 6 Antimicrobiële therapie als leidraad voor de behandeling.

Voer een chirurgisch debridement uit waarbij alle pus, geïnfecteerd en avitaal weefsel en botsequesters verwijderd worden. Fistelkanalen dienen omsneden en geëxcideerd te worden.

Herhaal het debridement op indicatie.

Spoel ruim met fysiologisch zout onder lage druk (low-flow) tot het operatiegebied macroscopisch schoon is.

Reinig het osteosynthesemateriaal dat in situ blijft grondig en mechanisch.

Verwijder of vervang instabiel osteosynthesemateriaal. Er kan gekozen worden om de fractuur (tijdelijk of definitief) te stabiliseren met behulp van een externe (ring)fixateur.

Gebruik geen gips als vervanging van verwijderd osteosynthesemateriaal, tenzij in aanvulling op (tijdelijke) antibioticahoudende intramedullaire pennen.

Overweeg een one-stage vervanging in plaats van een two-stage vervanging bij acute FRI met een instabiele osteosynthese of bij chronische FRI op basis van wekedelencondities, co-morbiditeit van de patiënt en het type micro-organisme.

Bepaal aan de hand van de infectie, de duur van de infectie, de mate van consolidatie van de fractuur en het micro-organisme of stabiel osteosynthesemateriaal moet worden verwijderd of niet.

De therapeutische waarde van lokale antibioticahoudende resorbeerbare materialen of kralen is niet aangetoond voor de behandeling van FRI.

Gebruik geen drains.

Gebruik alleen negatieve-druktherapie als kortdurende bedekking bij onvoldoende wekedelenbedekking.

Literatuur

- Aytaç S, Schnetzke M, Swartman B, et al. Posttraumatic and postoperative osteomyelitis: surgical revision strategy with persisting fistula. *Arch Orthop Trauma Surg.* 2014;134(2):159-65. PMID: 24337627.
- FLOW Investigators, Bhandari M, Jeray KJ, et al. A Trial of Wound Irrigation in the Initial Management of Open Fracture Wounds. *N Engl J Med.* 2015;373(27):2629-41. doi: 10.1056/NEJMoa1508502. Epub 2015 Oct 8. PubMed PMID: 26448371.
- Leduc S, Ricci WM. Treatment of infection after fracture fixation. Opinion: two-stage protocol: treatment of nonunion after treatment of infection. *J Orthop Trauma.* 2007;21(7):505-6. PubMed PMID: 17762488.
- Lin S, Hammerberg EM, Stahel P, and Hak DJ. The success of single de'bridement and primary closure of acute postoperative infections after open reduction and internal fixation. Volume 24 Number 5 September/October 2013 *Current Orthopaedic Practice*
- Lindfors N, Geurts J, Drago L, Arts JJ, Juutilainen V, Hyvonen P, et al. Antibacterial Bioactive Glass, S53P4, for Chronic Bone Infections - A Multinational Study. *Adv Exp Med Biol.* 2017;971:81-92.
- McNally MA, Ferguson JY, Lau AC, et al. Single-stage treatment of chronic osteomyelitis with a new absorbable, gentamicin-loaded, calcium sulphate/hydroxyapatite biocomposite: a prospective series of 100 cases. *Bone Joint J.* 2016;98-B(9):1289-96. doi: 10.1302/0301-620X.98B9.38057. PubMed PMID: 27587534.
- Mouzopoulos G, Kanakaris NK, Kontakis G, et al. Management of bone infections in adults: the surgeon's and microbiologist's perspectives. *Injury.* 2011 Dec;42 Suppl 5:S18-23. PubMed PMID: 22196905.
- Munoz-Mahamad E, Garcia S, Bori G, Martinez-Pastor JC, Zumbado JA, Riba J, Mensa J, Soriano A. Comparison of a low-pressure and a high-pressure pulsatile lavage during de'bridement for orthopaedic implant infection. *Arch Orthop Trauma Surg* (2011) 131:1233–1238
- Pocket Guide to Diagnosis and Treatment of implant-associated infections after fracture fixation, *Pro Implant.* January 23, 2017.
- Ovaska MT, Madanat R, Mäkinen TJ (2016) Predictors of postoperative wound necrosis following primary wound closure of open ankle fractures. *Foot Ankle Int* 37:401–406
- Struijs PA, Poolman RW, Bhandari M. Infected nonunion of the long bones. *J Orthop Trauma.* 2007 Aug;21(7):507-11. Review. Erratum in: *J Orthop Trauma.* 2013;27(12):e274. PubMed PMID: 17762489.
- Trampuz A, Zimmerli W. Diagnosis and treatment of infections associated with fracture-fixation devices. *Injury.* 2006;37 Suppl 2:S59-66. Review. PubMed PMID: 16651073.
- Trebse R, Pisot V, Trampuz A. Treatment of infected retained implants. *J Bone Joint Surg Br.* 2005;87(2):249-56. PubMed PMID: 15736752.
- Tschudin-Sutter S, Frei R, Dangel M, et al. Validation of a treatment algorithm for orthopaedic implant-related infections with device-retention-results from a prospective observational cohort study. *Clin Microbiol Infect.* 2016;22(5):457.e1-9. PubMed PMID: 26806134.

Evidence-tabellen

Niet van toepassing. En er werden geen studies geselecteerd.

Zoekverantwoording

Database	Zoektermen	Totaal
Medline (OVID)	1 exp Fracture Fixation, Internal/ or exp internal fixators/ (bone nails/ or bone plates/ or bone screws/ or bone wires/ or suture anchors/ vallen hieronder) (71431)	1730
Engels	2 ((internal adj3 fixat*) or nails or plates or screws or wire or anchor* or pin or pins or ("Fracture Fixat*" adj2 Internal) or osteosynthesis).ti,ab,kf. (213556)	Na voorselectie 64
	3 1 or 2 (248535)	
	4 Surgical Wound Infection/ or "Cross Infection"/ or "Infection Control"/ (98866)	
	5 Osteomyelitis/ (21607)	
	6 (Osteomyelitis or infect* or (wound adj3 complication*).ti,ab,kf. (1632829)	
	7 bacterial infections/ or exp gram-negative bacterial infections/ or exp gram-positive bacterial infections/ or Soft Tissue Infections/ (847232)	
	8 4 or 5 or 6 or 7 (2194591)	
	9 3 and 8 (23991)	
	10 Debridement/ or Debridement*.ti. or debridement.ab. /freq=2 (17317)	
	11 Drainage/ (41563)	
	12 Therapeutic Irrigation/ (17411)	
	13 Device Removal/ (10768)	
	14 (debridement or necrotectom* or drainage* or lavage* or irrigat* or (implant* adj3 removal)).ti,ab,kf. (175452)	
	15 Debridement/ (14780)	
	16 Surgical Wound Infection/su or "Cross Infection"/su or "Infection Control"/su (2258)	
	17 Osteomyelitis/su (3579)	
	18 11 or 12 or 13 or 14 or 15 or 16 or 17 (219834)	
	19 9 and 18 (2680)	
	20 limit 19 to english language (2056)	
	21 (meta-analysis/ or meta-analysis as topic/ or (meta adj analy\$).tw. or ((systematic* or literature) adj2 review\$1).tw. or (systematic adj overview\$1).tw. or exp "Review Literature as Topic"/ or cochrane.ab. or cochrane.jw. or embase.ab. or medline.ab. or (psychlit or psychlit).ab. or (cinahl or cinhal).ab. or cancerlit.ab. or ((selection criteria or data extraction).ab. and "review"/)) not (Comment/ or Editorial/ or Letter/ or (animals/ not humans/)) (323081)	
	22 20 and 21 (53)	
	23 (exp clinical trial/ or randomized controlled trial/ or exp clinical trials as topic/ or randomized controlled trials as topic/ or Random Allocation/ or Double-Blind Method/ or Single-Blind Method/ or (clinical trial, phase i or clinical trial, phase ii or clinical trial, phase iii or clinical trial, phase iv or controlled clinical trial or randomized controlled trial or multicenter study or clinical trial).pt. or random*.ti,ab. or (clinic* adj trial*).tw. or ((singl* or doubl* or treb* or tripl*) adj (blind\$3 or mask\$3)).tw. or Placebos/ or placebo*.tw.) not (animals/ not humans/)) (1782752)	
	24 20 and 23 (144)	
	25 Epidemiologic studies/ or case control studies/ or exp cohort studies/ or Controlled Before-After Studies/ or Case control.tw,kw. or (cohort adj (study or studies)).tw,kw. or Cohort analy\$.tw,kw. or (Follow up adj (study or studies)).tw,kw. or (observational adj (study or studies)).tw,kw. or Longitudinal.tw,kw. or Retrospective.tw,kw. or Prospective.tw,kw. or Cross sectional.tw,kw. or Cross-sectional studies/ or historically controlled study/ or interrupted time series analysis/ or comparative study.pt. (Onder exp cohort studies vallen ook longitudinale, prospectieve en retrospectieve studies) (4230969)	
	26 20 and 25 (1094)	
	27 22 or 24 or 26 (1157)	
	28 22 or 24 (183)	
	29 remove duplicates from 28 (168) – 167 uniek	
	30 26 not 28 (974)	
	31 remove duplicates from 30 (885) – 880 uniek	
Embase (Elsevier)	'osteosynthesis'/exp OR 'bone screw'/exp OR 'bone nail'/exp OR 'internal fixator'/exp OR (internal NEAR/3 fixat*):ab,ti OR screw*:ab,ti OR nail*:ab,ti OR pin:ab,ti OR osteosynthes*:ab,ti OR wire*:ti,ab OR anchor*:ti,ab OR pins:ti,ab OR 'bone pin'/exp OR 'bone wire'/exp OR 'suture anchor'/exp OR (fracture*:ti,ab AND (surg*:ti,ab OR operati*:ti,ab)) OR 'fracture fixation'/exp	

	AND ('surgical infection'/exp/mj OR 'cross infection'/exp/mj OR 'osteomyelitis'/exp/mj OR 'bacterial infection'/exp/mj OR 'gram negative infection'/exp OR 'gram positive infection'/exp OR 'soft tissue infection'/exp/mj OR osteomyelitis:ti,ab OR infect*:ti,ab OR (wound NEAR/3 complication*):ti,ab) AND ('surgical infection'/exp/dm_su OR 'cross infection'/exp/dm_su OR 'osteomyelitis'/exp/dm_su OR 'wound drainage'/exp OR 'surgical drainage'/exp OR 'lavage'/exp OR 'device removal'/exp OR 'debridement'/exp OR debridement:ti,ab OR necrotectom*:ti,ab OR drainage*:ti,ab OR lavage*:ti,ab OR irrigat*:ti,ab OR (implant*:ti,ab AND adj3:ti,ab AND removal:ti,ab)) AND (english)/lim AND (embase)/lim NOT 'conference abstract':it AND 'meta analysis'/de OR cochrane:ab OR embase:ab OR psycinfo:ab OR cinahl:ab OR medline:ab OR (systematic NEAR/1 (review OR overview)):ab,ti OR (meta NEAR/1 analy*):ab,ti OR metaanalys*:ab,ti OR 'data extraction':ab OR cochrane:jt OR 'systematic review'/de NOT ('animal experiment'/exp OR 'animal model'/exp OR 'nonhuman'/exp NOT 'human'/exp) OR 'clinical trial'/exp OR 'randomization'/exp OR 'single blind procedure'/exp OR 'double blind procedure'/exp OR 'crossover procedure'/exp OR 'placebo'/exp OR 'prospective study'/exp OR rct:ab,ti OR random*:ab,ti OR 'single blind':ab,ti OR 'randomised controlled trial':ab,ti OR 'randomized controlled trial'/exp OR placebo*:ab,ti NOT 'conference abstract':it) (354) – 276 uniek AND 'major clinical study'/de (567) – 407 uniek	

Exclusietabel

Auteur en jaartal	Redenen van exclusie
Yin et al., 2015	Geen vergelijkend onderzoek
Munoz-Mahamud et al., 2011	Interventie/ comparison komt niet overeen met de PICO
Calhoun et al., 2005	Beschouwende review komt niet overeen met PICO
Tschudin-Sutter et al., 2016	Interventie/ comparison komen niet overeen met de PICO. Beschrijvende eenarmige studie
Aytaç et al., 2014	Interventie komt niet overeen met de PICO (removal)
Lin et al., 2013	Interventie/comparison komt niet overeen met de PICO. Interventie kan zijn implant removal because of infection (n=40) maar treatment was niet vergeleken met andersoortige behandeling (In situ, gips, fixateur)
Leduc et al., 2007	Interventie/ comparison komt niet overeen met de PICO
Yusof, 2012	Geen vergelijkend onderzoek
Dy, 2012	Interventie/ comparison komt niet overeen met de PICO
Berkes, 2010	Interventie/ comparison komt niet overeen met de PICO.
Trampuz, 2006	Beschouwende review komt niet overeen met PICO
Zych, 1995	Interventie/ comparison komen niet overeen met de PICO. Beschrijvende eenarmige studie
Kovar, 2015	Interventie/ comparison komt niet overeen met de PICO. Interventie kan zijn implant removal because of infection (n=40) maar treatment was niet vergeleken met andersoortige behandeling (In situ, gips, fixateur)

Module 5 Wekedenmanagement

Uitgangsvraag

Hoe dienen weke delen behandeld te worden bij patiënten met een wekedelendefect en een fractuur gerelateerde infectie (FRI)?

Inleiding

Het is onduidelijk wat de beste methode van wekedenmanagement is bij FRIs waarbij rekening wordt gehouden met de stabiliteit van de bedekking, fractuurheling, behoud van osteosynthesemateriaal, kwaliteit van leven en functie.

Daarbij is er ook onduidelijkheid wat het effect is van het tijdelijk sluiten van een defect door middel van negatieve-druktherapie voordat definitieve wekedenbedekking wordt uitgevoerd.

Zoeken en selecteren

Om de uitgangsvraag te kunnen beantwoorden is er een systematische literatuuranalyse verricht naar de volgende zoekvragen:

Wat zijn de (on)gunstige effecten van negatieve-druktherapie ten opzichte van een conservatieve methode van wekedenmanagement bij patiënten met een FRI?

- P: patiënten met een FRI;
- I: negatieve-druktherapie als tijdelijke wondbedekkingen;
- C: conservatieve methode van wekedenmanagement, als (tijdelijke) wondbedekkingen;
- O: amputatie, consolidatie van het fractuur, kwaliteit van leven, functie, complicaties, verwijderen osteosynthesemateriaal, falen behandeling/cure, re-operaties.

Wat zijn de (on)gunstige effecten van weke delenmanagement met behulp van (vrije) spierlappen ten opzichte van (vrije) fasciocutane lappen bij patiënten met een FRI?

- P: patiënten met een FRI;
- I: spierlap;
- C: fasciocutane lap;
- O: amputatie, consolidatie van het fractuur, kwaliteit van leven, functie, complicaties, verwijderen osteosynthesemateriaal, falen behandeling/cure, re-operaties.

Wat zijn de (on)gunstige effecten van wekedenmanagement met behulp van vrije lappenten opzichte van lokale/locoregionale lappen bij patiënten met een FRI?

- P: patiënten met een FRI;
- I: vrije lap;
- C: lokaal/locoregionale lap;

O: amputatie, consolidatie van het fractuur, kwaliteit van leven, functie, complicaties, verwijderen osteosynthesemateriaal, falen behandeling/cure, re-operaties.

Relevante uitkomstmaten

De werkgroep definieerde de uitkomstmaten als volgt: kwaliteit van leven en functie, proportie amputaties, fractuurheling, behoud van osteosynthesemateriaal.

Zoeken en selecteren (Methode)

In de databases Medline (via OVID) en Embase (via Embase.com) is in november 2016 met relevante zoektermen gezocht naar systematische reviews (SR), gerandomiseerde klinische onderzoeken (RCT's) en ander vergelijkend onderzoek (bijvoorbeeld case control, cohortonderzoek) zonder beperking op publicatiedatum. De zoekverantwoording is weergegeven onder het tabblad Verantwoording. De literatuurzoekactie leverde 960 treffers op. Studies werden geselecteerd op grond van de volgende selectiecriteria: de full-tekst artikelen moesten beschikbaar zijn in het Engels; alleen primair (origineel) vergelijkend onderzoek of systematische reviews werden geselecteerd; en de artikelen moesten onderzoek beschrijven naar patiënten met een infectie gerelateerd aan osteosynthesemateriaal en waarbij er sprake was van wekedenmanagement overeenkomstig de hiervoor gespecificeerde zoekvragen. In de artikelen moest ten minste een van de gedefinieerde uitkomstmaten worden gerapporteerd.

Op basis van titel en abstract werden in eerste instantie 35 studies voorgeselecteerd. Een tweede selectie door een tweede beoordelaar op basis van titel en abstract resulteerde in 9 studies. Na raadpleging van de volledige tekst, werden vervolgens alle studies geëxcludeerd (zie exclusietabel onder het tabblad Verantwoording), en geen studies geselecteerd om verder uit te werken.

Er werden geen onderzoeken opgenomen in de literatuuranalyse en derhalve zijn er geen studiekarakteristieken en resultaten opgenomen in de evidence-tabellen en risk of bias-tabellen.

Samenvatting literatuur

Beschrijving studies

Niet van toepassing. Er werden geen studies geïncludeerd na de literatuursearch.

Resultaten

Niet van toepassing. Er werden geen studies geïncludeerd na de literatuursearch.

Bewijskracht van de literatuur

Niet van toepassing. Er werden geen studies geïncludeerd na de literatuursearch.

Conclusies

Niet van toepassing. Er werden geen studies geïncludeerd na de literatuursearch.

Overwegingen

Bij een FRI kan er een wekedelendefect zijn, primair door het trauma of secundair na chirurgisch debridement. Na het debridement is een volledige en vitale wekedelenbedekking van de fractuur en het (stabiele) osteosynthesemateriaal essentieel voor de totstandkoming van consolidatie.

Voor de bedekking kan er gekozen worden uit verschillende lokale, locoregionale en vrije lappen, afhankelijk van de locatie en grootte van het defect. Verder kan er gekozen worden uit fasciocutane en spierlappen, alle met hun eigen voor en nadelen. Tevens bestaat er de optie om een defect tijdelijk te sluiten met negatieve-druktherapie, om vervolgens een definitieve wekedelenbedekking uit te voeren.

Gezien het ontbreken van kwalitatief goede studies die specifiek naar fractuur gerelateerde infecties kijken, kan er geen voorkeur worden uitgesproken ten aanzien van een spier of fasciocutane bedekking. De enkele retrospectieve studies, met een mix van zowel acute trauma als fractuur gerelateerde infecties laten tevens geen verschil in complicaties zien tussen spier en fasciocutane lappen (Cho 2018, Paro annals plas surg 2016). Daarom zal er met name gekozen moeten worden op basis van de grootte en de locatie van het defect en de te verwachten donorsite morbiditeit. Deze keuze van bedekking dient gemaakt te worden in overleg tussen de behandelend traumachirurg, orthopeed, plastisch chirurg en de patiënt.

Ter overbrugging naar definitieve weke delenbedekking kan men overwegen om kortdurend negatieve-druktherapie toe te passen (zie module Chirurgische behandeling) (Izadpanah, 2017).

Aanbevelingen

Bedek een fractuur en blootliggend osteosynthesemateriaal met adequate weke delen.

Kies het type wekedelenbedekking op basis van de grootte van het defect, de locatie en donor-site morbiditeit in overleg tussen de behandelaar(s) en de patiënt.

Literatuur

- Leland HA, Rounds AD, Burt KE, et al. Soft tissue reconstruction and salvage of infected fixation hardware in lower extremity trauma. *Microsurgery*. 2017.
- Izadpanah K, Hansen S, Six-Merker J, et al. Factors influencing treatment success of negative pressure wound therapy in patients with postoperative infections after Osteosynthetic fracture fixation. *BMC Musculoskelet Disord*. 2017;18(1):247.

Bijlagen bij module 5

Zoekverantwoording

Database	Zoektermen	Totaal
Medline (OVID) Engels	1 exp Fracture Fixation, Internal/ or Orthopedic Procedures/ae or exp "Fractures, Bone"/su or exp internal fixators/ (bone nails/ or bone plates/ or bone screws/ or bone wires/ or suture anchors/ vallen hieronder) (101619) 2 ((internal adj3 fixat*) or nails or plates or screws or wire or anchor* or pin or pins or ("Fracture Fixat*" adj2 Internal) or osteosynthesis) or (fracture* and (surg* or operati*))) .ti,ab,kf. (256560) 3 1 or 2 (302354) 4 Surgical Wound Infection/ or "Cross Infection"/ or "Infection Control"/ (96862) 5 Osteomyelitis/ (19620) 6 (Osteomyelitis or infect* or (wound adj3 complication*) .ti,ab,kf. (1610892) 7 bacterial infections/ or exp gram-negative bacterial infections/ or exp gram-positive bacterial infections/ or Soft Tissue Infections/ (821433) 8 4 or 5 or 6 or 7 (2154100) 9 3 and 8 (30529) 10 Soft Tissue Infections/th (469) 11 ("soft tissue" adj3 management).ti,ab,kf. (1119) 12 vacuum/ (4928) 13 (((vacuum or "Negative pressure") adj3 therapy) or wound coverage).ti,ab,kf. (2816) 14 exp Surgical Flaps/ or flap* .ti,ab. (85705) 15 10 or 11 or 12 or 13 or 14 (93865) 16 9 and 15 (1533) 17 limit 16 to english language (1222) 18 (meta-analysis/ or meta-analysis as topic/ or (meta adj analy\$).tw. or ((systematic* or literature) adj2 review\$1).tw. or (systematic adj overview\$1).tw. or exp "Review Literature as Topic"/ or cochrane.ab. or cochrane.jw. or embase.ab. or medline.ab. or (psychlit or psychlit).ab. or (cinahl or cinhal).ab. or cancerlit.ab. or ((selection criteria or data extraction).ab. and "review/") not (Comment/ or Editorial/ or Letter/ or (animals/ not humans/)) (323846) 19 17 and 18 (28) 20 (exp clinical trial/ or randomized controlled trial/ or exp clinical trials as topic/ or randomized controlled trials as topic/ or Random Allocation/ or Double-Blind Method/ or Single-Blind Method/ or (clinical trial, phase i or clinical trial, phase ii or clinical trial, phase iii or clinical trial, phase iv or controlled clinical trial or randomized controlled trial or multicenter study or clinical trial).pt. or random*.ti,ab. or (clinic* adj trial*).tw. or ((singl* or doubl* or treb* or tripl*) adj (blind\$3 or mask\$3)).tw. or Placebos/ or placebo*.tw.) not (animals/ not humans/ (1755041) 21 17 and 20 (87) 22 Epidemiologic studies/ or case control studies/ or exp cohort studies/ or Controlled Before-After Studies/ or Case control.tw,kw. or (cohort adj (study or studies)).tw,kw. or Cohort analy\$.tw,kw. or (Follow up adj (study or studies)).tw,kw. or (observational adj (study or studies)).tw,kw. or Longitudinal.tw,kw. or Retrospective.tw,kw. or Prospective.tw,kw. or Cross sectional.tw,kw. or Cross-sectional studies/ or historically controlled study/ or interrupted time series analysis/ or comparative study.pt. (Onder exp cohort studies vallen ook longitudinale, prospectieve en retrospectieve studies) (4131854) 23 17 and 22 (592) 24 19 or 21 (104) 25 remove duplicates from 24 (92) 26 23 not 24 (529) 27 remove duplicates from 26 (484)	960
Embase (Elsevier)	'osteosynthesis'/exp OR 'bone screw'/exp OR 'bone nail'/exp OR 'internal fixator'/exp OR (internal NEAR/3 fixat*):ab,ti OR screw*:ab,ti OR nail*:ab,ti OR pin:ab,ti OR osteosynthes*:ab,ti OR wire*:ti,ab OR anchor*:ti,ab OR pins:ti,ab OR 'bone pin'/exp OR 'bone wire'/exp OR 'suture anchor'/exp OR (fracture*:ti,ab AND (surg*:ti,ab OR operati*:ti,ab)) OR 'fracture fixation'/exp AND ('surgical infection'/exp/mj OR 'cross infection'/exp/mj OR 'osteomyelitis'/exp/mj OR 'bacterial infection'/exp/mj OR 'gram negative infection'/exp OR 'gram positive infection'/exp OR 'soft tissue infection'/exp/mj OR osteomyelitis:ti,ab OR infect*:ti,ab OR (wound NEAR/3 complication*):ti,ab) AND ('soft tissue infection'/exp/dm_th OR ('soft tissue' NEAR/3 management):ti,ab OR 'vacuum'/exp OR 'vacuum assisted closure'/exp OR 'surgical flaps'/exp OR flap*:ti,ab OR flaps:ti,ab) NOT 'conference abstract':it AND (english)/lim AND (embase)/lim AND ('meta analysis'/de OR cochrane:ab OR embase:ab OR psychlit:ab OR cinahl:ab OR medline:ab OR (systematic NEAR/1 (review OR overview)):ab,ti OR (meta NEAR/1 analy*):ab,ti OR metaanalys*:ab,ti OR 'data extraction':ab OR cochrane:jt OR 'systematic	

review'/de) NOT ('animal experiment'/exp OR 'animal model'/exp OR 'nonhuman'/exp NOT 'human'/exp) OR ('clinical trial'/exp OR 'randomization'/exp OR 'single blind procedure'/exp OR 'double blind procedure'/exp OR 'crossover procedure'/exp OR 'placebo'/exp OR 'prospective study'/exp OR rct:ab,ti OR random*:ab,ti OR 'single blind':ab,ti OR 'randomised controlled trial':ab,ti OR 'randomized controlled trial'/exp OR placebo*:ab,ti) NOT 'conference abstract':it) (94) AND 'clinical study'/exp (580)	

Exclusietabel

Tabel Exclusie na het lezen van het volledige artikel

Auteur en jaartal	Redenen van exclusie
Tansarli ,2014	Studiepopulatie komt niet overeen met patiëntengroep. Outcome is infectie
Paro ,2016	Studiepopulatie komt niet overeen met patiëntengroep: het is onduidelijk of er sprake is van osteosynthese
Ovaska ,2014	Geen vergelijkend onderzoek
Kakagia ,2014	Studiepopulatie komt niet overeen met patiëntengroep en de controle-interventie niet met conservatief behandelen
Lowenberg ,1996	Interventie komt niet overeen: "Ilizarov transport in conjunction with muscle and myocutaneous flaps coverage." Interventie versus controle is 1-stage versus delayed procedure
Koval ,1992	Controle komt niet overeen; de 3 groepen die worden vergeleken, zijn: 1) muscle flap coverage; 2) primary closure with suction irrigation; and 3) open cancellous bone grafting
Scheid ,1991	Geen vergelijkend onderzoek
Asko-Seljavaara, 1985	Interventie/controle komt niet overeen met PICO

Module 6 Antimicrobiële therapie

Uitgangsvraag

Welke antimicrobiële therapie (keuze therapie, duur van behandeling) moet gebruikt worden bij fractuur gerelateerde infectie (FRI)s?

Inleiding

Momenteel zijn er geen evidencebased richtlijnen waarin beschreven wordt wat de beste empirische en gerichte antimicrobiële therapie is voor FRI, wanneer er geswitcht kan worden van intraveneuze naar orale therapie, of wat de optimale duur van antibiotische therapie is. Het gebrek aan richtlijnen leidt tot onduidelijkheid, overmatig antibioticagebruik (door onzekerheid over de optimale behandelduur) en wellicht ook tot langere intraveneuze behandeling dan strikt noodzakelijk. Dit alles leidt tot meer antibioticagebruik, langere opnameduur, toename kosten in de gezondheidszorg en ontwikkeling van antimicrobiële resistentie.

Het doel is om op basis van beschikbare literatuur een behandeladvies te geven waarin de keus van antibiotica, duur van antibiotische therapie en manier van toediening (oraal of intraveneus) wordt vastgesteld, wat moet leiden tot meer uniformiteit van werken, een betere evaluatie van de behandeling, minder voorschrijven van (onnodige) antibiotica, hogere genezingspercentages en een verbeterde kwaliteit van leven voor patiënten met geïnfecteerd osteosynthesemateriaal.

Zoeken en selecteren

Om de uitgangsvraag te kunnen beantwoorden is er een systematische literatuuranalyse verricht naar de volgende zoekvragen:

Wat zijn de (on)gunstige effecten van intraveneuze antibiotica ten opzichte van andere antimicrobiële therapieën of geen antibiotica bij patiënten met FRIs?

- P: patiënten met FRIs;
- I: IV-antibioticatherapie;
- C: andersoortige antimicrobiële therapie, geen antibiotica (afwachtend beleid);
- O: curatie infectie, genezing, tijd tot falen behandeling, kwaliteit van leven, mortaliteit, botconsolidatie, functionele uitkomsten, recidief infectie

Wat zijn de (on)gunstige effecten van orale antibiotica ten opzichte van andere antimicrobiële therapieën of geen antibiotica bij patiënten met fractuurgerelateerde infecties?

- P: patiënten met FRIs;
- I: orale therapie;
- C: andersoortige antimicrobiële therapie, geen antibiotica (afwachtend beleid);
- O: curatie infectie, genezing, tijd tot falen behandeling, kwaliteit van leven, mortaliteit, botconsolidatie, functionele uitkomsten, recidief infectie.

Wat zijn de (on)gunstige effecten van lokale antibiotica ten opzichte van andere antimicrobiële therapieën of geen antibiotica bij patiënten met FRIs?

- P: patiënten met FRIs;
- I: lokale therapie;
- C: andersoortige antimicrobiële therapie, geen antibiotica (afwachtend beleid);
- O: curatie infectie, genezing, tijd tot falen behandeling, kwaliteit van leven, mortaliteit, botconsolidatie, functionele uitkomsten, recidief infectie

Wat zijn de (on)gunstige effecten van chronische suppressieve therapie ten opzichte van andere antimicrobiële therapieën of geen antibiotica bij patiënten met FRIs?

- P: patiënten met FRIs;
- I: chronische suppressieve therapie;
- C: andersoortige antimicrobiële therapie, geen antibiotica (afwachtend beleid)
- O: curatie infectie, genezing, tijd tot falen behandeling, kwaliteit van leven, mortaliteit, botconsolidatie, functionele uitkomsten, recidief infectie

Relevante uitkomstmaten

De werkgroep definieerde niet a priori de genoemde uitkomstmaten, maar hanteerde de in de studies gebruikte definities.

Zoeken en selecteren (Methode)

In de database Medline (via OVID) is met relevante zoektermen gezocht naar systematische reviews, RCT's en vergelijkend observationeel onderzoek gezocht naar FRIs en de behandeling met antimicrobiële therapie. De zoekverantwoording is weergegeven onder het tabblad Verantwoording. De literatuurzoekactie leverde 1404 treffers op. Studies werden geselecteerd op grond van de volgende selectiecriteria: full-tekst artikelen beschikbaar in het Nederlands of Engels, primair (origineel) vergelijkend onderzoek, systematische reviews, beschrijving van antimicrobiële therapie overeenkomstig minimaal één van de bovengenoemde uitkomstmaten.

Op basis van titel en abstract werden in eerste instantie 7 studies voorgeselecteerd. Na raadpleging van de volledige tekst, werden vervolgens 5 studies geëxcludeerd (zie exclusietabel onder het tabblad Verantwoording) en 2 studies definitief geselecteerd.

Er zijn twee (quasi) randomized controlled trials (RCT's) opgenomen in de literatuuranalyse. De belangrijkste studiekarakteristieken en resultaten zijn opgenomen in de evidence-tabellen. De beoordeling van de individuele studieopzet (risk of bias) is opgenomen in de risk of bias-tabellen.

Samenvatting literatuur

1. Vergelijkingen tussen behandeling met verschillende soorten intraveneuze antibiotica

Beschrijving studies

Uit de literatuuranalyse kwamen geen studies naar voren die deze vergelijking beschreven.

2. Vergelijkingen tussen behandeling met verschillende soorten orale antibiotica

Beschrijving studies

Twee studies werden geïnccludeerd (1, 2). De studie van Zimmerli (1998) onderzocht het effect van behandeling met ciprofloxacine + rifampicine in vergelijking tot ciprofloxacine + placebo op curatie van infectie bij patiënten met een prothese of FRIs (1). De patiënten werden gerandomiseerd tussen enerzijds 2 weken betalactamantibiotica + rifampicine (2dd450mg) gevolgd door ciprofloxacine + rifampicine (interventiegroep) en anderzijds 2 weken betalactamantibiotica, gevolgd door ciprofloxacine + placebo (controlegroep). De totale behandelduur bedroeg 12 weken (heup infecties en FRI) of 6 maanden (knie infecties). In deze RCT zijn in totaal 33 patiënten geïnccludeerd, waarvan 15 patiënten met knie- of heupprothese en 18 patiënten met FRIs. Resultaten werden niet apart beschreven voor deze patiëntengroepen. Randomisatie werd vroegtijdig beëindigd door een externe studie-monitor vanwege het falen van behandeling bij patiënten in de placebogroep. Er werd een drop-out van 33% in de rifampicinegroep en 20% in de placebogroep gerapporteerd. In de intention-to-treat analyse werden geen significante verschillen gerapporteerd met een curatie van infectie in 89% van de patiënten in de rifampicine groep en 60% van de patiënten in de placebogroep (logrank-toets $P=0.10$). Volgens de per-protocol analyse werd curatie van infectie bij 100% van de patiënten in de rifampicinegroep ($n=12$) en 58% van de patiënten in de placebogroep ($n=12$) waargenomen (logrank-toets $p<0,02$). De therapie in de controle arm met ciprofloxacine monotherapie was niet optimaal, omdat ciprofloxacine niet als optimale behandeling voor stafylokokken-infecties beschouwd wordt. Tenslotte werden de resultaten niet apart geanalyseerd voor prothese infecties en FRI.

In de niet gerandomiseerde studie van Drancourt (1997) werd het effect van twee combinaties orale antimicrobiële therapie onderzocht, namelijk behandeling met rifampicine + fusidinezuur versus behandeling met rifampicine + ofloxacine bij patiënten met zowel FRI als prothese geassocieerde infectie (2). In deze quasi-RCT werden in totaal 52 patiënten geïnccludeerd. Van de 46 patiënten beschikbaar voor analyse, hadden 19 patiënten een prothese infectie en 17 patiënten een FRI. Patiënten werden 12 weken (heup) of 6 maanden (knie) behandeld met verwijdering van kunstmateriaal rond het einde van de behandeling. Resultaten werden niet apart beschreven voor deze patiëntengroepen. Beloop van infectie werd beschreven in 42 patiënten, waarvan curatie van infectie bij 55% van de patiënten in de rifampicine + fusidinezuur groep en bij 50% van de patiënten werd waargenomen. Dit verschil was niet significant. Verklaringen voor de hoge kans op falen waren de late timing van debridement bij los kunstmateriaal en de enkel orale antibiotische therapie. Daarnaast kent de studie forse methodologische beperkingen (underpowered, geen concealment of allocation, geen goede randomisatie, niet geblindeerd).

De overige uitkomstmaten werden niet in de literatuur gerapporteerd.

Bewijskracht van de literatuur

De bewijskracht voor curatie is met drie niveaus verlaagd gezien de beperkingen in de studieopzet (risk of bias; twee niveaus) en het geringe aantal patiënten (imprecisie; één niveau). Het niveau van de bewijskracht komt uit op GRADE 'zeer laag'.

3. Lokale toepassing van antibiotica

Beschrijving studies

Uit de literatuuranalyse kwamen geen studies naar voren die deze vergelijking beschreven.

4. Vergelijkende studies naar effect van chronische, suppressieve antibiotische therapie

Beschrijving studies

Uit de literatuuranalyse kwamen geen studies naar voren die deze vergelijking beschreven.

Conclusies

Ze er laag GRADE	Het is onzeker of er een verschil is in curatie van infectie na behandeling met betalactam antibiotica gevolgd door ciprofloxacine monotherapie in vergelijking met gecombineerde therapie (betalactam antibiotica + rifampicine gevolgd door ciprofloxacine + rifampicine) bij patiënten met FRIs. <i>Bronnen (Zimmerli, 1998 (1))</i>

Ze er laag GRADE	Het is onzeker of er een verschil is in curatie van infectie na orale behandeling met rifampicine + fusidinezuur in vergelijking tot orale behandeling met rifampicine + ofloxacin bij patiënten met FRIs. <i>Bronnen (Drancourt, 1997 (2))</i>

Overwegingen

Keuze van antibiotica

In de besproken studies werden zowel patiënten met prothese infecties als FRIFRIs geïncludeerd. Beide studies waren underpowered, hebben forse methodologische beperkingen. De hieronder staande behandeladviezen zijn daarom grotendeels gebaseerd op expert opinion.

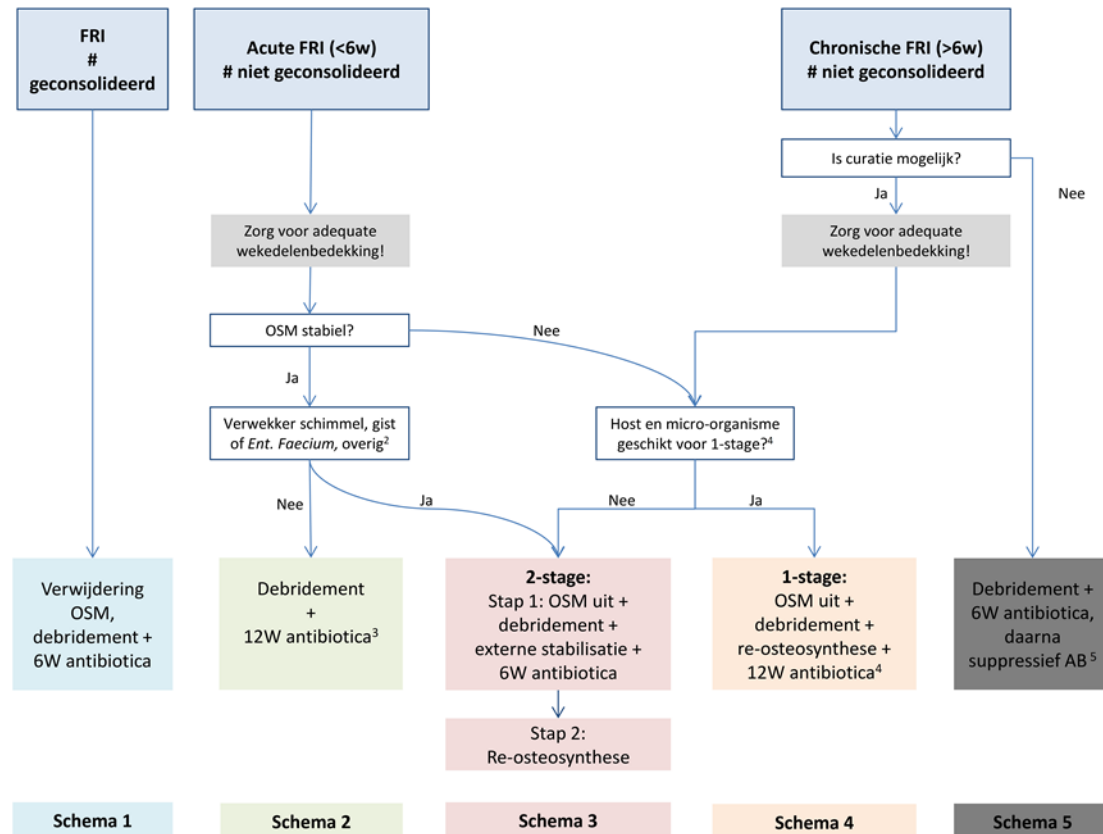
Antibiotische therapie

De keus voor de antibiotische therapie hangt af van een aantal factoren. Op basis van deze factoren kunnen we de behandeling van patiënten met een factuurgerelateerde infecties in vijf schema's verdelen (zie figuur 6.1). Dit schema is gebaseerd op expert opinion vanuit de werkgroep en heeft als doel een praktische hulp te zijn om tot een juiste behandeling te komen.

Richtinggevende vragen bij de keuze van behandeling zijn:

- Is de fractuur geconsolideerd?
- Is de infectie acuut of chronisch?
- Is het osteosynthesemateriaal stabiel of niet-stabiel?
- Is het doel van de behandeling eradicatie van de infectie of alleen onderdrukking van de infectie?
- Zijn er host factoren of micro-organismen betrokken die verwijdering van het osteosynthesemateriaal noodzakelijk maken?

Figuur 6.1 Algoritme behandeling FRIFRIs met osteosynthese

Legenda Figuur 6.1

FRIF=Fractuur-gerelateerde infectie. OSM=osteosynthesemateriaal. AB=antibiotica. #=fractuur.

¹ Adequate weke delenbedekking = vitale weke delen die spanningsvrij primair gesloten kunnen worden of door middel van transpositie van weke delen.

² Het betreft geen schimmels, gisten of enterokokken of andere verwekkers waarvoor langdurig toxische therapie gegeven moet worden.

³ Behandel stafylokokken met rifampicine-combinatietherapie als (1) de stafylokok rifampicine-gevoelig is en (2) als de verwachting is dat het OSM langdurig in situ zal blijven (Zie hiervoor antibiotica tabel 1B). Bij gramnegatieven bij voorkeur fluorochinolonen indien gevoelig.

⁴ Er is geen literatuur over 1-stage procedure bij FRI. Hostfactoren (zoals diabetes, reumatoïde artritis, neutropenie of steroidengebruik) en het type micro-organismen (langdurig intraveneuze of toxische therapie geïndiceerd zoals vancomycine) spelen een belangrijke rol in de afweging. Het verdient de voorkeur deze beslissing te nemen in overleg met een regionaal expertisecentrum. Voor keus antibiotica: zie tekst schema 4.

⁵ Duur suppressieve therapie tenminste 12mnd of tot kort na verwijdering osteosynthese.

⁶ Het verdient aanbeveling om reïmplantatie van osteosynthese indien mogelijk uit te stellen tot 2 weken na staken van de antibiotica, zodat eventueel falen van de voorafgaande behandeling in die periode duidelijk kan worden.

Schema 1

Bij een FRI waarbij de fractuur geconsolideerd is dient de osteosynthese verwijderd te worden en debridement en nettooyage plaats te vinden. De resterende FRI wordt 6 weken behandeld met antibiotica. De empirische therapie wordt hieronder toegelicht. Bij bekend zijn van de kweken wordt geschicht naar gerichte therapie. Er wordt behandeld met een zo smalspectrum mogelijk antibioticum wat geschikt is voor het behandelen van een osteomyelitis (Landersdorfer, 2009). Voor *S.aureus* wordt bij start van de behandeling intraveneuze continue infusie met een betalactam (flucloxacilline) geadviseerd. Bij de switch naar orale therapie kunnen zowel clindamycine, flucloxacilline als cotrimoxazol overwogen worden.

Er zijn geen goede studies gedaan naar het oraal uitbehandelen van FRI (Spellberg, 2012). Farmacologische studies bij mensen tonen een betere botpenetratie van cotrimoxazol en clindamycine ten opzichte van flucloxacilline. De vraag is of dit te extrapoleren is naar patiënten met een botinfectie (Landersdorfer, 2009; Navarro, 2009). Het betreft een niet-representatieve populatie en er is veel variabiliteit in uitkomsten. Het is ook mogelijk om oraal flucloxacilline voor te schrijven (Stichting Werkgroep AntibioticaBeleid Nederland (SWAB) Behandeladvies bij chronische osteomyelitis op basis van *S. aureus*). Een van de voordelen van clindamycine (driemaal daags) en cotrimoxazol (tweemaal daags) is de hogere therapietrouw door lagere doseringfrequentie. Cotrimoxazol heeft een breder werkingspectrum dan clindamycine en is geassocieerd met meer toxiciteit. Bij behandeling met oraal flucloxacilline dient altijd eerst een resorptietest verricht te worden omdat 10% van de patiënten het middel niet goed absorbeert waardoor te lage spiegels worden bereikt; in deze gevallen is flucloxacilline gecontra-indiceerd (Dijkmans, 2012). Als er geen resorptietest wordt gedaan dient er dus geen oraal flucloxacilline voorgeschreven te worden. Indien er gekozen wordt voor flucloxacilline per os is duidelijke uitleg naar patiënten essentieel, omdat flucloxacilline vijfmaal per dag gedoseerd dient te worden om voldoende effectief te zijn.

Voor oxacilline-resistente CNS is vancomycine de eerste keus, waarbij op basis van het antibiogram beslist wordt of switch naar een oraal antibioticum mogelijk is. Het advies bij overige verwekkers is te vinden in bijgevoegde tabel 6.2. Bij persisterende inflammatie en/of klachten tijdens antibiotische therapie dient de oorzaak daarvoor nagegaan en behandeld te worden. Falen van behandeling kan bijvoorbeeld veroorzaakt worden door de aanwezigheid van sequesters, een ander micro-organisme, een resistent micro-organisme of non-compliance van de patiënt.

Schema 2

Bij acute FRI en een nog niet geconsolideerde fractuur wordt er gestreefd naar curatie van de infectie met behoud van het osteosynthesemateriaal. Te allen tijde dient hierbij gezorgd te worden voor adequate weke delenbedekking. Als het osteosynthesemateriaal echter instabiel is of als er micro-organismen betrokken zijn waarbij de kans op falen hoog is (zoals gisten, schimmels, enterokokken) of waarbij alleen toxische therapie mogelijk is, dient het osteosynthesemateriaal verwijderd te worden (schema 3 of 4).

Bij debridement wordt het osteosynthesemateriaal zo goed als mogelijk gereinigd (zie module 4), en het weefsel genettoeyerd, waarna antibiotica wordt gestart. De keuze voor antibiotica is toegelicht onder schema 1, waarbij er bij stafylokokken een belangrijk verschil is in de keus van antibiotica bij schema 2: indien de verwachting is dat het

osteosynthesemateriaal niet verwijderd kan worden of langdurig (>3 maanden) in situ moet blijven, is het advies om bij rifampicine-gevoelige stafylokokken te behandelen met rifampicine in combinatie met een fluorochinolon. Dit beleid is gericht op het behandelen van resterende biofilm en voorkomen van nieuwe biofilm-formatie na debridement van het te behouden osteosynthese materiaal (zie ook hieronder 'De rol van rifampicine').

De duur van antibiotische behandeling bedraagt 12 weken. Langer dan 12 weken antibiotica is niet zinvol. Bij persisterende inflammatie en/of klachten is er dan falen van behandeling en dient de oorzaak daarvoor nagegaan en behandeld te worden. Falen van behandeling kan veroorzaakt worden door de aanwezigheid van sequesters, persisterend geïnfecteerd kunstmateriaal, een ander micro-organisme, een resistent-micro-organisme, noncompliance van de patiënt, et cetera.

Schema 3

Bij een niet geconsolideerde chronische FRI of een acute FRI die niet voor schema 2 in aanmerking komt, dient het osteosynthese materiaal verwijderd te worden. Hierbij kan voor zowel een '2-stage' als een '1-stage' vervanging gekozen worden. Een '2-stage' vervanging wordt geadviseerd bij patiënten bij wie de kans op falen van therapie hoog wordt geacht bij het in situ laten van de osteosynthese. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij patiënten met diabetes mellitus, gebruik van corticosteroiden, neutropenie, onvoldoende weke delenbedekking of micro-organismen met een hoge kans op falen (enterokokken, schimmels, gisten). Ook langdurige toxische therapie kan een reden zijn voor een 2-stage vervanging. Zo nodig wordt een fixateur externa aangebracht en gefixeerd buiten het geïnfecteerde gebied.

Na verwijdering van het osteosynthese materiaal volgt antibiotische behandeling van de infectie gedurende zes weken (de keuze van antibiotische therapie is vergelijkbaar met schema 1 en wordt samengevat in tabel 6.2). Hierna kan, als de kliniek goed is de antibiotica gestaakt worden en, indien er nog geen consolidatie is bereikt, re-osteosynthese plaatsvinden of uitbehandeld worden met een fixateur externa. Het verdient aanbeveling om reimplantatie van osteosynthese materiaal indien mogelijk uit te stellen tot 2 weken na staken van de antibiotica, zodat eventueel falen van de voorafgaande behandeling in die periode duidelijk kan worden. Bij reimplantatie wordt vervolgens de reguliere profylaxe na afname van kweken gegeven ter voorkoming van postoperatieve wondinfecties. Bij een FRI met een kritieke osteosynthese (bijvoorbeeld communiteive fracturen waarbij verwijdering van het materiaal niet mogelijk is) wordt schema 2 gevolgd. Er is geen literatuur beschikbaar om de vraag te beantwoorden of er tijdens re-osteosynthese kweken afgenomen dienen te worden en wat de consequenties van een eventuele positieve kweek zijn. De werkgroep adviseert om wel te kweken en opnieuw als FRI te behandelen als de patiënt op basis van die kweken aan de criteria voor FRI voldoet.

Schema 4

In een geselecteerde groep patiënten met een FRI bij wie nog geen consolidatie is bereikt kan besloten worden tot een zogenaamde 1-stage procedure. Hierbij wordt al het osteosynthesemateriaal verwijderd, vindt grondig debridement plaats (zie module 4) en vindt in dezelfde sessie re-osteosynthese plaats. Essentieel hierbij is dat er adequate weke delenbedekking is. Er is geen literatuur over 1-stage procedures bij FRI. Host factoren (zoals diabetes, reumatoïde artritis, neutropenie of corticosteroidengebruik) het type

micro-organisme en de toxiciteit van de therapie (langdurig intraveneuze of toxische therapie geïndiceerd) spelen een rol in de afweging. Het verdient de voorkeur de beslissing over one –of two-stage behandeling te nemen in overleg met een regionaal expertisecentrum. Het antibioticabeleid is in principe als bij schema 2. Bij rifampicine-gevoelige stafylokokken is er een theoretisch voordeel voor het gebruik van rifampicine-combinatietherapie bij een 1-stage procedure. Er is echter geen enkele klinische studie verricht naar 1-stage vervanging bij FRI en rifampicine is veel meer dan andere antibiotica geassocieerd met toxiciteit en interacties en leidt tot antibiotische selectiedruk door de combinatie met fluorochinolonen. De werkgroep adviseert daarom om de beslissing tot het al dan niet gebruik van rifampicine (zie hiervoor tabel 6.2) altijd in multidisciplinair overleg te nemen en/of in overleg met een regionaal expertisecentrum.

Schema 5

Bij patiënten met een chronische FRI zonder consolidatie waarbij er geen curatieve opties meer zijn en patiënt niet geopereerd wil of kan worden is het advies om zo mogelijk een debridement te doen met als doel het reduceren van de bacteriële load, gevolgd door zes weken antibiotica. Hierna kan overgegaan worden op laag gedoseerde chronische suppressieve therapie (zie hieronder: ‘Suppressieve antibiotische therapie’). Over de duur van suppressieve therapie bij FRI is geen literatuur beschikbaar. De werkgroep adviseert om tenminste 12 maanden te behandelen met suppressieve therapie. Daarna kan in MDO en in overleg met patiënt het vervolgbeleid besloten worden.

Aandachtspunten bij de antibiotische behandeling

- *Empirische antibiotische therapie na debridement*
De meeste infecties worden veroorzaakt worden door *S. aureus* (Trampuz, 2006), waarvoor intraveneus flucloxacilline geschikt is als therapie. Op grond van Pk/Pd overwegingen heeft het de voorkeur om flucloxacilline per continu infuus voor te schrijven althoewel hier geen evidence voor is in de literatuur. Coagulase-negatieve stafylokokken komen ook vaak voor bij FRI; in de empirische therapie hoeft hier bij schema 1,3 en 5 geen rekening mee gehouden te worden, aangezien de kans op systemische complicaties gering is en er geen kunstmateriaal meer in situ is. Een uitzondering betreft de schema’s 2 en 4 waarin het osteosynthesemateriaal mechanisch gereinigd is of waarin nieuwe implantaten geplaatst zijn. In deze gevallen is het essentieel om direct postoperatief met breed spectrum antibiotische therapie te starten om de resterende biofilm te behandelen en nieuwe biofilmvorming te voorkomen. Welke breed spectrum antibiotica precies gestart wordt hangt af van de lokale epidemiologie en resistentie cijfers; dit dient per ziekenhuis(regio) afgesproken te worden. Bij FRI van de enkel/voet heeft het de voorkeur empirisch een aminoglycoside aan de flucloxacilline toe te voegen vanwege het een recent gerapporteerd hoog percentage van Gram-negatieve verwekkers bij enkel- en voetinfecties (Backes, 2018). Ook bij zieke patiënten of bij andere patiënten bij wie op grond van de lokale epidemiologie een hoge kans bestaat op Gram-negatieve verwekkers, is het advies om een aminoglycoside toe te voegen aan de empirische therapie. De aminoglycosiden kunnen binnen 48 uur gestaakt worden als de kweken negatief blijven voor Gram-negatieve micro-organismen. De empirische therapie dient bij bekend worden van de gevoeligheid zo snel mogelijk gewisseld te worden naar gerichte antibiotische therapie.
- *Intraveneuze versus orale antibiotica*

De IDSA-guideline prothese infecties adviseert bij acute infecties om 2 tot 6 weken intraveneus te behandelen, gevolgd door effectieve orale therapie met goede biologische beschikbaarheid (Osmon, 2013). Bij chronische infecties met verwijdering van de prothese is het advies om minimaal 4 tot 6 weken te behandelen met intraveneuze antibiotica of met orale antibiotica met zeer goede biologische beschikbaarheid. In de RCT van Zimmerli (1998) werden patiënten met een FRI of prothese infectie twee weken intraveneus behandeld, waarna geswitcht werd naar orale therapie (Zimmerli, 1998). Het internationale consensus document over behandeling van prothese infecties (Parvizi, 2013) adviseert om met intraveneuze therapie te starten maar geeft niet aan wanneer geswitcht moet worden naar orale therapie (Parvizi, 2013). In een cohortstudie waarin patiënten met een geïnfecteerde gewrichtsprothese een 1- of 2-stage vervanging kregen en bij wie na 10 tot 14 dagen geswitcht werd naar orale therapie op geleide van kliniek en CRP was het curatiepercentage 100% (Darley, 2011). In een andere serie waarin bij 61 patiënten met een osteomyelitis na 2 weken geswitcht werd naar orale antibiotica was de cure rate 97% (Babouee Flury, 2014).

In 2017 zijn de data van de OVIVA-trial gepresenteerd (Scarborough, 2017), waarin 1054 patiënten met osteomyelitis (inclusief geïnfecteerde gewrichtsprothesen en FRI) tijdens de eerste 7 dagen intraveneuze antibiotica gerandomiseerd werden tussen 6 weken orale vervolgetherapie of 6 weken intraveneuze vervolgetherapie (Li, 2015). Het was aan het oordeel van de dokter of er daarna nog langer doorbehandeld diende te worden (bij 74% van de patiënten werd er langer doorbehandeld). Behandelfalen (therapiefalen binnen 1 jaar na randomisatie) in de orale groep was 13%, in de IV-groep 14%. Resultaten bleven hetzelfde in de modified intention-to-treat analyse en de per protocol analyse.

Bij het schrijven van dit protocol is de POvIV studie gaande, waarbij in een prospectieve, multicenter, gerandomiseerde studie in de VS-patiënten met postoperatieve wondinfecties na fracturen waarvoor interne fixatie of artrodese is verricht, gerandomiseerd worden tussen orale en intraveneuze antibiotica. Dit wordt de eerste studie waarin de veiligheid en effectiviteit van orale antibiotica bij FRIFRIs wordt onderzocht. De eerste resultaten worden nog verwacht (Obremsky, 2017).

Op basis van de nog niet gepubliceerde resultaten van de OVIVA-studie lijkt het mogelijk om eerder dan de nu gebruikelijke 2 weken te switchen naar orale therapie. In afwachting van de officiële publicaties van de genoemde studies is het raadzaam om dergelijke beslissingen altijd in MDO te nemen.

- *De rol van rifampicine*

In de meeste cohortstudies over prothese infecties waarbij het doel is de prothese te behouden, wordt bij *S. aureus* of coagulase-negatieve stafylokokken (CNS) gekozen voor rifampicine in combinatie met een fluorochinolon. Dit beleid is gebaseerd op de reeds genoemde RCT van Zimmerli (1998) waarin de patiëntenpopulatie uit zowel geïnfecteerde gewrichtsprothesen als FRIFRIs bestond (Zimmerli, 1998). De toegevoegde waarde van rifampicine bij stafylokokken prothese infecties is na deze trial beschreven in meerdere retrospectieve cohortstudies. De achterliggende gedachte van het gebruik van rifampicine is dat

na debridement en mechanische reiniging van de prothese voorkomen moet worden dat er een nieuwe biofilm groeit op de prothese door de nog aanwezige bacteriën zo snel mogelijk te eradiceren. Rifampicine penetreert goed in een biofilm en is effectief tegen stafylokokken. Vanwege snelle resistentie-ontwikkeling bij monotherapie (<72uur) (Kadurugamuwa, 2004) dient rifampicine altijd gecombineerd te worden met een tweede antibioticum, meestal een fluorochinolon. De meeste klinische gegevens zijn bekend over de combinatie rifampicine/ciprofloxacin en rifampicine/levofloxacin bij prothese infecties. Bij moxifloxacin en ook cotrimoxazol zijn significante interacties beschreven wat deze combinaties mogelijk minder geschikt maakt of een verhoging van de fluorochinolon noodzakelijk maakt (Nijland CID 2007, Weiner AAC 2007; Ribera, 2001). Van de fluoroquinolonen lijkt levofloxacin op grond van Pk/Pd overwegingen het meest geschikt omdat deze niet via cytochroom P450 gemetaboliseerd wordt en dus geen interactie met rifampicine heeft. De combinatie rifampicine en clindamycine leidt via CYP3A4 interactie tot verlaagde spiegels van clindamycine; dit heeft in klinische studies overigens niet geleid tot slechtere uitkomsten (Perlroth, 2008; Bernard, 2015; Leijtens, 2017).

De waarde van rifampicine bij FRI is nog onvoldoende onderzocht. Anders dan bij een gewrichtsprothese kan geen goed debridement worden uitgevoerd van osteosynthesemateriaal (schroeven, platen, intramedullaire pennen kunnen niet gedebrideerd worden). Het advies van de werkgroep is dan ook om de indicatie van rifampicine te beperken tot schema 2 en alleen als aan de volgende criteria voldaan wordt: (a) de stafylokok is rifampicine-gevoelig en (b) de verwachting is dat het OSM langdurig (>3 maanden) in situ zal blijven. Er is dus geen indicatie voor rifampicine in schema 1 en 3 (waar het kunstmateriaal verwijderd wordt) en schema 5 (niet meer streven naar curatie maar naar onderdrukking van de infectie of tot aan verwijdering osteosynthese). Bij schema 4 adviseert de werkgroep om het al dan niet gebruik van rifampicine altijd in MDO te bespreken en/of in overleg met een regionaal expertisecentrum, zie ook de uitleg bij schema 4 hiervoor. De rifampicine dient zo snel mogelijk postoperatief gestart te worden met als doel het voorkomen van nieuwe biofilmvorming door achtergebleven bacteriën na het chirurgisch debridement. Wel dient de wond dicht en de gevoeligheid van de stafylokok bekend te zijn.

- *Antibiotische behandeling van FRI veroorzaakt door gramnegatieven*
Bij Gram-negatieve FRI is de keus afhankelijk van de specifieke verwekker en het antibiogram. Over het algemeen zal bij betalactam-gevoelige gramnegatieven gestart worden met intraveneus betalactam, waarbij na bekend worden van de gevoeligheid geswitcht kan worden naar een oraal alternatief. Hierbij hebben ciprofloxacin en cotrimoxazol de voorkeur, omdat deze het bot goed penetreren. Bij schema 2 en 4 hebben fluoroquinolonen (indien gevoelig) de voorkeur boven cotrimoxazol.
- *De duur van antibiotische therapie*
Er zijn geen artikelen gevonden waarin de duur van antibiotica vergeleken wordt bij patiënten met een FRIFRI. De adviezen zijn daarom expert-based en deels afgeleid van de evidence die bestaat voor geïnfecteerde gewrichtsprothesen. De IDSA-guideline (CID 2013) adviseert om bij acute stafylokokken protheseinfectie 2 tot 6 weken intraveneus te behandelen, waarna therapie oraal gecontinueerd wordt,

vaak gedurende 3 tot 6 maanden (bij geïnfecteerde heupprothesen) of 6 maanden (bij geïnfecteerde knieprothesen). De duur van behandeling is gebaseerd op de reeds besproken trial van Zimmerli (1998). Cohortstudies na die tijd laten een curatiepercentage zien van 60 tot 90% met dit beleid bij acute prothese infecties (Berdal, 2005; Barberan, 2006; Soriano, 2006; Aboltins, 2007, Byren, 2009; Cobo, 2011; Vilchez, 2011; Lora-Tamayo, 2013; Peel, 2013; Ascione, 2015, Holmberg, 2015). Deze behandelduur was tot voor kort echter nooit vergeleken met een kortere behandelduur. Er zijn één RCT en vier observationele studies gepubliceerd waarin met een kortere behandelduur even goede cure rates werden gehaald als bij langere behandelduur:

- In een cohortstudie werden 132 patiënten 12 weken (bij geïnfecteerde knieprothese) of 8 weken (voor geïnfecteerde heupprothesen) behandeld, waarbij de kans op curatie gelijk was aan een historische controlegroep (Puhto, 2011).
- In een andere grote multicenter Studie over MSSA en MRSA-prothese infecties die behandeld werden met DAIR bleek de kans op falen even groot in de groep die minder dan 8 weken behandeld waren vergeleken met de groep die 8 tot 12 weken of >12 weken behandeld waren met antibiotica (Lora-Tamayo, 2013).
- In een andere cohortstudie was er geen verschil in curatie tussen patiënten met een geïnfecteerde prothese die 6 weken versus 12 weken met antibiotica werden behandeld na DAIR of 2-stage exchange (Bernard, 2010).
- In een retrospectief cohortonderzoek uit Parijs werden 50 patiënten met een (meestal chronische) PJI behandeld met een one-stage procedure gevolgd door 6 weken antibiotica en een follow-up van tenminste 1 jaar. Het behandelingsucces was 90% (Chieffo, 2017).
- Recent is een RCT verschenen (Lora-Tamayo, 2016) waarin patiënten met een acute hematogene of postoperatieve rothese infectie gerandomiseerd werd tussen 8 weken rifampicine + fluoroquinolon of 12 (heup) tot 24 (knie) weken rifampicine + fluoroquinolon. In de per protocolanalyse bleek de korte behandelduur niet inferieur aan de lange behandelduur (Lora-Tamayo, 2016). Het betreft hier wel (op de RCT na) cohortstudies met hun beperkingen waarbij de groepen door selectiebias niet goed te vergelijken zijn.

Overwegende dat dezelfde chirurgische principes gebruikt worden bij debridement van een FRI valt op grond van bovenstaande literatuur een kortere behandelduur dan de nu vaak geadviseerde behandelduur van 12 weken te overwegen. De werkgroep is echter van mening dat de bewijskracht van de literatuur nog beperkt is en adviseert – in afwachting van betere studies - derhalve om in principe 12 weken met antibiotica te behandelen. Langer dan 12 weken antibiotica is echter niet zinvol (behalve bij schema 5, waarbij geen curatie wordt nagestreefd en vervolgd wordt met chronisch suppressieve therapie). Na 12 weken behandeling zijn er de volgende uitkomsten: (a) de osteomyelitis is gecureerd en antibiotica kan gestopt worden of (b) de fracture related infection persisteert en chirurgische revisie is noodzakelijk.

- *Suppressieve antibiotische therapie*
Er zijn geen cohorten of vergelijkende studies waarin het effect van chronische suppressieve therapie beschreven wordt bij patiënten met een FRI. Er is wel

literatuur over chronisch suppressieve therapie bij geïnfecteerde gewrichtsprothesen (Segreti, 1998; Keller, 2016; Pradier, 2017; Prendki, 2017; Wouthuyzen-Bakker, 2017). De literatuur hiervan wordt in deze richtlijn niet gereviewd. De hieronder gegeven adviezen zijn vooral expert-based.

Er worden voor 'suppressieve therapie' verschillende definities in de literatuur gebruikt. In deze richtlijn definiëren wij suppressieve therapie als het chronisch gebruik van laag gedoseerde antibiotica bij een persisterende FRI, waarbij het doel niet meer is om te genezen maar om opvlamming van de infectie vanuit de biofilm op het osteosynthese materiaal te voorkomen. Dit kan daarom met lagere antibiotische doseringen dan de normale doseringen die gelden voor osteomyelitis behandeling. Van belang is te beseffen dat er met suppressieve therapie dus geen weefselinfectie of osteomyelitis meer wordt behandeld. Er wordt daarom pas gestart met (lager gedoseerde) suppressieve therapie nadat eerst de FRI gedurende 6 weken behandeld is met therapeutische doseringen antibiotica. Meerdere antibiotica kunnen gegeven worden als suppressieve therapie, overleg hierbij altijd met uw internist-infectioloog/arts-microbioloog). De suppressieve therapie kan gestaakt worden indien het osteosynthesemateriaal alsnog verwijderd wordt. Het is niet bekend of bij een chronische FRI zonder verwijdering van het OSM na lange tijd kan worden gestopt met chronisch suppressieve therapie. Dit dient in MDO besloten te worden.

- *Antibiotica bij open wonden na debridement*
Het gebruik van antibiotica bij patiënten met een FRI bij wie wondsluiting na het debridement niet mogelijk is, is erg riskant. Door selectiedruk is de kans op kolonisatie van de wond met resistente micro-organismen groot alsmede het ontstaan van secundaire infecties met andere verwekkers. Er dient daarom te allen tijde gezorgd worden voor adequate weke delenbedekking en sluiten van de wond.

Aanbevelingen

Onderstaande antibiotica adviezen kunnen per ziekenhuis verschillen (bijvoorbeeld andere dosering of een ander maar bijna identiek betalactam antibioticum). Raadpleeg hiervoor zo nodig uw microbioloog/internist-infectioloog.

Start bij FRI met antibiotica nadat er een grondig debridement/osteosynthesemateriaal verwijdering heeft plaatsgevonden en na afname van adequate kweken, of eerder indien patiënt septisch is.

Start bij (verdenking op) FRI postoperatief empirisch met breed spectrum antibiotische therapie

Voeg bij ernstig zieke patiënten of bij patiënten bij wie op grond van de lokale epidemiologie een hoge kans bestaat op gramnegatieve verwekkers een aminoglycoside toe aan de empirische behandeling.

Ga over op gerichte antibiotische therapie als de kweekuitslag bekend is (zie tabel 6.2).

Continueer de intraveneuze behandeling met antibiotica twee weken, waarna geswitcht kan worden naar orale antibiotica.

Tabel 6.2 Antibiotische behandeling FRI

Leeswijzer: Antibiotica voorschrijvingen kunnen per ziekenhuis verschillen (bijvoorbeeld andere dosering of een andere keus antibioticum). Raadpleeg hiervoor zo nodig uw internist-infectioloog/arts-microbioloog.

Start de volgende gerichte therapie zodra de verwekker bekend is en altijd in overleg met de infectioloog/arts-microbioloog:			
Tabel 6.2A: ANTIBIOTISCHE BEHANDELING FRI (zie figuur 6.1)			
Verwekker	Initiële therapie	Orale vervolgbehandeling	Totale duur gerichte therapie
<i>S. aureus</i> (en CNS, indien flucloxacilline gevoelig)	Flucloxacilline minimaal 6 gram/24 uur i.v. ^c	Clindamycine 3dd 600 mg of Cotrimoxazol 2dd960 mg of Flucloxacilline 5dd 1000 mg ^e (alléén na resorptietest ^f)	Na 2 weken ^b kan overgegaan worden op een oraal alternatief op basis van kliniek en antibiogram
Coagulase-negatieve stafylokokken MRSA	Vancomycine 15 mg/kg 2 dd ^a , aanpassen dosis op grond van dalspiegel	Afhankelijk van antibiogram	
Streptokokken <i>P. acnes</i>	Penicilline G minimaal 6 milj. E./24 uur [#]	Clindamycine 3dd600 mg of Amoxicilline 3dd1000 mg of Feneticilline 5dd1000 mg	Totale behandelduur is 12 weken
<i>E. coli</i>	Cefuroxim 3dd1500mg ^c of ceftriaxon 1dd2 gram	Cotrimoxazol 2dd960mg of Ciprofloxacin 2dd500mg	
<i>P. aeruginosa</i>	Ceftazidim 6 gram / 24 uur ^{c,d}	Ciprofloxacin 2dd750 mg	
<i>Enterococcus faecalis</i>	Amoxicilline minimaal 6 gram/24 uur ^c	Amoxicilline 3dd1000 mg ^e	
<i>Enterococcus faecium</i>	Vancomycine 15 mg/kg 2 dd ^a , aanpassen dosis op grond van dalspiegel	Afhankelijk van antibiogram	
Tabel 6.2B: BIOFILM BEHANDELING BIJ SCHEMA 2 (zie voorwaarden in Legenda van figuur 6.1)			
Verwekker	Initiële therapie	Orale vervolgbehandeling	Totale duur gerichte therapie
<i>S. aureus</i> (en CNS, indien flucloxacilline gevoelig)	Flucloxacilline 6 gram/24 uur i.v. ^c + Rifampicine 2dd450 mg p.o.	Rifampicine 2dd450mg + fluoroquinolon ^e	Rifampicine wordt zo snel mogelijk gestart als wond dicht is en gevoeligheid stafylokok bekend is
CNS MRSA	Vancomycine 15 mg/kg 2 dd ^a , aanpassen dosis op grond van spiegels + Rifampicine 2 dd 450 mg p.o.	Rifampicine 2dd450 mg + fluoroquinolon ^e	Na 2 weken ^b switch naar oraal alternatief op basis van kliniek en antibiogram
<i>E. coli</i>	Cefuroxim 4.5 gram per 24 uur ^c	Ciprofloxacin 2dd500 mg alternatief: cotrimoxazol 2dd960mg	Totale behandelduur is 12 weken
^a Overweeg bij Vancomycine continue dosering, mede ook gezien het gemak van monitoring voor de toxiciteit ^b Er is nog niet gepubliceerde evidence dat er ook na 1 week intraveneuze therapie al geswitcht kan worden naar orale therapie; per centrum kan besloten worden dit al lokaal te implementeren ^c Bij voorkeur worden deze middelen per continue infuus toegediend (op grond van een theoretisch gunstiger Pk/Pd profiel waarbij 100% van de tijd een effectieve antibioticumconcentratie wordt bereikt; daarnaast maakt continue infusie monitoring door middel van spiegels makkelijker) ^d Deze dosering kan eventueel naar beneden bijgesteld worden in overleg met het Antibiotica-team van het ziekenhuis op grond van de MIC van het micro-organisme en de gemeten ceftazidim serumspiegel ^e Flucloxacilline is gecontra-indiceerd indien er géén resorptietest is verricht voorafgaand aan de start van flucloxacilline			

^f Resorptietest flucloxacilline:

t=0 min.: dalspiegel afnemen, hierna inname testdosis van 1 gram flucloxacilline met water.

t=45 min.: ¾ uurs waarde afnemen. *t=90 min.*: 1 ½ uurs waarde afnemen, hierna einde test. De patiënt moet 'nuchter' zijn voor de test: dit betekent dat deze vanaf 2 uur voor de test tot 1 uur na de inname van de testdosis geen voedsel of dranken mag gebruiken. Water is wel toegestaan. Overige medicamenten mogen worden ingenomen, dit moet dan wel op de aanvraag genoteerd worden. Exacte tijdstippen van inname en bloedafname op formulier noteren (dus niet de gewenste tijden). Indien patiënt een flucloxacilline perfusor heeft, mag deze tijdens de test gewoon gecontinueerd worden. **Streefconcentratie**: het verschil tussen de dalspiegel (*t=0 min*) en de spiegel op 45 en/of 90 min. moet ten minste 10 mg/L bedragen.

®De meest gebruikte combinaties in de literatuur zijn rifampicine en ciprofloxacine of rifampicine en levofloxacine. Zie ook de overwegingen bij 'de rol van rifampicine'

Literatuur

- Aboltins CA, et al. Treatment of staphylococcal prosthetic joint infections with debridement, prosthesis retention and oral rifampicin and fusidic acid. *Clin. Microbiol. Infect.* 2007;13(6):586-591.
- Ascione T, et al. Factors related to outcome of early and delayed prosthetic joint infections. *J. Infect.* 2015;70(1):30-36.
- Babouee Flury B, et al. Is switching to an oral antibiotic regimen safe after 2 weeks of intravenous treatment for primary bacterial vertebral osteomyelitis? *BMC Infect Dis.* 2014;14:p. 226.
- Backes M, et al. Determination of Pathogens in Postoperative Wound Infection After Surgically Reduced Calcaneal Fractures and Implications for Prophylaxis and Treatment. *The Journal of Foot and Ankle Surgery.* 2018;57(1):100-103.
- Barberan J, et al. Conservative treatment of staphylococcal prosthetic joint infections in elderly patients. *Am. J. Med.* 2006;119(11): 993-10.
- Berdal JE, et al. Use of rifampicin and ciprofloxacin combination therapy after surgical debridement in the treatment of early manifestation prosthetic joint infections. *Clin. Microbiol. Infect.* 2005;11(10):843-845.
- Bernard L, et al. Six weeks of antibiotic treatment is sufficient following surgery for septic arthroplasty. *J Infect.* 2010;61(2):125-32.
- Byren I, et al. One hundred and twelve infected arthroplasties treated with 'DAIR' (debridement, antibiotics and implant retention): antibiotic duration and outcome. *J. Antimicrob. Chemother.* 2009;63(6):1264-1271.
- Chieffo G, et al. Successful treatment of six weeks of antibiotics in hip and knee periprosthetic joint infection after one-stage replacement arthroplasty: a French cohort study. *Bone & Joint Journal Orthopaedic Proceedings Supplement.* 2017;99-B(SUPP 22):88-88.
- Cobo J, et al. Early prosthetic joint infection: outcomes with debridement and implant retention followed by antibiotic therapy. *Clin. Microbiol. Infect.* 2011;17(11):1632-1637.
- Darley ES, et al. Role of early intravenous to oral antibiotic switch therapy in the management of prosthetic hip infection treated with one- or two-stage replacement. *J Antimicrob Chemother.* 2011;66(10):2405-8.
- Dijkmans AC, et al. A simplified oral flucloxacillin absorption test for patients requiring long-term treatment. *Ther Drug Monit.* 2012;34(3):356-8.
- Drancourt M, et al. Oral treatment of Staphylococcus spp. infected orthopaedic implants with fusidic acid or ofloxacin in combination with rifampicin. *J Antimicrob Chemother.* 1997;39(2):235-40.
- Holmberg A, et al. 75% success rate after open debridement, exchange of tibial insert, and antibiotics in knee prosthetic joint infections. *Acta Orthop.* 2015:1-6.
- Kadurugamuwa JL, et al. Noninvasive optical imaging method to evaluate postantibiotic effects on biofilm infection in vivo. *Antimicrob. Agents Chemother.* 2004;48(6):2283-2287.
- Keller SC, et al. Role of Suppressive Oral Antibiotics in Orthopedic Hardware Infections for Those Not Undergoing Two-Stage Replacement Surgery. *Open Forum Infectious Diseases.* 2016;3(4):ofw176-ofw176.
- Landersdorfer CB, et al. Penetration of Antibacterials into Bone. *Clinical Pharmacokinetics.* 2009;48(2):89-124.
- Li HK, et al. Oral versus intravenous antibiotic treatment for bone and joint infections (OVIVA): study protocol for a randomised controlled trial. *Trials.* 2015;16:p. 583.
- Lora-Tamayo J, et al. A large multicenter study of methicillin-susceptible and methicillin-resistant Staphylococcus aureus prosthetic joint infections managed with implant retention. *Clin. Infect. Dis.* 2013;56(2):182-194.
- Lora-Tamayo J, et al. Short- versus long-duration levofloxacin plus rifampicin for acute staphylococcal prosthetic joint infection managed with implant retention: a randomised clinical trial. *Int J Antimicrob Agents.* 2016;48(3):310-6.
- Navarro AS. Relevance of Antibacterial Distribution. *Clinical Pharmacokinetics.* 2009;48(2):129-130.
- Obremskey WT, et al. A Prospective Randomized Trial to Assess Oral Versus Intravenous Antibiotics for the Treatment of Postoperative Wound Infection After Extremity Fractures (POVIV Study). *J Orthop Trauma.* 2017;31 Suppl 1:S32-s38.

- Osmon DR, et al. Diagnosis and management of prosthetic joint infection: clinical practice guidelines by the Infectious Diseases Society of America. *Clin. Infect. Dis.* 2013;56(1):e1-e25.
- Parvizi J, Gehrke T, Chen AF. Proceedings of the International Consensus on Periprosthetic Joint Infection. *Bone Joint J.* 2013;95-B(11):1450-1452.
- Peel TN, et al. Outcome of debridement and retention in prosthetic joint infections by methicillin-resistant staphylococci, with special reference to rifampin and fusidic acid combination therapy. *Antimicrob. Agents Chemother.* 2013;57(1):350-355.
- Pradier M, et al. Suppressive antibiotic therapy with oral tetracyclines for prosthetic joint infections: a retrospective study of 78 patients. *Infection.* 2017.
- Prendki V, et al. Prolonged suppressive antibiotic therapy for prosthetic joint infection in the elderly: a national multicentre cohort study. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis.* 2017;36(9):1577-1585.
- Puhto AP, Puhto T, Syrjala H. Short-course antibiotics for prosthetic joint infections treated with prosthesis retention. *Clin Microbiol Infect.* 2012;18(11):1143-8.
- Scarborough M, Li HK, Rombach I, et al. Oral versus intravenous antibiotics for the treatment of bone and joint infection (OVIVA): A multicentre randomised controlled trial *Orthopaedic Proceedings.* 2017;99-B:SUPP_22, 42-42.
- Segreti J, Nelson JA, Trenholme GM, Prolonged suppressive antibiotic therapy for infected orthopedic prostheses. *Clin Infect Dis.* 1998;27(4): 711-3.
- Soriano A, et al. Treatment of acute post-surgical infection of joint arthroplasty. *Clin. Microbiol. Infect.* 2006;12(9):930-933.
- Spellberg B, Lipsky BA. Systemic Antibiotic Therapy for Chronic Osteomyelitis in Adults. *Clinical Infectious Diseases: An Official Publication of the Infectious Diseases Society of America.* 2012;54(3):393-407.
- Stichting Werkgroep AntibioticaBeleid Nederland (SWAB) Behandeldadvies bij chronische osteomyelitis op basis van S aureus. <https://swabid.nl/node/6571>.
- Trampuz A, Zimmerli W. Diagnosis and treatment of infections associated with fracture-fixation devices. *Injury.* 2006;37.Suppl 2:S59-66.
- Vilchez F, et al. Outcome and predictors of treatment failure in early post-surgical prosthetic joint infections due to Staphylococcus aureus treated with debridement. *Clin. Microbiol. Infect.* 2011;17(3):439-444.
- Wouthuyzen-Bakker M, et al. Efficacy of Antibiotic Suppressive Therapy in Patients with a Prosthetic Joint Infection. *J Bone Jt Infect.* 2017;2(2):77-83.
- Zimmerli W, et al. Role of rifampin for treatment of orthopedic implant-related staphylococcal infections: a randomized controlled trial. *Foreign-Body Infection (FBI) Study Group. JAMA.* 1998;279(19):1537-1541.

Bijlagen bij module 6

Evidence-tabellen

Study reference	Study characteristics	Patient characteristics ²	Intervention (I)	Comparison / control (C) ³	Follow-up	Outcome measures and effect size ⁴	Comments
Drancourt, 1997	Type of study: Quasi-RCT Setting: Hospital Country: France Source of funding: not reported	<u>Inclusion criteria:</u> Clinical and radiological evidence of an orthopaedic implant infection* <u>Exclusion criteria:</u> no contraindication of the intervention or control treatment. <u>N total at baseline:</u> Intervention: 28 Control: 24 <u>Important prognostic factors²:</u> <i>For example</i> <i>age ± SD:</i> <i>I: 53.2 ± 9.5</i> <i>C: 53.1 ± 20.3</i> <i>Sex, M:F, N:</i> <i>I: 13:7</i> <i>C: 17:5</i> <i>Device, N:</i> <i>Prosthesis: I 16; C 13</i> <i>Plate: I 5; C 6</i>	Describe intervention (treatment/procedure/test): Rifampicin + fusidic acid	Describe control (treatment/procedure/test): Rifampicin + ofloxacin	<u>Length of follow-up:</u> monthly follow-up of clinical progress, laboratory tests every 3 months. Median follow-up: Intervention: 23 months Control: 21.5 months <u>Loss-to-follow-up:</u> Intervention: 5 (out of 28) (18%) Reasons: not reported Control: 1 (out of 24) (4%) Reasons: not reported	Outcome measures and effect size (include 95%CI and p-value if available): Fishers Exact test was used to assess group differences <u>Cure rate, N:</u> I: 11 (out of 20) (55%) C: 11 (out of 22) (50%) NS (no p-value reported) <u>Failure rate, N:</u> I: 8 (out of 20) (40%) C: 8 (out of 22) (36%) NS (no p-value reported) <i>Failure was defined as any clinical,</i>	*pain around the joint, fistulas or loosening of the joint (identified radiographically) were considered evidence for infection.

		Wire: 12; C 1 Nail: 10; C 2 Pins: 10; C 1 Groups comparable at baseline? Yes			<u>Incomplete outcome data:</u> Intervention: 3 (out of 23) (13%) Reasons: 1 died, 1 intolerance after 2 weeks treatment, 1 refused treatment after 2 months Control: 1 (out of 23) (4%) Reasons: 1 refused treatment after 2 months	<i>radiological or microbiological evidence of infection.</i> <u>Relapse, N:</u> I: 1 (out of 20) (5%) C: 3 (out of 22) (14%) NS (no p-value reported) <i>Relapse was defined by the reappearance after eradication of an isolate Staphylococcus spp. which shared the same biotype and antibiogram as the original isolate.</i>	
Zimmerli, 1998	Type of study: RCT (double-blind) Setting: tertiary care centers Country: Switzerland	<u>Inclusion criteria:</u> diagnosis of orthopaedic device related infection due to S aureus or coagulase-negative staphylococci. Cases with radiological and intraoperative evidence of stability of the implant or prothesis <u>Exclusion criteria:</u> symptoms for >1 yr, age	Describe intervention (treatment/procedure/test): 2wk flucloxacillin or vancomycin (IV) + rifampin (1 tablet of 450mg every 12hrs). After 2wks flucloxacillin or vancomycin was replaced by ciprofloxacin.	Describe control (treatment/procedure/test): 2wk flucloxacillin or vancomycin (IV) + placebo (1 matched tablet every 12hrs). After 2wks flucloxacillin or vancomycin was replaced by ciprofloxacin.	<u>Length of follow-up:</u> clinical assessment week 1, and 3, then monthly till month 6, then at 9, 12 and 24 months. <u>Loss-to-follow-up (drop-out):</u>	Outcome measures and effect size (include 95%CI and p-value if available): Group differences assessed by log-rank test <u>Cure rate, per protocol N, %:</u>	

	Source of funding: Bayer Ltd.	<16 yrs, expected survival <2 yrs, predictable inability to comply with treatment and follow-up visits, known or suspected allergy to quinolones and/or rifampin, mixed infection with other microorganisms, removal or loosening of implant, refusal to stop wearing soft contact-lenses, use hormonal contraceptives and antimicrobial treatment 2wks after diagnosis. <u>N total at baseline:</u> Intervention: 18 Control: 15 <u>Important prognostic factors²:</u> <i>For example</i> <i>age ± SD:</i> <i>I: 66 ± 15</i> <i>C: 67 ± 15</i> <i>Sex, M:F, N:</i> <i>I: 9:9</i> <i>C: 5:10</i> <i>Device, N:</i> <i>Hip prot: I 5 ; C 3</i> <i>Knee prot: I 3 ; C 4</i> <i>Osteosynthesis: I 10 ; C 8</i>			Intervention: 6 (out of 18) (33%) Reasons: 3 nausea, 2 stopped treatment due to allergic exanthema, 1 protocol violation. Control: 3 (out of 15) (20%) Reasons: 1 nausea, 1 non-compliance, 1 protocol violation. * patients who took less than 85% of study medication were excluded posteriori and regarded as dropouts.	I: 12 (out of 12), 100% C: 7 (out of 12), 58% P<0.02 <u>Cure rate.</u> <u>Intention to Treat N, %:</u> I: 16 (out of 18), 89% C: 9 (out of 15), 60% P=0.10	

		Groups comparable at baseline? Yes					

Notes:

1. Prognostic balance between treatment groups is usually guaranteed in randomized studies, but non-randomized (observational) studies require matching of patients between treatment groups (case-control studies) or multivariate adjustment for prognostic factors (confounders) (cohort studies); the evidence table should contain sufficient details on these procedures.
2. Provide data per treatment group on the most important prognostic factors ((potential) confounders).
3. For case-control studies, provide sufficient detail on the procedure used to match cases and controls.
4. For cohort studies, provide sufficient detail on the (multivariate) analyses used to adjust for (potential) confounders.

Risk of bias table

Study reference (first author, publication year)	Describe method of randomisation ¹	Bias due to inadequate concealment of allocation? ² (unlikely/likely/unclear)	Bias due to inadequate blinding of participants to treatment allocation? ³ (unlikely/likely/unclear)	Bias due to inadequate blinding of care providers to treatment allocation? ³ (unlikely/likely/unclear)	Bias due to inadequate blinding of outcome assessors to treatment allocation? ³ (unlikely/likely/unclear)	Bias due to selective outcome reporting on basis of the results? ⁴ (unlikely/likely/unclear)	Bias due to loss to follow-up? ⁵ (unlikely/likely/unclear)	Bias due to violation of intention to treat analysis? ⁶ (unlikely/likely/unclear)
Drancourt, 1997	Patients assigned according their year of birth (odd years versus years)	Likely	Likely	Likely	Unclear	Unclear	Likely	Likely
Zimmerli, 1998	Computer generated list	Unlikely	Unlikely	Unlikely	Unlikely	Unlikely	Likely	Unlikely

1. Randomisation: generation of allocation sequences have to be unpredictable, for example computer generated random-numbers or drawing lots or envelopes. Examples of inadequate procedures are generation of allocation sequences by alternation, according to case record number, date of birth or date of admission.
2. Allocation concealment: refers to the protection (blinding) of the randomisation process. Concealment of allocation sequences is adequate if patients and enrolling investigators cannot foresee assignment, for example central randomisation (performed at a site remote from trial location) or sequentially numbered, sealed, opaque envelopes. Inadequate procedures are all procedures based on inadequate randomisation procedures or open allocation schedules.
3. Blinding: neither the patient nor the care provider (attending physician) knows which patient is getting the special treatment. Blinding is sometimes impossible, for example when comparing surgical with non-surgical treatments. The outcome assessor records the study results. Blinding of those assessing outcomes prevents that the knowledge of patient

assignment influences the proces of outcome assessment (detection or information bias). If a study has hard (objective) outcome measures, like death, blinding of outcome assessment is not necessary. If a study has “soft” (subjective) outcome measures, like the assessment of an X-ray, blinding of outcome assessment is necessary.

4. Results of all predefined outcome measures should be reported; if the protocol is available, then outcomes in the protocol and published report can be compared; if not, then outcomes listed in the methods section of an article can be compared with those whose results are reported.
5. If the percentage of patients lost to follow-up is large, or differs between treatment groups, or the reasons for loss to follow-up differ between treatment groups, bias is likely. If the number of patients lost to follow-up, or the reasons why, are not reported, the risk of bias is unclear.
6. Participants included in the analysis are exactly those who were randomized into the trial. If the numbers randomized into each intervention group are not clearly reported, the risk of bias is unclear; an ITT analysis implies that (a) participants are kept in the intervention groups to which they were randomized, regardless of the intervention they actually received, (b) outcome data are measured on all participants, and (c) all randomized participants are included in the analysis.

Zoekverantwoording

Databas e	Zoektermen	Totaal
Medline	1 exp Fracture Fixation, Internal/ or Orthopedic Procedures/ae or exp "Fractures, Bone"/su or exp internal fixators/ (bone nails/ or bone plates/ or bone screws/ or bone wires/ or suture anchors/ vallen hieronder) (101661) 2 ((internal adj3 fixat*) or nails or plates or screws or wire or anchor* or pin or pins or ("Fracture Fixat*" adj2 Internal) or osteosynthesis) or (fracture* and (surg* or operati*)).ti,ab,kf. (257675) 3 1 or 2 (303477) 4 Surgical Wound Infection/ or "Cross Infection"/ or "Infection Control"/ (96874) 5 Osteomyelitis/ (19622) 6 (Osteomyelitis or infect* or (wound adj3 complication*).ti,ab,kf. (1616802) 7 bacterial infections/ or exp gram-negative bacterial infections/ or exp gram-positive bacterial infections/ or Soft Tissue Infections/ (821526) 8 4 or 5 or 6 or 7 (2160054) 9 3 and 8 (30670) 10 exp Culture Techniques/ (195919) 11 exp Culture Media/ (154922) 12 9 and 11 (561) 13 exp Polymerase Chain Reaction/ (458919) 14 Sonication/ (4957) 15 9 and 14 (16) 16 (patholog* or histopatholo*).ti,ab. (841550) 17 (culture* or microbiolog* or sonication or polymerase chain reaction or PCR or punctate or enrichment broth* or swab*).ti,ab. (1524156) 18 10 or 11 or 13 or 14 or 17 (1878500) 19 9 and 18 (4606) 20 exp "Sensitivity and Specificity"/ or (Sensitiv* or Specific*).ti,ab. or (predict* or ROC-curve or receiver-operator*).ti,ab. or (likelihood or LR*).ti,ab. or exp Diagnostic Errors/ or (inter-observer or intra-observer or interobserver or intraobserver or validity or kappa or reliability).ti,ab. or reproducibility.ti,ab. or (test adj2 (re-test or retest)).ti,ab. or "Reproducibility of Results"/ or accuracy.ti,ab. or Diagnosis, Differential/ or Validation Studies.pt. (5875103) 21 19 and 20 (1636) 22 limit 21 to english language (1537) 23 remove duplicates from 22 (1404)	1404 sel.adv. >25 inclusie?

Exclusietabel

Tabel Exclusie na het lezen van het volledige artikel

Auteur en jaartal	Redenen van exclusie
Obremskey, 2017	Betreft aankondiging RCT, geen data analyse
Tschudin-Sutter, 2016	Observationeel, geen vergelijking tussen antimicrobiële therapieën en andersoortige/ geen therapie
Trampuz, 2006	Review, geen data analyse
Widmer, 1992	n=4 cases OSM, geen vergelijking tussen antimicrobiële therapieën
Makridis, 2013	Review van voornamelijk retrospectieve case-series. Geen directe vergelijkingen antimicrobiële therapieën versus andersoortige/ geen therapie

Module 7 Organisatie van zorg

Uitgangsvraag

Hoe dient de zorg rondom patiënten met een fractuur gerelateerde infectie (FRI) georganiseerd te worden?

Inleiding

De organisatie van de zorg rond de patiënt met een FRI is cruciaal; een optimale ketenzorg en multidisciplinaire afspraken zowel in het ziekenhuis als met name regionaal zijn van groot belang. Er zijn knelpunten te verwachten op verschillende organisatorische niveaus bij de behandeling van FRI: de wisselende presentatie en verschillende lokalisaties. In deze module wordt een beleid voorgesteld om de zorg rondom patiënten met FRI te organiseren en de patiënt zo goed mogelijk te kunnen helpen.

Classificatie

Voor een heldere communicatie over de patiënt is het van belang de classificatie eenduidig af te spreken. De werkgroep is van mening dat fractuur gerelateerde infecties (FRI) de gebruikte term moet zijn voor dit ziektebeeld. Daarbij wordt een onderverdeling gemaakt in een acute FRI (<6 weken) en een chronische FRI (>6 weken).

Voor de volledige definities wordt verwezen naar de inleiding.

Doorverwijzingscriteria

De behandeling van patiënten met een FRI is een complexe multidisciplinaire behandeling en stelt hoge eisen aan de beschikbaarheid van personeel en middelen. Deze richtlijn is bedoeld om de diagnostiek en behandeling te structureren en daardoor te verbeteren. Ondanks dat een poging is gedaan om de richtlijn te schrijven voor alle patiënten met een FRI, realiseert de commissie zich dat in voorkomende gevallen de richtlijn niet gevolgd kan worden. Geadviseerd wordt om met deze patiëntengroep te overleggen en laagdrempelig te verwijzen naar een gespecialiseerd regionaal centrum. Hierbij geldt dat het verwijzende centrum of de verwijzende specialist zelf de inschatting maakt of de zorg voor de patiënt lokaal adequaat geleverd kan worden of dat doorverwijzing noodzakelijk is. Aangeraden wordt om afspraken te maken over eventueel terugverwijzen.

Indien de zorg niet geleverd kan worden, overleg dan laagdrempelig met een ziekenhuis met een multidisciplinair team waar de expertise voor de behandeling van deze categorie patiënten aanwezig is. Er dienen afspraken binnen de eigen Regionaal Overleg Acute Zorgregio (ROAZ-regio) gemaakt te worden over doorverwijzingen naar een centrum dat de zorg kan leveren volgens deze richtlijn. Een mogelijkheid is ook om expertise naar het ziekenhuis toe te laten komen.

Documentatie

Als er een verdenking is op een fractuur gerelateerde infectie wordt een uitgebreide documentatie geadviseerd. De minimale eisen van de documentatie zijn:

- Patiëntkarakteristieken:
 - o demografisch (leeftijd, geslacht, BMI);
 - o co-morbiditeit(DM);
 - o intoxicaties (roken, alcohol, drugs).
- Behandelingen en beloop tot nu toe:
 - o primaire fractuur (eventueel AO/OTA-classificatie);
 - o open fractuur (Gustillo gradering);
 - o operatieverslagen.
- Diagnostische gegevens:
 - o kweekuitslagen;
 - o labuitslagen;
 - o beeldvorming.

Eisen aan gespecialiseerd centrum

Er kunnen verschillende redenen zijn om patiënten door te verwijzen naar een gespecialiseerd centrum. De eisen aan het ontvangende centrum zijn dan ook afhankelijk van de vraag.

Een gespecialiseerd centrum dient te beschikken over een multidisciplinair team waarin de expertise voor de behandeling van deze categorie patiënten aanwezig is. In dit centrum spelen de volgende specialismen een structurele rol bij de behandeling van een FRI: traumachirurgie, orthopedische chirurgie, plastische chirurgie, medische microbiologie, radiologie, nucleaire geneeskunde, verpleegkundigen, fysiotherapie, dietiek revalidatiegeneeskunde, infectieziekten, maatschappelijk werk en medische psychologie.

In een gespecialiseerd centrum is een traumachirurg, orthopaedisch chirurg, plastisch chirurg, medisch microbioloog en een specialist op het gebied van infectieziekten aanwezig.

Er dient een uitgewerkt zorgpad aanwezig te zijn met aandacht voor het proces, de planning en de organisatie. Het zorgpad is gebaseerd op de meeste recente richtlijnen. Tevens vindt er een registratie plaats ten behoeve van beleidsvorming, wetenschappelijk onderzoek en kwaliteitsbewaking.

Organisatie verantwoordelijkheid zorg

Patiënten met FRI hebben te maken met veel verschillende hulp- en zorgverleners, waarbij verantwoordelijkheden en taakherschikking een belangrijke rol spelen. Deze taakherschikking helpt bij efficiënte ketenzorg en het inspelen op de behoeftes van patiënten, maar vereist wel kennis en helderheid over (eind)verantwoordelijkheden en taakafbakening om verantwoorde zorg te kunnen leveren (Handreiking, 2010).

De werkgroep is derhalve van mening dat er in elk ziekenhuis duidelijke afspraken gemaakt moeten worden over hoe de verschillende verantwoordelijkheden verdeeld worden (zie richtlijn Complexe wondzorg, in ontwikkeling). Ziekenhuizen dienen de infrastructuur voor deze categorie patiënten gereed te hebben staan, zodat bij de presentatie van een patiënt de meest optimale zorg onmiddellijk geleverd kan worden. Een duidelijk informatievoorziening naar de patient toe met voorlichting en heldere communicatie is essentieel aangezien het behandeltraject veelal langdurig is.

Aanbevelingen

Maak laagdrempelig afspraken in uw ROAZ-regio over de behandeling, doorverwijzing en/of terugverwijzing van patiënten met een FRI (FRI) naar een gespecialiseerd regionaal centrum.

Een gespecialiseerd regionaal centrum dient te beschikken over een inzichtelijk georganiseerd multidisciplinair team met een duidelijk zorgpad en registratiesysteem voor patiënten met een FRI (FRI).

Literatuur

Handreiking Verantwoordelijkheidsverdeling bij samenwerking in de zorg. Januari 2010. Beschikbaar op:
<http://knmg.artsennet.nl/Publicaties/KNMGpublicatie/Handreiking-verantwoordelijkheidsverdeling-bij-samenwerking-in-de-zorg-2010.htm>.

Bijlage 1 Verslag Focusgroep

Verslag focusgroep

30 november 2016

Aanwezigen:

Hedwig Kooijmans (Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten), Pieter Joosse (Traumachirurg, werkzaam in Noordwest Ziekenhuisgroep te Alkmaar en het Rode Kruis Ziekenhuis te Beverwijk) en 4 deelnemers (A, B, C, D). Deelnemer E kon door ziekenhuisopname niet bij de focusgroep aanwezig zijn en heeft Hedwig telefonisch gesproken.

Opening

Hedwig opent de bijeenkomst. Ze legt kort het doel van de focusgroep uit: tijdens het focusgroep gesprek worden patiënten die een FRI hebben doorgemaakt gehoord over hun voorkeuren over de zorg. Deelnemers vertelden wie zij zijn en hoe de FRI was ontstaan:

Deelnemer A. Bij A is bij het mountainbiken het sleutelbeen gebroken. A is vervolgens naar een ziekenhuis in Amsterdam gebracht. In verband met vakantie is de operatie twee keer uitgesteld. Het weekend na de operatie was hij heel erg ziek. De maandag na het weekend is hij opgenomen in het ziekenhuis en heeft daar vier weken gelegen. Hij heeft meerdere operaties onder narcose ondergaan. A ondervindt nog concentratieproblemen door de narcose. Daarbij heeft hij VAC-therapie gekregen en intraveneuze antibiotica. Op dit moment is hij voor 50% beter.

Deelnemer B. Deelnemer B is in het voorjaar gevallen met de scooter en heeft daarbij een gecompliceerde botbreuk graad 6 opgelopen. Na de eerste behandeling op de spoedeisende hulp mocht B weer naar huis om de volgende dag terug te keren naar het ziekenhuis. Na ontslag werd haar been roder en na twee weken waren er necrosewondjes zichtbaar, hiervoor heeft B antibiotica gekregen. De platen en schroeven moesten verwijderd worden. B heeft drie weken VAC-therapie en intraveneuze antibiotica in het ziekenhuis gekregen.

De botbreuk had een grote impact op B dat wierp gelijk ook een aantal vragen bij haar op zoals: Hoe moet het gat weer dicht? Daarnaast was B ook onzeker tijdens de opname: "Je wordt heen en weer geslingerd tussen verschillende artsen".

Deelnemer C. C is de partner van B en vertelt dat de operatie en de behandeling ook veel impact heeft op de partner. C geeft als voorbeeld dat zij door de chirurg na de operatie was gebeld met de boodschap dat het been mogelijk weer moet worden opengemaakt.

Deelnemer D. D was gaan voetballen met een oud team tegen een jong team. Na een een-tweetje, schopt de keeper met opzet tegen D zijn onderbeen waardoor deze op drie plekken is gebroken. D is toen naar een ziekenhuis in Den Haag gebracht. Hier is zijn onderbeen vastgezet met platen en schroeven. Na 4 maanden heeft er nog geen volledige botgroei plaatsgevonden. Het been werd steeds roder en blauwer. D voelt zich niet goed en is na een visite naar een ziekenhuis Amsterdam gebracht, hier krijgt hij antibiotica toegediend. Na een aantal dagen gaat D weer naar Den Haag. Na aandringen bij zijn specialist wordt er snel op die dag een afspraak met de radioloog gepland. De radioloog

laat zien dat zijn onderbeen is gevuld met pus. Hierna wordt het plaatmateriaal direct verwijderd en krijgt D intraveneuze antibiotica. Na 5 weken is de ontsteking nog niet weg. D oppert dat de ontsteking misschien in zijn bot in plaats van de weke delen zit en om die reden de antibiotica mogelijk niet aanslaat. D geeft aan dat hij geen vertrouwen heeft in zijn arts in Den Haag. Hij stelt zelf voor om naar het LUMC te gaan, waar hij vervolgens met succes is behandeld.

Deelnemer E. E heeft in het voorjaar een motorongeluk in Engeland gehad. Met de traumahelikopter was E naar het ziekenhuis getransporteerd. De operatie waarbij een plaat in zijn been werd bevestigd verliep voorspoedig. Echter kreeg E een ernstige urineweginfectie waarbij hij bijna sepsis had opgelopen. Hiervoor is E met antibiotica behandeld en na een week is E uit het ziekenhuis ontslagen. In Nederland heeft E zich in Leiden in het ziekenhuis gemeld. Hier werd duidelijk dat de operatie goed is gegaan en het transport naar Nederland geen extra schade heeft aangebracht.

Drie weken later ontstond er een infectie aan het been. Hiervoor is E met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht. In het ziekenhuis waren ze bang voor een agressieve bacterie. E vond het gelukkig dat hij niet heeft gehoord dat dat mogelijk was. Doordat geïnfecteerd weefsel is weggesneden ontstond er een opening in het onderbeen waardoor er huidtransplantatie nodig was, dit is goed uitgevoerd door de plastische chirurgie. Uiteindelijk heeft E een maand in het ziekenhuis gelegen. Het resultaat was goed.

Vanwege de blaasontsteking was er in Engeland een scan van de onderbuik gemaakt. Daarop was een vergrote milt te zien. E heeft aan de afdeling infectieziekten gevraagd om hier verder naar te kijken. Er werd een vorm van lymfklierkanker geconstateerd.

In het najaar krijgt E heftige koorts waardoor hij gelijk wordt opgenomen in het ziekenhuis. Daar wordt een acute vorm van wondroos geconstateerd. Hiervoor heeft E een antibioticakuur gekregen. Dit is voor E een stap terug in het revalidatieproces. Met zekerheid is nu vastgesteld dat de platen worden verwijderd.

Verslag groepsgesprek

Communicatie/aandacht zorgverleners

B geeft aan dat communicatie heel erg belangrijk is. Onduidelijkheid over de behandeling is vervelend. Ook de rol en de aandacht van verpleegkundige is belangrijk. B vertelt: “Het zijn juist de kleine dingen die belangrijk zijn, zoals water bij je medicijnen geven omdat je zelf niet kunt lopen. In het begin ben je angstig en durf je niet uit bed, het is prettig als de verpleging dat oppikt”.

D geeft aan dat er veel verschillende verpleegkundige zijn waaraan je steeds opnieuw uitleg moet geven.

Zowel deelnemer A als D geven aan dat je als patiënt heel erg assertief moet zijn.

A zegt dat een PA op de afdeling helpt, deze combineert de verhalen van verschillende artsen of verpleegkundige. Daarbij geeft A een ander voorbeeld “Een groep artsen praat over je schouder, maar je kunt zelf niet meekijken. Iemand zoals een PA die op dat moment een spiegel aanreikt is dan handig”.

B vertelt dat communicatie met behulp van een PA op de afdeling goed ging. “Artsen zijn vaak snel weer weg. Daarbij wordt je ook overrompeld door iets wat een arts zegt. Soms moet je echt doorvragen naar iets begrijpelijks.”

A geeft aan zodra een witte jas aan gaat de houding van een arts veranderd, dan is het van ‘dit en dat’. Daarbij staan er steeds weer anderen artsen/ chirurgen aan je bed. A geeft aan dat artsen eigenlijk te weinig uren in de dag hebben om voldoende tijd aan je te besteden.

D geeft aan dat bij hem de infectie niet goed herkend is door zijn eerste arts. Daarbij denkt D dat het lastig is voor een arts om toe te geven als iets fout is gegaan.

E is erg tevreden over de zorg die hij heeft ontvangen en vertelt: “Artsen hebben heel lang het stigma dat zij autoritair zijn, deze ervaring heb ik helemaal niet”.

D noemt een verschil in zorgverleners, diegene die met passie hun werk uitvoeren en diegene die dat niet doen. De gepassioneerde zorgverleners voerden hun vak beter uit.

Pijnbestrijding

B is van de spoedeisende hulp naar huis gestuurd om de volgende dag terug te keren voor verdere behandeling. B kon haast niet in de auto zitten van de pijn. C beaamt dat je dan thuiskomt met iemand die heel erg veel pijn heeft en dat het vervelend is dat je daar niets aan kunt doen. De behandelend arts heeft teruggekoppeld aan B dat dit niet goed is gegaan. Dit was voor haar voldoende.

B en D hebben vrij snel op de spoedeisende hulp morfine gekregen, dit hielp goed tegen de pijn. De pijnbestrijding voor B en D was op de eerste hulp goed. Tijdens de ziekenhuisopname hebben de deelnemers wel pijn ervaren. Maar verbeterpunten voor pijnbestrijding worden niet genoemd.

E heeft goede pijnbestrijding gekregen en vertelt dat hij tijdens zijn opname weinig pijn heeft ondervonden.

Informatievoorziening

Alle deelnemers geven aan dat ze graag een behandelplan bespreken met de arts. Daarbij wordt het gewaardeerd als er een prognose wordt gegeven over hoe lang je klachten kunt blijven ondervinden, waarbij ook verschillende scenario’s worden geschetst.

A vertelt dat hij eerst had begrepen dat het osteosynthesemateriaal verwijderd zal worden na 6 maanden. Later begreep hij dat dit ook na één jaar verwijderd kan worden als het verder geen klachten geeft. A had zich erop ingesteld dat hij na 6 maanden weer geopereerd zal worden in plaats van een jaar later.

B geeft als voorbeeld “dat als je een datum krijgt waarop je mogelijk iets mag belasten, je daarnaartoe leeft. Maar wanneer er iets tussen komt je het plan weer moet bijstellen. Je kunt er beter vanuit gaan dat het langer duurt.”

D vertelt dat zijn tweede arts de behandelingen op een goede manier uitlegde en hier de tijd voor nam.

Daarbij wordt er door de deelnemers aangegeven dat het belangrijk is dat er informatie wordt gegeven over hoe de wond eruit hoort te zien als je weer thuis bent.

Als tip wordt er gegeven om dagelijks foto's te maken, op deze manier zijn veranderingen in de loop van de tijd goed zichtbaar. Een andere tip is dat rode huid wordt omlijnd door een watervaste stift en met een datum, zodat je met de tijd kunt zien of het stuk rode huid groter wordt.

Daarbij vindt B het belangrijk dat arts of zorgverleners benadrukken dat je gerust contact kunt opnemen als je bezorgd bent of vragen hebt. B vertelt ook dat je graag alle mogelijke informatie ontvangt. Bij haar was het een verrassing dat ze een stuk donorbot in haar onderbeen heeft gekregen. Daarbij geeft ze aan dat er meer aandacht aan haar ziekenhuisontslag kon worden besteed.

E geeft aan dat het prettig is als duidelijk wordt uitgelegd wat de stand van zaken is. Daarbij is het belangrijk dat er goed wordt geluisterd en er ruime mate van empathie wordt getoond bij problemen waarmee je zelf worstelt. E vindt het prettig dat alles klip en klaar wordt gezegd en wat de opties zijn.

Samenwerking verschillende disciplines

Bij het afstemmen van behandelplannen tussen verschillende disciplines hebben de deelnemers een aantal problemen ervaren.

B geeft als voorbeeld dat de fysiotherapeut heeft gezegd dat je naar huis kunt, terwijl dit volgens de arts niet de bedoeling was.

C vertelt dat er onenigheid was tussen de poli en de thuiszorg wie het beste de vacuümpomp kon wisselen.

A mocht een weekend naar huis. Hij heeft zelf met de thuiszorg moeten afstemmen wanneer zij hem kwamen helpen bij het toedienen van de intraveneuze antibiotica.

D geeft aan dat niet alle chirurgen weten hoe zij een behandeling moeten uitvoeren en vraagt zich af of er niet een database is waarin ze dit kunnen terugvinden.

E geeft aan dat er één smet op zijn opname was. E had de fysiotherapie gevraagd om bij ontslag handvatten aan te reiken ter voorbereiding op de revalidatie thuis na zijn infectie aan zijn been. Op dat moment waren de onderzoeken naar de mogelijke lymfklierkanker nog gaande. E had de diagnose nog niet van zijn behandelend arts te horen gekregen echter speelde de fysiotherapeut al in op de mogelijkheid dat E een chemokuur moest ondergaan. E had graag eerst de diagnose met zijn arts besproken dan dat zijn fysiotherapeut hier al blunt op in ging zonder dat de diagnose was vastgesteld.

Nazorg

Alle deelnemers zijn tevreden over de nazorg die zij hebben ontvangen. Zij zijn tevreden met de frequentie van terugkerende afspraken op de poli. Daarbij kunnen zij snel genoeg bij hun arts terecht voor een afspraak als zij merken dat er complicaties op treden.

E geeft aan hij het prettig vindt als de fysiotherapie in het ziekenhuis alvast oefeningen geeft ter mobilisatie en die je proactief bij je herstel kunnen ondersteunen.

E geeft aan dat hij een complexe geschiedenis heeft met meerdere infecties. En dat hij een lange historie heeft van ziekenhuisopnames. Hij geeft aan dat het belangrijk is dat er iemand is die het totaalplaatje in de gaten houdt over wat er allemaal speelt en wie erbij moeten worden betrokken.

Uitkomsten

Uitkomsten die benoemd worden als belangrijk zijn:

- Heldere communicatie.
- Patiënten hebben behoefte aan informatie over de behandeling, prognose, indicatie behandelduur en hoe een wond eruit hoort te zien.
- Verschillende disciplines moeten de behandelingen met elkaar afstemmen, zowel inhoudelijk als wie er verantwoordelijk voor is.
- Aandacht en tijd voor de patiënt.
- Een PA op de afdeling wordt als een nuttige aanvulling op de zorg ervaren.

Rondvraag en sluiting

Er zijn geen opmerkingen tijdens de rondvraag.

Bijlage 2 Notulen Invitational conference

Notulen Invitational conference richtlijn fractuur-gerelateerde infectie

Woensdag 28 september 2017, 16.00-18.00 uur, Domus Medica, Utrecht.

Aanwezigen:

Aanwezig namens de richtlijnwerkgroep: Dr. M.F. Termaat (de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde, voorzitter), Drs. V.M. de Jong (de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde, vice-voorzitter), Dr. T. de Jong (de Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie), Drs. J.A.P. Geurts (Nederlandse Orthopaedische Vereniging), Dr. I.J.B. Spijkerman (de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie) H. Kooijmans, MSc (Kennisinstituut van Medisch Specialisten), Dr. W.A. van Enst (Kennisinstituut van Medisch Specialisten)

Genodigd voor Invitational: M. Backer (Kenniscentrum Wondzorg), Wendy Groetelaers (Kenniscentrum Wondzorg), Paul van Leeuwen (Nefemed/Johnson&Johnson), Peter Pilot (Nefemed), Peter Croughs (de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie), Lisette Goudzwaard (Verpleegkundige & Verzorgende Nederland), Monique Meijer (Nefemed/Smith & Nephew)

Genodigd maar niet aanwezig: De Nederlandse Internisten Vereniging, de Nederlandse Vereniging voor Nucleaire Geneeskunde, de Nederlandse Vereniging voor Radiologie, de Vereniging Artsen Laboratoriumdiagnostiek, de Nederlandse vereniging Klinische Geriatrie, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, Koepels van zorginstellingen (NVZ, NFU, STZ, ZKN), Nederlands Huisartsen Genootschap, Patiëntenvereniging(en)/Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie, Zorginstituut Nederland, Zorgverzekeraars Nederland, DBC-onderhoud, Lareb, MediRisk, de Landelijke vereniging van intensivisten, De Nederlandse Vereniging van Spoedeisende hulp artsen, Verenso

1. Opening

Hedwig Kooijmans opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Ze neemt de agenda door en licht kort het doel van de vergadering toe alsmede de rol van het Kennisinstituut in de ontwikkeling van de richtlijn Infectie na osteosynthese.

2. Doel van de richtlijn

Frank Termaat is namens de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde afgevaardigd als voorzitter van de te ontwikkelen richtlijn. Frank geeft kort een toelichting op het doel en het onderwerp van de richtlijn. Het doel is het ontwikkelen van een evidencebased richtlijn voor de diagnostiek en behandeling voor patiënten met een fractuur-gerelateerde infectie. Een evidencebased richtlijn zal bijdragen aan meer uniformiteit in de behandeling en zal waardevol zijn om toegewijde chirurgen en andere gerelateerde zorgverleners te ondersteunen bij een effectieve en veilige behandeling.

3. Proces richtlijnontwikkeling

Het proces van richtlijnontwikkeling zoals het Kennisinstituut deze uitvoert sluit aan op 'Medisch specialistische richtlijnen 2.0. Hedwig licht de verschillende stappen in de ontwikkeling van de richtlijn toe. Hedwig presenteert de huidige samenstelling van de werkgroep. In de richtlijn worden tien uitgangsvragen uitgewerkt. De ontwikkeling van de conceptrichtlijn zal ruim één jaar duren. In december 2017 wordt de conceptrichtlijn ter commentaar aangeboden aan alle partijen die zijn uitgenodigd voor de Invitational conference.

4. Concept afbakening en inhoudelijke hoofdlijnen richtlijn

Het doel tijdens de Invitational is het verzamelen van input van verschillende partijen om uiteindelijk een complete richtlijn op te stellen. Hierbij wordt rekening gehouden met wat de stakeholders belangrijk vinden en wat er leeft. Hier zal bepaald worden welke punten wel en welke niet worden meegenomen in de richtlijn. Het conceptraamwerk voor de richtlijn werd tijdens de Invitational met de aanwezige partijen besproken:

Naar aanleiding van de presentatie vroeg Ingrid Spijkerman zich af wat de reden is dat de richtlijn niet de norm beschrijft waaraan de minimumkwaliteit van zorg moet voldoen. Daarbij vraagt zij zich af of de aanbevelingen die uit de richtlijn niet als vereiste zorg worden overgenomen door het zorginstituut. Annefloor van Enst geeft aan dat dit samenhangt met de formulering van de aanbevelingen. Aanbevelingen geven richting. Maar als er een behandeling wordt opgelegd in de aanbeveling dan wordt deze overgenomen door het zorginstituut of zorgverzekeraars. Bijvoorbeeld als er in de formulering 'moeten' staat.

Afbakening

Na de introductie van Frank Termaat werd de afbakening van de richtlijn besproken. Er werd besproken wat wel of niet moet worden opgenomen in de richtlijn.

Jan Geurts vraagt zich af of zowel intra-articulaire fracturen als extra-articulaire fracturen worden opgenomen in de richtlijn. Want als intra-articulaire fracturen worden beschreven dan ontcom je er niet aan om protheses ook op te nemen in de richtlijn. Hij vraagt zich af hoe je dit gescheiden kunt houden. Frank Termaat geeft aan dat de richtlijn specifiek bedoeld is voor fractuur-gerelateerde infectie.

Ingrid Spijkerman geeft aan dat je expliciet de doelgroep moet beschrijven. Bijvoorbeeld dat de richtlijn is gericht op volwassenen en dat posttraumatische osteomyelitis gerelateerd moet zijn aan osteosynthese.

Wendy Groetelaers geeft aan dat in de richtlijn duidelijk moet worden beschreven wie de regie heeft bij infectie na osteosynthese.

Daarbij geeft Ingrid Spijkerman aan dat er een duidelijke definitie moet worden gegeven wat een fractuur-gerelateerde infectie is. Verder geeft Peter Croughs aan dat helder geformuleerd moet worden wat er onder een positieve kweek wordt verstaan.

Tim de Jong stelt voor om aangezichtsfracturen niet op te nemen in de richtlijn. Frank Termaat zegt dat hij ook geen wervelfracturen opneemt in de richtlijn. Jan Geurts geeft daarbij aan dat wervelfracturen een in situ behandeling is en daarom niet van toepassing op deze richtlijn.

Conceptuitgangsvragen

Na de afbakening zijn de conceptuitgangsvragen van de richtlijn per onderwerp ter discussie gesteld.

Preventie

Ingrid Spijkerman geeft aan dat het hoofdstuk preventie mogelijk een te groot onderwerp is voor deze richtlijn. Daarnaast zijn er al veel richtlijnen over dit onderwerp beschikbaar. Misschien dat er enkel specifieke preventiemaatregelen voor fractuur-gerelateerde infecties moeten worden beschreven. Andere genodigden tijdens de Invitational stemmen hiermee in.

Wendy Groetelaers geeft aan dat vacuümtherapie op dit moment meestal wordt toegepast. Echter is dit erg belastend en de effectiviteit ten opzichte van andere behandelingen wordt op dit moment ter discussie gesteld.

Antibiotic loaded cement wordt nu ook gebruikt als profilax specifiek voor osteomyelitis.

Peter Pilot geeft aan dat er in de toekomst materiaal met desinfectie mogelijkheden op de markt komt. Maar dat deze ontwikkelingen nog niet zo ver zijn. Frank Termaat geeft aan dat nog veel experimenteel onderzoek wordt gedaan op dit gebied.

Diagnostiek

De aanwezigen geven aan dat de prioriteit van de richtlijn bij diagnostiek en behandeling ligt.

Ingrid Spijkerman geeft aan dat er een goede beschrijving moet komen van infectieparameters en optimaal microbiologisch onderzoek.

Peter Crouchs geeft aan dat deze richtlijn naar de prothesiologie kan verwijzen. In deze richtlijn wordt het beleid waarbij op vijf verschillende plekken een biopt genomen moet worden om de infectie te diagnosticeren, duidelijk wordt beschreven. Vincent de Jong geeft aan dat dit een kritiek punt is waarin de werkgroep zich zal moeten verdiepen. Frank Termaat vraagt zich af of bij acute infecties het beleid hetzelfde is? Wanneer accepteer je het dat het om een infectie gaat?

Daarnaast is er discussie over wie de regie heeft bij infectie na osteosynthese. Wendy Groetelaers geeft aan dat patiënten met een acute infectie die gezien worden op de poli of zijn opgenomen meestal niet gemist worden. Vooral patiënten waarbij het osteosynthesemateriaal langer blijft zitten, zijn lastig te vangen voor de optimale zorg.

Ingrid Spijkerman geeft aan dat als er postoperatief een open wond is door osteosynthese, dan mag de huisarts dit niet behandelen maar moet doorverwijzen naar de tweede lijn.

Jan Geurts stelt der discussie of patiënten met fractuur-gerelateerde infecties doorverwezen moeten worden naar gespecialiseerd centrum. Vincent de Jong geeft aan dat de regio hierover afspraken moet maken.

Behandeling

Antibiotica en chirurgische behandeling staan los van elkaar beschreven in de uitgangsvragen. Echter worden zij in de praktijk vaak samen uitgevoerd.

Ingrid Spijkerman geeft aan dat de duur van intraveneuze therapie en optimale behandeling met antibiotica moet worden beschreven. Hier moet expliciet niet naar de prothesiologie worden verwezen.

Tim de Jong geeft aan dat juist chronische osteomyelitis te laat bij de plastische chirurgie terecht komt. Er zal sneller moeten worden doorverwezen.

Frank Termaat benadrukt dat het doel van de behandeling consolidatie van de fractuur is. Vincent de Jong geeft daarbij aan het dat het een reflex is om al het osteosynthese materiaal weg te halen. Daarbij geeft Jan Geurts aan dat het ook een reflex is om direct antibiotica te geven.

Frank Termaat geeft daarbij aan dat mensen met een fractuur-gerelateerde infecties door een ervaren staf lid moeten worden gezien. Door AIO's of jonge klare specialisten worden deze infecties vaak gemist.

Prioritering onderwerpen richtlijn

Ter afronding van de knelpuntanalyse vraagt Hedwig Kooijmans aan alle genodigde welke onderwerpen van de richtlijn prioriteit moeten krijgen en welke onderwerpen niet in de richtlijn moeten worden opgenomen.

Paul van Leeuwen geeft aan dat diagnostiek en behandeling een heel belangrijk onderdeel is van de richtlijn.

Tim De Jong geeft aan dat er aandacht moet zijn voor het weke delen management en het multidisciplinair team dat nodig is voor de zorg bij infectie na osteosynthese. Tim geeft aan dat profilax te groot is om te worden opgenomen in de richtlijn.

Ingrid geeft ook aan dat diagnostiek en behandeling prioriteit moeten krijgen in de richtlijn. Daarbij vraagt zij zich af of er een vraag moet worden opgenomen over de financiën van de behandeling.

Peter Craugh's sluit zich aan bij dat diagnostiek prioriteit moet krijgen in de richtlijn.

Monique Meijer geeft aan dat profilax een belangrijk onderwerp is. Daarbij geeft zij aan dat dit wellicht een te groot onderwerp is om in deze richtlijn te bespreken. Misschien is het wel het advies om dit in een andere richtlijn te bespreken. Daarbij geeft ook Monique aan dat diagnostiek en behandeling prioriteit moeten krijgen in de richtlijn.

Marian Backer prioriteert de diagnostiek bij infectie na osteosynthese. Daarbij benadrukt ze dat vacuümtherapie heel belastend kan zijn.

Wendy Groetelaers geeft aan dat de regie van de behandeling van een fractuur – gerelateerde infectie heel belangrijk is. Daarbij geeft Wendy aan dat ze bang is dat mensen met een infectie te lang blijven bij wondexpertisecentra die niet deze expertise hebben.

Lisanne Goudzwaard geeft aan dat het samenwerken in een multidisciplinair team een belangrijk onderdeel moet zijn in de richtlijn. Daarbij vindt zij het ook belangrijk dat het helder is wie de regie heeft rondom de zorg bij infectie na osteosynthese.

Tot slot, geeft Peter Pilot aan dat veel vernieuwende ontwikkelingen ook door richtlijnontwikkeling vertraagd kunnen worden.

5. Rondvraag

Er zijn geen vragen bij de rondvraag.

6. Sluiting

De voorzitter bedankt iedereen voor zijn/haar aanwezigheid, de constructieve input en de nuttige bijeenkomst.

Bijlage 3 Implementatieplan

Inleiding

Dit plan is opgesteld ter bevordering van de implementatie van de richtlijn fractuur gerelateerde infecties (FRI). Voor het opstellen van dit plan is een inventarisatie gedaan van de mogelijk bevorderende en belemmerende factoren voor het naleven van de aanbevelingen. Daarbij heeft de richtlijncommissie een advies uitgebracht over het tijdsplan voor implementatie, de daarvoor benodigde randvoorwaarden en de acties die voor verschillende partijen ondernomen dienen te worden.

Werkwijze

De werkgroep heeft per aanbeveling geïnventariseerd:

- per wanneer de aanbeveling overall geïmplementeerd moet kunnen zijn;
- de verwachte impact van implementatie van de aanbeveling op de zorgkosten;
- randvoorwaarden om de aanbeveling te kunnen implementeren;
- mogelijke barrières om de aanbeveling te kunnen implementeren;
- mogelijke acties om de implementatie van de aanbeveling te bevorderen;
- verantwoordelijke partij voor de te ondernemen acties.

Voor iedere aanbeveling is nagedacht over de hierboven genoemde punten. Echter niet voor iedere aanbeveling kon ieder punt worden beantwoord. Uiteindelijk bleek dat er geen specifieke barrières zijn voor implementatie. Wat betreft de impact op budget wordt verwacht dat de richtlijn een kostenbesparend effect kan hebben.

Implementatietermijnen

De richtlijn beschrijft zorg die na kennisneming van de richtlijn direct geleverd kan worden. Een implementatietermijn van één jaar wordt gegeven om zorgverleners en ziekenhuizen in staat te stellen om kennis te nemen van de nieuwe richtlijn en deze te implementeren.

Impact op budget

De richtlijn zal een verlagend effect hebben op de kosten. Deze aanname is gebaseerd op een inschatting van de werkgroep. In de richtlijn zijn aanbevelingen opgenomen om zorg die reeds geleverd wordt, effectiever in te zetten. Dit kan resulteren in minder heroperaties en opnamedagen. Daarnaast zijn er aanbevelingen die specifieke handelingen ontraden. Deze maatregelen zijn direct kostenbesparend.

Bij deze richtlijn zijn geen systematische analyses gedaan naar de kosteneffectiviteit van de voorgestelde behandelingen. De bewijskracht voor de accuratesse dan wel effectiviteit is veelal laag of zeer laag. Een redelijke of hoge bewijskracht is een voorwaarde om de kosteneffectiviteit te kunnen bepalen.

Te ondernemen acties per partij

Per partij zal worden toegelicht welke acties zij kunnen ondernemen om de implementatie van de richtlijn te bevorderen.

Alle direct betrokken wetenschappelijk verenigingen/beroepsorganisaties (NVvH, NOV, NVvR, NVMM, NVNG, NIV, NVPC)

- Bekendmaken van de richtlijn onder de leden.
- Publiciteit voor de richtlijn maken tijdens congressen waaronder de traumadagen, chirurgendagen en andere congressen.
- Een samenvatting van de richtlijn publiceren in het NTvG.
- Ontwikkelen en aanpassen van patiënteninformatie/keuzehulpen.
- Controleren van de toepassing van de aanbevelingen middels audits en de kwaliteitsvisitatie.
- Gezamenlijk afspraken maken over en opstarten van continu modulair onderhoud van de richtlijn.

Initiatiefnemende wetenschappelijke vereniging (NVvH)

- Ziekenhuisbestuurders en waar van toepassing andere systeemstakeholders op de hoogte brengen van aanbevelingen die (mogelijk) effect zullen gaan hebben op organisatie van zorg en op kosten, en wat hierin van de betreffende partij verwacht zal worden.
- Bekendmaken van de richtlijn onder de andere betrokken wetenschappelijke en beroepsverenigingen.

De lokale vakgroepen/individuele medisch professionals

- Het bespreken van de aanbevelingen in de vakgroepsvergadering en lokale werkgroepen.
- Het afstemmen van lokale protocollen op de aanbevelingen in de richtlijn.
- Het volgen van bijscholing die bij deze richtlijn ontwikkeld gaat worden.
- Aanpassen lokale patiënteninformatie op grond van de materialen die door de verenigingen beschikbaar gesteld zullen worden.
- Afstemmen en afspraken maken met andere betrokken disciplines om de toepassing van de aanbevelingen in de praktijk te borgen.

De systeemstakeholders (onder andere zorgverzekeraars, (koepelorganisaties van) ziekenhuisbestuurders, IGZ)

Ten aanzien van de financiering van de zorg voor patiënten met fractuur-gerelateerde infecties wordt verwacht van het bestuur van de ziekenhuizen dat zij bereid zijn om de nodige investeringen te doen (zie: impact op zorgkosten) om de aanbevelingen in deze richtlijn te kunnen implementeren. Daarnaast wordt van de bestuurders verwacht dat zij bij de betrokken medisch professionals nagaan op welke wijze zij kennis hebben genomen van de nieuwe richtlijn en hoe zij deze toepassen in de praktijk.

Van zorgverzekeraars wordt verwacht dat zij de zorg die in deze richtlijn wordt voorgeschreven zullen vergoeden. De 'sterk geformuleerde aanbevelingen' in deze richtlijn kunnen, na verloop van de aangegeven implementatietermijnen door zorgverzekeraars worden gebruikt voor de inkoop van zorg.

Wetenschappers en subsidieverstrekkers

- Onderzoek initiëren naar de kennislacunes, bij voorkeur in Europees verband.

Het Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten

- Zorgen voor bekendheid van de richtlijn onder de medewerkers.
- De richtlijn laten aansluiten bij de ontwikkeling van gerelateerde richtlijnen: complexe open onderbeenfractuur, totale knieprothese, heupprothese, antibioticaprofylaxe bij gewrichtsprothese.
- Toevoegen van de richtlijn aan de richtlijndatabase.
- Opnemen van dit implementatieplan op een voor alle partijen goed te vinden plaats.

Bijlage 4 Kennislacunes

Inleiding

Tijdens de ontwikkeling van de richtlijn fractuur gerelateerde infecties (FRI) is systematisch gezocht naar onderzoeksbevindingen die nuttig konden zijn voor het beantwoorden van de uitgangsvragen. Een deel (of een onderdeel) van de uitgangsvragen is met het resultaat van deze zoekacties te beantwoorden, een groot deel echter niet. Door gebruik te maken van de evidencebased methodiek (EBRO) is duidelijk geworden dat op het terrein van fractuur-gerelateerde infecties nog lacunes in de beschikbare kennis bestaan.

Kennislacunes

Inflammatieparameters in bloed

Er zijn weinig kwalitatief goede wetenschappelijke studies die antwoord geven op de vraag wat de diagnostische waarde is van het bepalen van inflammatieparameters voor een FRI.

Microbiologisch of pathologisch onderzoek

Er zijn weinig kwalitatief goede wetenschappelijke studies die antwoord geven op de vraag wat de diagnostische waarde is van microbiologisch en pathologisch onderzoek voor een FRI.

Beeldvormend onderzoek

Wat is de meest accurate diagnostische strategie voor het aantonen of uitsluiten van FRIs en is deze strategie kosteneffectief?

➔ Onderdeel van de kennisagenda NVvH

Chirurgische behandeling/verwijderen osteosynthese materiaal

Er werden geen wetenschappelijke studies gevonden over de optimale chirurgische behandeling na een FRI. Ook de timing van de verschillende interventies is onvoldoende onderzocht. Er is een aantal belangrijke lacunes in kennis waarnaar verder onderzoek gewenst is.

- Debridement in vergelijking met andere chirurgische behandelopties.
- Necrotectomy in vergelijking met andere chirurgische behandelopties.
- Drainage in vergelijking met andere chirurgische behandelopties.
- Lavage in vergelijking met andere chirurgische behandelopties.
- Implant removal/revision in vergelijking met andere chirurgische behandelopties.
- ➔ Onderdeel van de kennisagenda van de NVvH
- One-stage/two-stage behandeling in vergelijking met andere chirurgische behandelopties.
- Chirurgische behandeling met achterlaten van lokale antibiotica in vergelijking met een chirurgische behandeloptie zonder achterlaten van lokale antibiotica.
- Chirurgische behandeling met negatieve-druktherapie (niet als preventie) in vergelijking met andere chirurgische behandelingen zonder negatieve druktherapie (niet als preventie).

Wekedelenmanagement

Er werden geen kwalitatief goede wetenschappelijke studies gevonden over het wekedenmanagement.

Antimicrobiële therapie

Antimicrobiële therapie

- ➔ Er is minimale evidence beschikbaar over de optimale antibiotische strategie voor de behandeling van een FRI
- ➔ Onderdeel van de NVvH kennisagenda

Monitoren infectieparameters

Er zijn weinig kwalitatief goede wetenschappelijke studies over de diagnostische accuratesse van CRP, BSE en leucocytengetal voor het monitoren van het behandelingseffect na een FRI.

Er zijn geen kwalitatief goede wetenschappelijke studies over de diagnostische accuratesse van procalcitonine voor het monitoren van het behandelingseffect na een FRI.

Organisatie van zorg

Kan een landelijke registratie bijdragen aan de kwaliteit van zorg bij FRI?

- ➔ Onderdeel van de NVvH kennisagenda